

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 1297061 evrak numaralı "Türk Yatırım Fonu Kuruluş Anlaşması"nın onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Numan KURTULMUŞ
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe
Esas Komisyon	Dışişleri
Tarih: 9-10-2023	Esas No:2/1663

TBMM MILLÎ MİLLET MECLİSİ GENEL BAŞKANLIĞI
05 Ekim 2023
Numara:

TBMM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
05 Ekim 2023
No: 4298458

**TÜRK YATIRIM FONU KURULUŞ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) Türkiye Cumhuriyeti adına 16 Mart 2023 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türk Yatırım Fonu Kuruluş Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

(2) Türkiye Cumhuriyeti’nin Türk Yatırım Fonuna olan sermaye iştiraki taahhüdü ve bu taahhüt çerçevesinde yapılacak ödemeler 100.000.000 ABD Doları karşılığını geçemez.

(3) Cumhurbaşkanı ikinci fıkra da belirtilen tutarı beş katına kadar artırmaya yetkilidir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

T.C. CUMHURBAŞKANLIĞI

Sayı : Z-90666677-599- 480894
Konu : Türk Yatırım Fonu
Kuruluş Anlaşması

3 Ekim 2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

16 Mart 2023 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türk Yatırım Fonu Kuruluş Anlaşması” ekte gönderilmektedir. Söz konusu Anlaşmanın Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanmasının uygun bulunması, ülkemizin Fona yönelik sermaye iştiraki taahhüdü ve bu taahhüt çerçevesinde yapılacak ödemelerin üst sınırının 100.000.000 ABD Doları olarak belirlenmesi ve bahse konu tutarın Cumhurbaşkanı tarafından gerektiğinde beş katına kadar artırılabilmesi hususunda gereğini bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Cumhurbaşkanı

Ek:

- 1- Türk Yatırım Fonu Kuruluş Anlaşması
- 2- Genel Gerekçe

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
03 Ekim 2023
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
03 Ekim 2023
No: 1297061

GENEL GEREKÇE

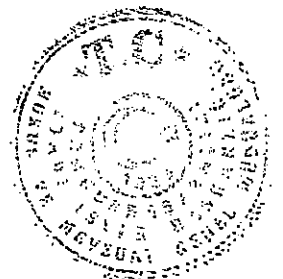
12 Kasım 2021 tarihinde gerçekleştirilen Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) 8'inci Devlet Başkanları Zirvesinde, Türk Yatırım Fonunun üye ülkeler tarafından "eşit sermaye katkısı ve eşit oy hakkı" ilkesi çerçevesinde kurulmasına karar verilmiştir. Bu kapsamda, "Türk Yatırım Fonu Kuruluş Anlaşması", 16 Mart 2023 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilen TDT Olağanüstü Zirvesi esnasında imzalanmıştır.

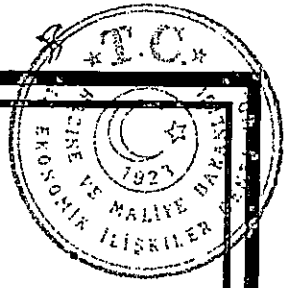
Fonun amacı, bölge içi ticaret hacmini artırmak ve ekonomik faaliyetleri destekleyerek TDT ülkelerinin ekonomik kalkınmasına destek olmaktır. Fon kaynakları aracılığıyla; üye ülkelerde KOBİ'lere finansman sağlanması, ulusal ve uluslararası kuruluşlarla eş-finansman yapılması, üretim kapasitesinin genişletilmesi, dijital altyapının güçlendirilmesi ve çeşitli sektörlerde kalkınma projelerinin desteklenmesi planlanmaktadır.

Fon, 350 milyon ABD Doları ödenmiş ve 150 milyon ABD Doları çağrılabilir sermaye olmak üzere toplam 500 milyon ABD Doları kayıtlı sermayeye sahip olacaktır. Ülkemizin Fona taahhüdü 70 milyon ABD Doları ödenmiş sermaye ve 30 milyon ABD Doları çağrılabilir sermaye olmak üzere toplam 100 milyon ABD Dolarıdır.

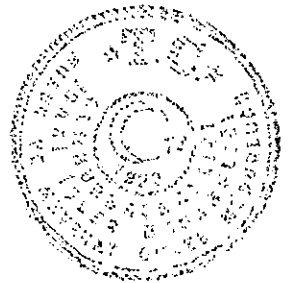
Fonun yönetim yapısı; Guvernörler Kurulu, Direktörler Kurulu, Fon Başkanı ve Genel Müdürden oluşmaktadır. Fonun Merkezi İstanbul'dadır.

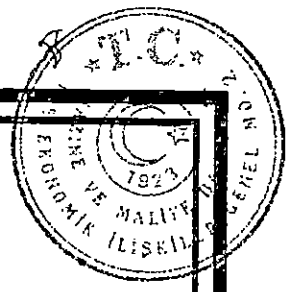
Türk Yatırım Fonunun sağlayacağı mali imkânların üye ülkeler arasında işbirliğini kuvvetlendireceği değerlendirilmektedir.

TÜRK YATIRIM FONU KURULUŞ ANLAŞMASI

TÜRK YATIRIM FONU KURULUŞ ANLAŞMASI

Azerbaycan Cumhuriyeti, Kazakistan Cumhuriyeti, Kırgız Cumhuriyeti, Türkiye Cumhuriyeti ve Özbekistan Cumhuriyeti ("Kurucu Üyeler"); 3 Ekim 2009 tarihli Türkçe Konuşan Devletler İşbirliği Konseyi Kuruluşuna ilişkin Nahçıvan Anlaşması ile kurulan Türkçe Konuşan Devletler İşbirliği Konseyi (12 Kasım 2021 tarihinde İstanbul'da alınan Devlet Başkanları Konseyi kararına istinaden bundan sonra "Türk Devletleri Teşkilatı" olarak anılacaktır) Üyeleri sıfatıyla aşağıdaki hükümlere tabi olarak yönetilecek Türk Yatırım Fonu'nu kurmaya karar vermişlerdir.

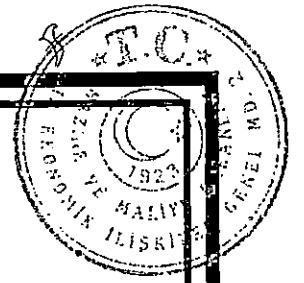
Bölüm I – TANIMLAR

Madde 1 – Tanımlar

Aşağıdaki terimler, işbu Anlaşma'da kullanıldığı her yerde, bağlam aksini belirlemedikçe veya gerektirmedikçe, aşağıdaki anlamlara sahiptir:

- "İlave Katkı" Guvernörler Kurulunun 5. Maddenin B Kısım bağlamındaki kurallar ve şartlara uygun Kararını müteakiben üyeler tarafından Fon'un kaynaklarına yapılacak ilave katkılar anlamına gelir.
- "Yararlanıcı" projenin uygulanmasında yer alan ve doğrudan Fon kaynakları tarafından finanse edilen bir gerçek kişiyi veya tüzel kişiyi ifade eder.
- "Takvim Yılı" Miladi takvime göre 1 Ocak ile 31 Aralık arasındaki dönemi ifade eder.
- "Merkez Bankası" bir Devletin veya resmi bir parasal birliğin dolaşımdaki parasını ve para politikasını yöneten kurumu ifade eder.
- "Fon" işbu Anlaşma ile kurulan Türk Yatırım Fonu'nu ifade eder.
- "Guvernör" işbu Anlaşma'nın 9. Maddesine uygun olarak oluşturulan Fon Guvernörler Kurulu'nun her bir üyesini ifade eder.
- "Üye(ler)" Kurucu Üyeleri ve diğer TDT Katılımcı Devletlerini ve işbu Anlaşma'nın 4. Maddesi uyarınca üyelik prosedürleri yoluyla Fon Üyesi olmuş üçüncü Devletleri ifade eder.
- "Mikro, Küçük ve Orta Büyüklükte Girişimler" ülkesinde ilgili projenin uygulanacağı Devletin ulusal mevzuatınca tanımlanan Mikro, Küçük ve Orta Büyüklükte Girişimleri ifade eder.
- "Çalışan" Fon tarafından istihdam edilen profesyonel ve/veya idari çalışanları ifade eder. Başkan, Guvernörler, Guvernörler Vekilleri, Direktörler, Direktör Vekilleri ve Genel Müdür çalışan olarak sayılmaz.

- j) "Devlet" işbu Anlaşma'nın 4. Maddesine uygun olarak Fon üyeliğine seçilmeye ehil Birleşmiş Milletlerin herhangi bir üye Devletini ifade eder.
- k) "TDT" Türk Devletleri Teşkilatını ifade eder.
- l) "TDT Katılımcı Devlet(ler)i" TDT Üyelerini ve Gözlemci Devletlerini ifade eder.

Bölüm II – AMAÇ, FAALİYETLER, YETKİLER VE ÜYELİK

Madde 2 – Amaç

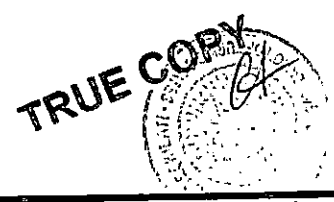
Fon'un amacı bölge içi ticareti genişletme ve ekonomik faaliyetleri destekleme yoluyla TDT Katılımcı Devletlerinin ekonomik kalkınmasına katkı sunmaktır.

Madde 3 – Faaliyetler ve Yetkiler

Fon, amacını gerçekleştirmek için yatırım faaliyetleri aracılığıyla aşağıdaki faaliyetlere ve yetkilere sahiptir:

- a) bölge içi ticaretin teşvik edilmesine yardımcı olmak;
- b) özellikle Mikro, Küçük ve Orta büyüklükteki girişimlerin projeleri olmak üzere projeleri finanse etmek;
- c) uluslararası ve ulusal finans ve kalkınma kurumlarının yanı sıra ticaret odaları ve özel kuruluşlarla işbirliği ve ortak finansman yapmak;
- d) ulaştırma ve lojistik zincirlerinin, depolama ve üretim kapasitelerinin genişletilmesini desteklemek;
- e) kamu özel işbirliği dahil olmak üzere fiziksel ve dijital altyapının kurulmasını ve modernizasyonunu desteklemek;
- f) sınai üretim, altyapı, ulaştırma, tarım, bilgi ve iletişim teknolojileri ile turizm dahil olmak üzere karşılıklı ilgi alanlarındaki kalkınma projelerini desteklemek;
- g) enerji verimliliğine, yenilenebilir enerjiye ve çevresel korumaya yatırım yaparak yeşil ekonomiye katkıda bulunan projeleri finanse etmek;
- h) gerekli görülen durumlarda yatırım projelerinin hazırlanması için yardım ve finansal destek sağlamak;

W1
A

TRUE COPY

- i) amacını iletilebilecek diğer faaliyetleri üstlenmek ve diğer hizmetleri sağlamak.

Madde 4 - Üyelik

Kurucu Üye olmayan TDT Katılımcı Devletleri işbu Anlaşma'ya taraf olarak Fon üyesi olabilirler.

Diğer Devletler 38. Maddeye uygun olarak Guvernörler Kurulu tarafından belirlenecek kurallar ve şartlarla Fon'un üyesi olabilirler.

Bölüm III – FİNANSAL KAYNAKLAR

Madde 5 – Fon'un Kaynakları

Bu Anlaşma'da kullanıldığı gibi Fon'un "Kaynakları" terimi aşağıdakileri içerir:

- a) Fon'un sermaye stoku;
- b) İlave Katkılar;

A. Sermaye Stoku ve Taahhüt

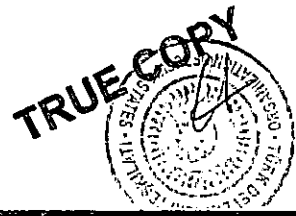
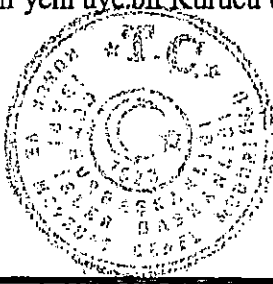
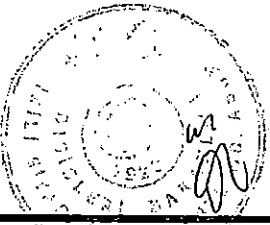
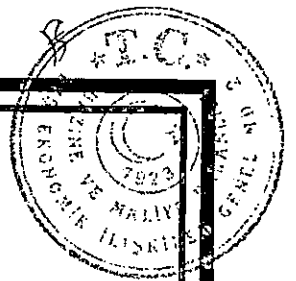
Fon'un kayıtlı sermaye stoku beş yüz milyon dolardır [500.000.000,00 ABD Doları]. Kayıtlı sermaye stoku her biri elli bin dolar [50000 ABD Doları nominal değere sahip on bin [10000] hisseye bölünür.

Kayıtlı sermaye stoku ödenmiş hisseler ve çağrılabilir hisseler bölünür. Toplam nominal değeri üç yüz elli milyon ABD Doları [350.000.000 ABD Doları] olan hisseler ödenmiş hisseler, toplam nominal değeri yüz elli milyon ABD Doları [150.000.000 ABD Doları] olan hisseler çağrılabilir hisselerdir.

İşbu Anlaşma'nın yürürlüğe girmesi üzerine, Kurucu Üyeler, Fon'un kayıtlı sermaye hisselerine Liste 1'de ("Fon Sermayesi" – Ek 1) yer alan tablo uyarınca eşit bir şekilde sermaye taahhüdünde bulunurlar.

Her bir üye kendi ödenmiş hisselerine ilişkin başlangıç ödemesini Liste 2 ("Başlangıç Ödemesi – Ek 2) uyarınca açılış toplantısından sonraki 90 gün içerisinde öder. Bu tutar Fon'un hesaplarına yatırılır. Kalan taahhüt tutarı, Liste 2 uyarınca Başlangıç Ödemesi tarihini takip eden her yıl dönümünde 3 (üç) adet yıllık taksit halinde ödenir. Ödemeler ABD Doları olarak yapılır. Bu taksit ödemelerini yerine getirmede temerrüt Fon'a yükümlülüğün temerrüdü olarak sayılır ve bu Anlaşma'nın 23. Maddesi hükmüne tabidir.

Bu Anlaşma'nın yürürlüğe girmesinden sonra bu Anlaşma'ya herhangi bir Devletin taraf olması durumunda, yeni Üye bir Kurucu Üyenin hisse sayısından daha az olmayan hisseye taahhüt eder. Yukarıdaki hükme karşın, herhangi bir yeni üye bir Kurucu Üyeden daha fazla oy hakkına sahip olamaz.

B. İlave Katkılar

Fon'un operasyonlarının devamlılığını temin etmek amacıyla, Guvernörler Kurulu uygun göreceği aralıklarda periyodik olarak Fon'un mevcut kaynaklarının yeterliliğini gözden geçirir.

Guvernörler Kurulu böyle bir gözden geçirme sonucunda gerekli veya istenilir görürse, Üyelerin Fon'un kaynaklarına ilave katkı yapmalarına karar verebilir.

Madde 6 – Sermaye Stoku ve Yükümlülüğün Sınırlandırılmasına İlişkin Koşullar

Fon'un sermaye stokunun hisseleri hiçbir şekilde hacizli, rehinli veya ipotekli olamaz ve işbu Anlaşma'nın 7. ve 8. Kısmı uygun olarak Fon haricinde devredilemez.

Bir Üyenin hisseler üzerindeki yükümlülüğü sermaye taahhüdünün ödenmeyen bölümü ile sınırlıdır.

Hiçbir Üye, sadece üyeliği nedeniyle, Fon'un yükümlülüklerinden sorumlu tutulamaz.

Bölüm 7 – ORGANİZASYON VE YÖNETİM

Madde 7 – Yapı

Fon'un, Fon Başkanı, Guvernörler Kurulu, Direktörler Kurulu, Genel Müdürü ve Çalışanı olur.

Madde 8 – Fon Başkanı

Fon'un, dört (4) yıllık bir süre için uzatma veya yeniden atama yapılmaksızın Guvernörler Kurulu tarafından rotasyonlu olarak atanan Fon Başkanı vardır. Ancak Guvernörler Kurulu karar verdiğinde Başkan görevi bırakır.

Rotasyona, Guvernörler Kurulu tarafından karar verilir ve Fonun ilk Başkanını içerir.

Fon'un ilk Başkanı, uzatma veya yeniden atama yapılmaksızın dört (4) yıllık bir dönem için TDT Devlet Başkanları Konseyi tarafından atanır.

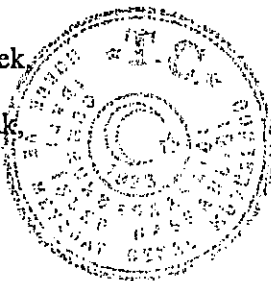
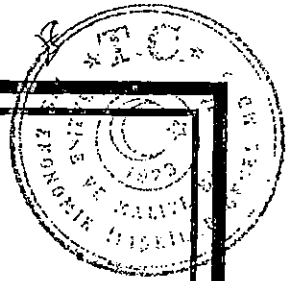
Fon Başkanı, Direktörler Kurulu'na Başkanlık eder fakat oy hakkı yoktur.

İkinci Başkandan başlamak üzere Fon Başkanı pozisyonu için aşağıdaki şartlar aranır:

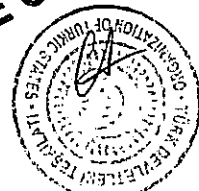
- ekonomi, yatırım ve finans konularında asgari on beş (15) yıllık veya idari seviyede asgari 10 yıllık üst seviye tecrübe veya uluslararası finans kuruluşlarında on (10) yıllık tecrübe,
- İngilizceye hakimiyet.

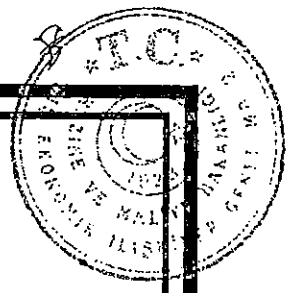
Fon Başkanı aşağıdakilerden sorumludur:

- Direktörler Kurulu toplantılarına başkanlık etmek
- Guvernörler Kurulu kararlarının takibini yapmak
- Fon'u uluslararası alanda temsil etmek,

TRUE COPY

- Üye Ülkelerin Devlet Başkanları ve Hükümetleri ile iletişimde bulunmak,
- Fon için eş-finance ve kaynak mobilizasyonu fırsatları aramak,
- Fon'a katkı çekmek için çalışmak.
- uluslararası kuruluşlarla iş birliği mekanizmalarını kolaylaştırmak.

Fon Başkanı Fon'dan ücret alır ve ücret Guvernörler Kurulu tarafından belirlenir.

Madde 9 – Guvernörler Kurulu

Guvernörler Kurulu Fon'un en yüksek yönetim birimidir.

A. Oluşum

Her Üye Guvernörler Kurulu'nda temsil edilir ve başlangıç ödemelerini tamamlamasını müteakiben bir Guvernör ve bir Guvernör Vekili atar. Guvernörler ve Guvernör Vekilleri TDT Katılımcı Devletleri olan Üyelerin vatandaşlarıdır.

Guvernörler Kurulu'nun her Guvernörü ve Guvernörler Kurulu'nun her Guvernör Vekili atayan Üyenin talimatları doğrultusunda görev yapar. Guvernörler Kurulunun hiçbir Guvernör Vekili aynı Üye tarafından atanmış Guvernörler Kurulu Guvernörünün olmadığı durumlar haricinde oy kullanamaz.

Guvernörler Kurulu, yıllık düzenlenen her bir toplantısında, Guvernörlerden birini bir sonraki Başkanın seçimine kadar görevde kalacak Başkan olarak seçer.

Guvernörler Kurulu'nda, (i) ölüm, (ii) fiziksel yetersizlik, (iii) yetersizlik veya ruhsal hastalık, (iv) istifa veya görevden alma (Üyeler tarafından atanan Guvernörler yalnızca onları atayan Üye tarafından görevden alınabilir olması şartıyla) gibi sebeplerden kaynaklanan boşalma olması durumunda, bu görevden boşalmaya sebep olan Guvernörü atanmış bu Üye yeni Guvernör ve/veya Guvernör Vekili atar.

Guvernörler ve Guvernör Vekilleri Fon'dan ücret almaz ancak onların Guvernörler Kurulu toplantısının her birine katılmak için cepten yaptıkları masrafları (konaklama ve seyahat) ve günlükleri Fon'un kaynaklarından karşılanır.

B. Guvernörler Kurulunun Yetkileri

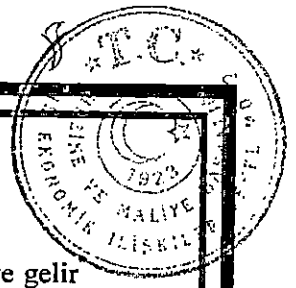
Guvernörler Kurulu Fon'a ilişkin tüm konularda Üyelerin çıkarlarını temsil eder.

Guvernörler Kurulu aşağıdaki yetkilere sahiptir:

- a) Fon'a yeni üyelerin katılımına izin vermek ve onların sermayeye taahhüdünün kurallarını ve koşullarını belirlemek;
- b) Fon'a İlave Katkı eklenmesine izin vermek, koşulları ve prosedürleri onaylamak;
- c) kayıtlı sermayeyi değiştirmek, çağrılabilir sermayenin ödenmesi çağrısında bulunmak, gerekli görüldüğünde çağrılabilir sermayenin ödeme kurallarını ve koşullarını belirlemek,
- d) Direktörler Kurulunu oluşturmak,

Handwritten signature

- e) Direktörler Kurulunun yıllık raporlarını, Fon'un denetim raporlarını, bilançosunu ve gelir ve harcama bildirimlerini incelemek ve onaylamak,
- f) Üyelerin üyeliğinin askıya alınmasına karar vermek,
- g) Katılımcının Fon'dan çıkması durumunda iade edilmek üzere Üyelerin Fon varlıklarındaki payını belirlemek,
- h) Fon'un süresini uzatmaya karar vermek,
- i) Fon'un sona erdirilmesi ve varlıklarının dağıtılması prosedürlerini, kurallarını ve şartlarını belirlemek ve Fon'u sona erdirmeye karar vermek,
- j) İşbu Anlaşma'yı tadil etmek,
- k) Fon Başkanı atamak ve görevden almak,
- l) Fon'un hesaplarını denetleyecek dış denetçileri seçmek ve Fon'un denetlenmiş finansal bildirimlerini onaylamak,
- m) Direktörler Kurulu'nun işbu Anlaşma'nın yorumlanması veya uygulanmasına ilişkin aldığı kararlara ilişkin itirazları karara bağlamak.

Guvernörler Kurulu, oybirliği kararıyla, bütün yetkilerini Direktörler Kurulu'na devredebilir, devredemeyeceği yetkileri aşağıda sıralanmıştır:

- a) Fon'a yeni üyelerin katılımına izin vermek ve onların sermayeye taahhüdünün kurallarını ve koşullarını belirlemek;
- b) kayıtlı sermayeyi değiştirmek, çağrılabilir sermayenin ödenmesi çağrısında bulunmak, gerekli görüldüğünde çağrılabilir sermayenin ödeme kurallarını ve koşullarını belirlemek,
- c) Üyelerin üyeliğinin askıya alınmasına karar vermek,
- d) Fon'un sona erdirilmesi ve varlıklarının dağıtılması prosedürlerini, kurallarını ve şartlarını belirlemek ve Fon'u sona erdirmeye karar vermek,
- e) İşbu Anlaşma'yı tadil etmek,

Guvernörler Kurulu, herhangi bir konuda Direktörler Kurulu'na verilen yetkiyi herhangi bir zaman geri alabilir.

C. Toplantılar, Çalışma Usulleri ve Oylama

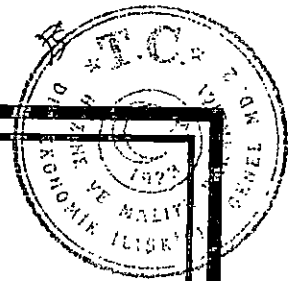
Guvernörler Kurulu yılda bir kez toplanır ve Direktörler Kurulu Üyelerinin çoğunluğunun herhangi bir zamanda talebi üzerine çağrılarak veya Guvernörler Kurulu'nun uygun görmesi halinde olağanüstü toplantılar yapabilir. Guvernörler Kurulu, görev ve sorumluluklarını acilen ve hızlı bir şekilde yapmasını sağlayacak çalışma yöntemlerini benimser.

İşbu Anlaşma'da aksi belirtilmediği sürece, her bir Üyenin oy gücü Fon'un sermaye stokuna taahhüt ettiği hisse sayısına eşit olur.

Guvernörlerin üçte ikisi, bu çoğunluğun en az üç Kurucu Üyeyi içermesi koşuluyla, Guvernörler Kurulu'nun herhangi bir toplantısı için yeter sayı oluşturur.

Guvernörler Kurulu'nun Kararları, bu çoğunluğun en az dört Kurucu Üyenin olumlu oyunu içermesi koşuluyla, işbu Anlaşma'da aksi belirtilmediği sürece, en az dörtte üç oy gücü gerektirir.

Guvernörler Kurulu'nun aşağıdaki kararları tüm Kurucu Üyelerin olumlu oyunu gerektirir:

- a) Fon'a yeni üyelerin katılımına izin vermek ve onların sermayeye taahhüdünün kurallarını ve koşullarını belirlemek;
- b) kayıtlı sermayeyi değiştirmek (arttırmak, ek katkı sağlamak, azaltmak), çağrılabilir sermayenin ödenmesi çağrısında bulunmak, gerekli görüldüğünde çağrılabilir sermayenin ödeme kurallarını ve koşullarını belirlemek,
- c) İşbu Anlaşma'yı tadil etmek.

Madde 10 – Direktörler Kurulu

A. Oluşum

Direktörler Kurulu, her Üyeyi temsilen bir (1) direktörden oluşur.

Direktörler, Guvernörler Kurulu'nun üyesi olamazlar ve aşağıdaki nitelikleri taşırlar:

- a) lisans derecesi mezuniyeti;
- b) ekonomi, yatırım ve finansal konularda asgari on (10) yıllık tecrübe veya en az asgari direktör seviyesinde beş (5) yıllık ve/veya uluslararası finansal kuruluşlarda beş (5) yıllık yüksek seviye tecrübe;
- c) atanma esnasında otuz beş (35) yaşından küçük olmamak ve altmış (60) yaşından büyük olmamak,
- d) İngilizceye hakimiyet.

Guvernörler Kurulu'ndaki her bir Guvernör, yukarıda belirtilen şartları haiz bir Direktör ve Direktörün bulunmadığı zamanlarda Direktörün yerine hareket etmek üzere tam yetkiye sahip bir Direktör vekili atar. Direktör Vekilleri, Direktörler Kurulu toplantılarına katılabilir ancak sadece kendi Direktörlerine vekalet ettiklerinde oy kullanabilirler.

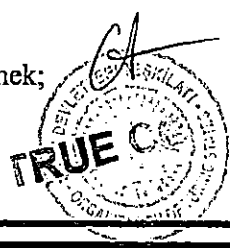
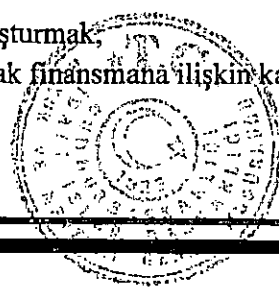
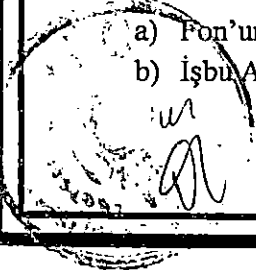
Direktörler üç (3) yıllık bir dönem için görev yaparlar ve tekrar atanabilirler. Bir Direktör işbu Madde uyarınca ardılı atanana kadar görevde kalır.

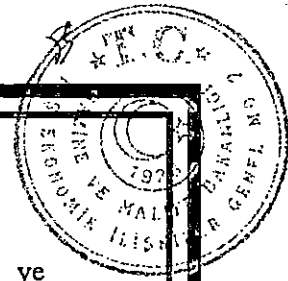
Direktörler ve Direktör Vekilleri Fon'un merkezinin bulunduğu yerde kalıcı olarak ikamet etmek zorunda değildir ve Fon'un tam zamanlı istihdam edilenleri olarak addedilmezler ancak katıldıkları her bir Direktörler Kurulu toplantısı için cepten yapılan masrafları (konaklama ve seyahat) ve günlükleri Fon'un kaynaklarından karşılanır. Direktörlere ve Direktör Vekillerine Fon'dan daha fazla ödeme veya ücret verilmez.

B. Yetkiler

Direktörler Kurulu, Fon'un genel operasyonlarının yönetiminden sorumludur ve bu amaç için, işbu Anlaşma ile açıkça kendisine verilen yetkilere ek olarak, Guvernörler Kurulu tarafından delege edilen tüm yetkileri kullanır ve özellikle aşağıdaki yetkilere sahiptir:

- a) Fon'un operasyonlarına ilişkin politikaları oluşturmak;
- b) İşbu Anlaşma altında Fon tarafından sağlanacak finansmana ilişkin kararlar vermek;

- c) Guvernörler Kurulu'nun genel talimatları ile uyumlu olarak Fon'un işlerine ve operasyonlarına ilişkin kararlar almak;
- d) Her bir finansal yıl için yıllık raporları gözden geçirmek, değerlendirmek ve her yıllık toplantıda Guvernörler Kurulu'nun onayına sunmak;
- e) Fon'un en verimli ve en ekonomik şekilde hizmet sağlamasını temin etmek;
- f) Fon'un bütçesini, tüm finansman programını ve politikalarını bu amaçlar için mevcut kaynaklar ve/veya serbest nakit paraya uygun olarak onaylamak;
- g) Genel Müdürü atamak ve görevden almak,
- h) Olağanüstü toplantılar için Guvernörler Kurulu'na tavsiyelerde bulunmak;
- i) Fon'un operasyonları için gerekli görülen komiteleri kurmak;
- j) İşbu Anlaşma ile Direktörler Kurulu'na açıkça verilen diğer yetkileri uygulamak.

C. Toplantılar, Çalışma Usulleri ve Oylama

Direktörler Kurulu yılda iki defadan az olmamak üzere Fon'un faaliyetlerinin gerektirdiği sıklıkta toplanır. Direktörler Kurulu görev ve sorumluluklarını kısa sürede ve hızlı bir şekilde yerine getirebilecek şekilde çalışma yöntemlerini benimser.

Direktörler Kurulu'nun toplantıları, Direktörlerin çoğunluğunun katılımıyla yapılır ve kararlar, katılan Direktörlerin çoğunluğunun olumlu oyları ile kabul edilir.

Bununla beraber, Direktörler Kurulu, Fon'un yatırım politikası ilkelerini oy birliği ile onaylar.

Madde 11 – Genel Müdür

Genel Müdür, TDT Katılımcı Devletlerinden birinin vatandaşı olur. TDT Katılımcı Devletlerinden Üyelerin Guvernörleri, Genel Müdür pozisyonu için dönüşümlü olarak bir aday önerirler. Genel Müdür, Direktörler Kurulu tarafından atanır ve uzatma veya yeniden atanma olmaksızın dört (4) yıllık bir dönem için görev yapar.

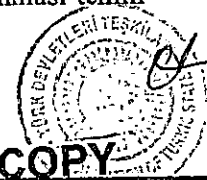
Genel Müdür pozisyonu için aşağıdaki gereklilikler aranır:

- a) ilgili alanlarda yüksek lisans derecesi mezuniyeti;
- b) atanma esnasında otuz beş (35) yaşından küçük ve altmış (60) yaşından büyük olmamak;
- c) ekonomi, yatırım ve finans konularında asgari on beş (15) yıl tecrübe veya idari seviyede on (10) yıllık veya uluslararası finansal kuruluşlarda on (10) yıllık yüksek seviye tecrübe;
- d) İngilizceye hakimiyet.

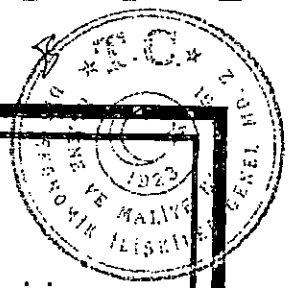
Genel Müdür, Direktörler Kurulu'nun gözetimi altındadır.

Genel Müdür, Direktörler Kurulu tarafından koyulan yönergeler, kurallar ve regülasyonlara uygun olarak, Fon'un operasyonlarını ve işlerini yürütmek için tam icra yetkilerine sahiptir. Genel Müdür çalışanları atar, terfi verir ve görevden alır ve Direktörler Kurulu tarafından onaylanan plan, politika ve bütçeye uygun olarak fonları kullanır.

Fon'un çalışanlarının atanmasında, en yüksek verimlilik ve teknik yeterlilik standartları ve TDT Katılımcı Devletleri Üyelerinin vatandaşlarından dengeli bir dağılımla çalışan alınması temin edilir.

TRUE COPY

Genel Müdür, Direktörler Kurulu'nun onayı üzerine TDT Katılımcı Devletlerinin Üyelerinin topraklarında yer alan şirketlerden danışmanlık/müşavirlik hizmetleri alınmasını Direktörler Kurulu'na tavsiye edebilir.

Genel Müdür Direktörler Kurulu toplantılarına katılır ancak oy hakkına sahip olmaz.

Genel Müdür aşağıdaki yetkilere sahiptir:

- a) faaliyet bütçesini ve idari bütçeyi teklif etmek;
- b) tüm finansman programını teklif etmek;
- c) Fon tarafından finanse edilen projelerin ve programların tetkikini ve değerlendirmesini temin etmek,
- d) uygun organizasyon, istihdam ve hizmet teminini sağlamak;
- e) teknik tavsiye ve yardım sağlanması hususunda karar vermek;
- f) Direktörler Kurulu tarafından belirlenen diğer görevleri icra etmek.

Genel Müdür Fon'dan ücret alır ve ücret Direktörler Kurulu tarafından belirlenir.

Madde 12 – Fon'un Uluslararası Niteliği ve Siyasi Faaliyet Yasağı

Fon, amaç ve görevlerine herhangi bir şekilde zarar verebilecek, bunları sınırlayacak, saptıracak veya başka bir yönde değiştirecek herhangi bir tür ilave kaynağı veya yardımı kabul etmez.

Fon, Fon Başkanı, Genel Müdür ve Fon çalışanları kararlarında yalnızca işbu Anlaşma ile düzenlenen Fon'un amacı, faaliyetleri ve operasyonu ile ilgili mütalaaları dikkate alır. Bu mütalaalar, Fon'un amacının ve operasyonlarının yerine getirilmesi ve yürütülmesinde tarafsız şekilde değerlendirilir.

Fon Başkanı, Genel Müdür ve Fon çalışanları görevlerinde bulundukları süre boyunca görevlerini başka hiçbir makama tabi olmaksızın bütünüyle Fon'un amaçlarına tabi olarak yaparlar.

Her Üye bu görevin uluslararası ve siyaset dışı niteliğine riayet eder ve bu görevlerin yerine getirilmesinde herhangi birini etkileme amacı taşıyan tüm çabalardan uzak dururlar.

Madde 13 – Merkez ve Ofisler

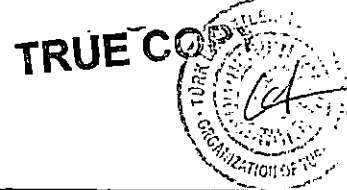
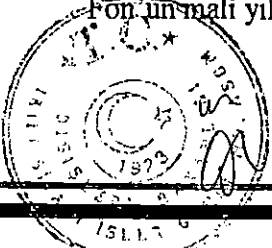
Fon'un Merkezi İstanbul'dadır.

Guvernörler Kurulu diğer üyelerin topraklarında ofis açmaya karar verebilir.

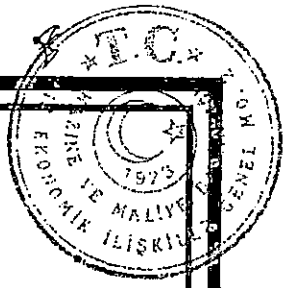
Fon'un Merkezine ev sahipliği yapan Üye ilgili kuralların, koşulların, ayrıcalık ve muafiyetlerin belirtildiği bir Ev Sahibi Ülke Anlaşması imzalar.

Madde 14 – Mali Yıl

Fon'un mali yılı Takvim Yılıdır.

TRUE COPY

Madde 15 – İletişim Kanalları, Depozitörler

Her Üye bu Anlaşma'da yer alan hususlarla bağlantılı olarak Fon'un iletişimde bulunabileceği uygun gördüğü bir resmi makamını tayin eder.

Her bir Üye Fon'un söz konusu Üye Devletin para birimini ve diğer varlıklarını muhafaza etmek üzere Merkez Bankası'nı ya da Fon tarafından kabul edilebilecek kamu sermayeli bir finansal kuruluşunu depozitör olarak yetkilendirir.

Madde 16 – Denetçiler ve Raporlar

TDT Katılımcı Devletlerinden birinde kayıtlı uluslararası üne sahip nitelikli denetçiler Fon'un işlerini denetlemek üzere üç ardışık yıldan daha fazla olmamak üzere Direktörler Kurulu'nun tavsiyesi ve Güvernörler Kurulu'nun onayı üzerine yetkilendirilir.

Genel Müdür Fon'un denetlenmiş hesap bildirimlerini içeren yıllık raporu yayımlar ve Fon'un finansal durumunu ve operasyonlarının sonuçlarını gösteren gelir ve harcama bildiriminin özet bildirimini üç ayda bir olarak Fon'un Üyelerine dağıtır.

Genel Müdür, Fon'un amaçlarını yerine getirmek için gerekli görüldüğünde Direktörler Kurulu'nun onayı üzerine diğer raporları yayımlayabilir.

Güvernörler Kurulu, Fon'un kaynaklarının ve faaliyetlerinin usulüne uygun kullanımı için devlet denetçisi atayabilir.

Madde 17 – Net Gelirin Tahsisi

Genel rezervler Fon'un taahhüt edilmiş sermayesinin yüzde yirmi beşine (%25) ulaşana kadar Fon'un yıllık net gelirinin en az yüzde onu (%10) genel rezervlere tahsis edilir. Güvernörler Kurulu, Fon'un Genel Rezervleri taahhüt edilmiş sermayenin yüzde yirmi beş (%25) seviyesine ulaşana kadar Fon'un net gelirinin hiçbir kısmı kar aracılığıyla üyelere dağıtılmaması şartıyla katma bir miktarı ilave rezerv oluşturmak veya Üyelere dağıtmak için tahsis etmeye karar verebilir.

Bölüm 5 - OPERASYONLAR

Madde 18 – Kaynakların Kullanımı, Fon'un Yatırım ve Finansal İlkeleri

Fon'un kaynakları ve imkanları münhasıran işbu Anlaşma'nın 2. ve 3. Maddelerinde belirtilen amacın gerçekleştirilmesi ve görevlerin yerine getirilmesi için kullanılır.

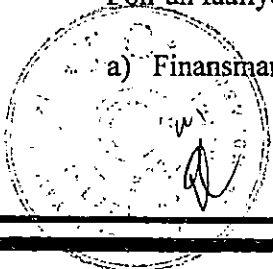
Fon'un yatırım ve finansal politikaları ve prensipleri Direktörler Kurulu tarafından belirlenir.

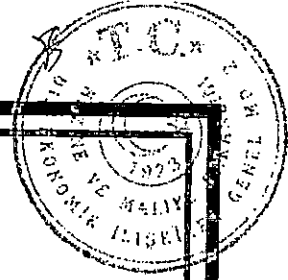
Fon, yatırımlarının TDT Katılımcı Devletlerinin Üyelerinin arasında adil dağılımını temin eder.

Madde 19 — Finansmana İlişkin Değerlendirmeler

Fon'un faaliyetlerini yürütürken göz önüne alacağı değerlendirmeler aşağıdadır:

a) Finansmanına ilişkin çıkarlarını gözetmek;

- b) Ekonomik ve sosyal kalkınma ve kazançlı istihdam fırsatlarının genişletilmesi yoluyla TDT Katılımcı Devletlerinden Üyelerin halkının refahını teşvik etmek,
- c) İlgili ülkenin makamlarıyla işbirliği yoluyla ilgili ülkenin hukukuna ve yasal süreçlerine riayet etmek;
- d) Yeşil ekonomilere geçişi desteklemeyi amaçlayan projelere öncelik vermek;
- e) TDT Katılımcı Devletlerden olan en az iki Üyeden Yararlanıcıları içeren projeleri önceliklendirmek;
- f) Serbest piyasa ve adil rekabet ilkelerini gözetmek.

Fon, TDT Katılımcı Devletleri olan Üyeler arasındaki ekonomik işbirliğini teşvik eden ve güçlendiren projelerin yanı sıra bölgesel projelere de özel önem verir.

Madde 20 – Yerel Mevzuatın Uygulanması

Fon'un bölgesel karakterini ve Üyelerdeki farklı mevzuat ve hukuki süreçlerin mevcudiyetini göz önünde tutarak, Fon herhangi bir şekilde herhangi bir ülkede verilen bütün finansal imkânların iç hukuk hükümlerince karşılanmasını ve korunmasını sağlar ve böylece Fon'un alacaklarının geri ödemesi ve tahsilatı engellenmez. Ancak, tüm finansal imkânlar Fon tarafından onaylanan kurallara ve düzenlemelere dayanır.

Madde 21 – İnceleme ve Değerlendirme

Fon tarafından finanse edilen tamamlanmış projelerin, programların ve faaliyetlerin kapsamlı ve sürekli incelenmesi, Direktörler Kurulu'nun Fon'un amaçlarının yerine getirilmesindeki etkinliğini belirlemesine destek olmak için yürütülür. Genel Müdür bu incelemeyi yürütür ve bunun sonuçları Direktörler Kurulu'na rapor edilir.

Bölüm 6 — ÜYELİKTEN ÇEKİLME, OPERASYONLARIN SONA ERDİRİLMESİ VE FON'UN SÜRESİ

Madde 22 - Üyelikten çekilme

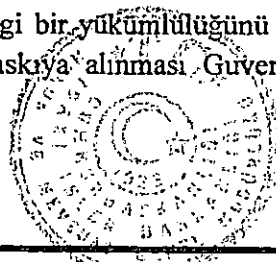
Her Üye Fon'un Merkezine yazılı olarak bildirerek her zaman Fon'un üyeliğinden ayrılabilir.

Üyelikten çekilme, her durumda söz konusu bildirimin Fon'a ulaşmasından itibaren altı (6) ay sonra olmak kaydıyla bildirimde belirtilen tarihte geçerli olur ve üyelik sona erer. Ancak çekilmenin geçerli olduğu tarihten herhangi bir süre önce üye, üyelikten çekilme bildirimini iptal ettiğine dair Fon'a yazılı bildirimde bulunabilir.

Madde 23 – Üyeliğin Askıya Alınması

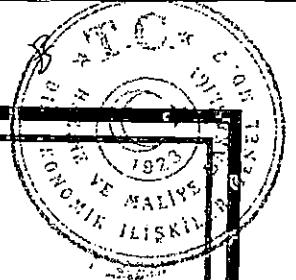
Herhangi bir Üye Fon'a olan herhangi bir yükümlülüğünü yerine getirmemezse, Fon o Üyenin üyeliğini askıya alabilir. Üyeliğin askıya alınması, Güvernörler Kurulu kararı ile yapılır.

wi
gr

TRUE COPY

Guvernörler Kurulu üyeliğin askıya alınmasından itibaren bir yıl içerisinde kararını yeniden gözden geçirir ve bu üyeliği geri verebilir ya da bu Üyenin askıya alınma süresini uzatır.

Bir Üye üyeliği askıya alındığında üyelikten çekilme hakkı hariç bu Anlaşma kapsamındaki herhangi bir hakkı kullanmaya yetkili değildir, ancak bütün yükümlülüklerinden sorumlu olmaya devam eder.

Article 24 – Üyeliğin Sona Erdirilmesi Hâlinde Hesapların Kapatılması

Bir Üye üyelikten çekildiği tarihten (“Üyeliğin Sonlandırılması”) itibaren bu Üye Fon’a karşı o tarihten sonra doğan doğrudan yükümlülüklerinden sorumlu olmaya devam eder. Üyeliği sona ermeden önce tahakkuk eden bu tür bir yükümlülük ödenmemiş olduğu sürece Fonlara olan koşullu yükümlülüklerinden de sorumlu olmaya devam eder.

Bir üye ülkenin üyeliğinin sona erdiği tarihte, Fon bu Maddenin hükümleri doğrultusunda, söz konusu ülkenin hisselerini söz konusu üye ile hesapların kapatılmasının bir parçası olarak geri satın alır. Bu amaçla, söz konusu hisselerin geri alım fiyatı, üyeliğin sona erdiği tarihte Fon’un hesaplarında gösterilen değer olur.

Bu Madde kapsamında Fon tarafından geri satın alınacak hisselerle ilişkin yapılacak ödemeler aşağıda belirtilen koşullara tabidir:

(a) Üyenin Fon’a devam eden yükümlülükleri olduğu müddetçe o Üyeye hisselerine ilişkin ödemeler bloke edilir. Söz konusu Üyeye ödenmesi gereken herhangi bir tutar, Fon’un tercihinine bağlı olarak, vadesi geldiğinde bu tür bir yükümlülüğe uygulanabilir.

(b) Hisselerin geri alım bedelinin, ilgili Üye’nin Fon’a olan yükümlülüklerinin toplamını aşan kısmı kadar net tutar, ilgili hissenin karşılığı olarak Direktörler Kurulu tarafından belirlenecek bir süre içinde ödenir.

(c) Ödemeler 2 yıldan fazla olmamak üzere ABD Doları olarak Fon tarafından ödenir.

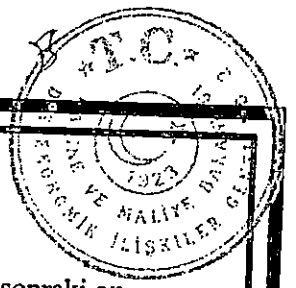
(d) Bir Üyenin üyeliğinin sona erdiği tarihte, vadesi gelen yükümlülüklerden dolayı Fon’un bir zarara uğraması ve söz konusu zararın, o tarihte Fon’un bu tür zararlar için tahsis ettiği rezervleri aşması halinde, Fon’un zarara uğradığı tarihte o ülkeye ait hisselerin geri alım tutarı belirlenmiş ise söz konusu zararın geri alım tutarını aşan kısmı, talep üzerine, o üye tarafından ödenir. .

Fon, Üyeliğin sona erdiği tarihten itibaren altı (6) ay içerisinde işbu Anlaşma’nın 23. Maddesi uyarınca operasyonlarını durdurursa, ilgili Üyenin tüm hakları 27. ve 28. Maddelerin hükümlerine uygun olarak belirlenir. Söz konusu üye, söz konusu Maddelerin amaçları bakımından Üye olarak sayılmaya devam edilir, ancak hiçbir oy hakkına sahip olamaz.

Madde 25 – Operasyonların Geçici Olarak Durdurulması

Direktörler Kurulu acil durumlarda Fon’un tüm yatırımlara ilişkin operasyonlarının geçici olarak durdurulmasını tavsiye edebilir. Bu konuyu değerlendirmesi ve bu doğrultuda bir karar alması için Guvernörler Kurulu’na olağanüstü toplantı çağırısı yapar.

Bir Üye Fon'a olan sermaye ödemesinde bulunmazsa, Fon, ödeme tarihi vadesinden sonraki on beş (15) günden fazla olmamak üzere üyeyi bilgilendirir. Üyenin bildirim tarihinden itibaren doksan (90) gün içinde bu ödemeyi yapmaması halinde, söz konusu ödeme yapılınca kadar üyenin ülkesinde Fon kaynaklarından yeni yatırım yapılamaz.

Madde 26 – Fon'un Süresi

Fon, açılış toplantısı tarihinden itibaren yirmi (20) yıllık bir dönem için faal olacaktır. Güvernörler Kurulu herhangi bir zaman Fon'u sonlandırmaya veya süresini uzatmaya karar verebilir.

Güvernörler Kurulu'nun Fon'u sonlandırmaya karar vermesi durumunda, Fon, varlıklarının düzenli bir şekilde tahakkukuna, muhafazasına ve saklanmasına ve sorumluluklarının yerine getirilmesine dair harcamalar haricindeki bütün faaliyetlerini derhal sonlandırır.

Fon, söz konusu yükümlülüklerinin nihai olarak mahsubuna ve varlıklarının dağıtımına kadar mevcut kalır ve Fon ile Üyelerinin bütün karşılıklı hakları ve sorumlulukları bozulmadan devam eder.

Madde 27 – Üyelerin Yükümlülükleri ve Tazminat Ödemeleri

Fon'un operasyonlarının sona ermesi durumunda, Üyelerin Fon'un taahhüt edilmiş sermayesinin ödenmemiş kısmına olan yükümlülükleri, muhtemel alacaklar dahil olmak üzere kreditorlerin bütün alacakları ödeninceye kadar devam eder.

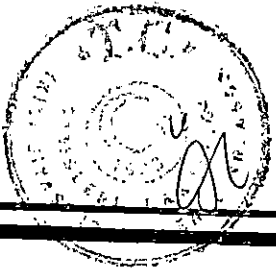
Doğrudan alacaklı olan bütün kreditorlere ilk önce Fon'un varlıklarından, daha sonra Fon'un ödenmemiş taahhütleri için Fon'a yapılan ödemelerden ödeme yapılır. Direktörler Kurulu, doğrudan alacaklı olan kreditorlere herhangi bir ödeme yapmadan önce, doğrudan ve şarta bağlı talep sahipleri arasında orantılı bir dağılım sağlamak için kararında gerekli olan düzenlemeleri yapar

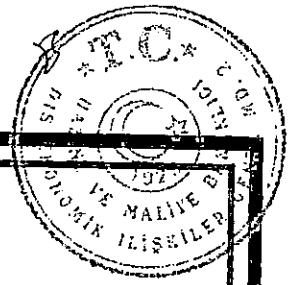
Madde 28 – Varlıkların Dağıtımı

Üyelerin Fon'un sermayesine olan taahhütleri karşılığında bütün kreditorlere olan yükümlülükler ödenene veya karşılık temin edilene kadar, Üyelere hiçbir varlık dağıtımı yapılmaz. Söz konusu dağıtım Güvernörler Kurulu tarafından onaylanmalıdır.

Fon'un varlıklarının Üyelere herhangi bir dağıtımı, her Üyenin sahip olduğu sermaye stoku ile orantılı olur ve Fon'un adil ve hakkaniyetli kararlar verdiği zamanlarda ve koşullar altında mevduat sahiplerine öncelik verilerek yapılır. Dağıtılan hisselerin, varlığın türüne göre tek tip olması gerekmez. Hiçbir Üye Fon'a olan yükümlülüklerini yerine getirmediği sürece bu dağıtımdan pay almaya hak kazanamaz.

Bu Madde uyarınca dağıtılan varlıkları alan herhangi bir Üye, söz konusu varlıklar üzerinde Fon'un dağıtım öncesinde yararlandığı aynı haklardan yararlanır.

Bölüm 7 -STATÜ, MUAFİYETLER VE AYRICALIKLAR

Madde 29 — Hukuki Statü

Fon uluslararası finansal kuruluş statüsüne sahiptir.

Fon tam tüzel kişiliğe ve:

- a. sözleşme yapmak
 - b. iç mevzuata uygun olarak gayrimenkul ve menkul alımı, kiralaması ve satımı yapmak,
 - c. maddi ve gayri maddi mülkiyet alımı ve satımı yapmak,
 - d. kanuni takibatta bulunmak,
 - e. Fon'un amaçları dahilinde her türlü işlem yürütmek
- alanlarında tam hukuki ehliyete sahiptir.

Article 30 — Muafiyetler, Ayrıcalıklar ve Vergi Muafiyeti

Fon ve varlıkları, Üyelerin ülkelerinde bütün müsadere önlemlerinin yanı sıra hacizden, iflastan ve idari veya hukuki eylem ile yapılan her türlü zapttan muafiyete sahiptir.

Fon ve resmi kullanım amacıyla ithal edilen mal ve araçlar da dahil olmak üzere varlıkları, mülkleri, gelirleri ve bunlarla ilgili işlemleri, depolama ve benzeri hizmetlere ilişkin ücretler dışındaki tüm doğrudan ve dolaylı vergi, gümrük vergisi, harç ve harçlardan muaf tutulur.

Gümrük resimleri ile ilgili olan söz konusu muafiyetler, Üyelerin yukarıda bahsedilen muafiyetleri engellemeyen veya herhangi bir istisna getirmeyen uluslararası yükümlülüklerine uygun olarak sağlanır.

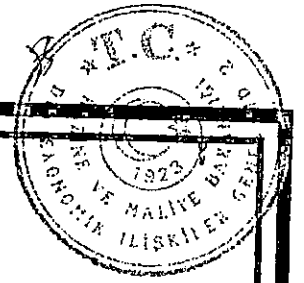
Üye Devletler, Fon tarafından veya herhangi bir Üye Devletteki yararlanıcısı tarafından para alımı, muhafazası, kullanımı ve transferine ilişkin döviz kurları dönüşümüne ve işlemlerine herhangi bir kısıtlama uygulamaz. Söz konusu işlemler hakkındaki doküman ve bilgilerin sağlanmasına yönelik düzenli gereklilikler kısıtlama olarak değerlendirilmez.

Yukarıdakilere bağlı olmaksızın, bu maddede bahsi geçen muafiyetler Fon tarafından yatırım yapılan herhangi bir tüzel kişiliğe veya girişime uygulanamaz.

Fon, sorumlulukları garanti etme veya menkul kıymet alıp satma ya da satışına aracılık etme yetkilerinin kullanımından kaynaklanan veya bunlarla bağlantılı olan durumlar haricinde her türlü yasal işlemde muafıdır. Bu durumlarda, Fon'un Merkezinin bulunduğu Devletin ülkesinde veya Fon'un tebligat veya ihbarı kabul etmek amacıyla bir temsilci atadığı veya menkul kıymet ihraç veya garanti ettiği herhangi bir ülkede yetkili bir mahkemede Fon'a karşı dava açılabilir.

Fon'un misyonları için görev yapan uzmanlar dahil olmak üzere Başkan, bütün Guvernörler ve Direktörler ve onların vekilleri, Genel Müdür, profesyonel çalışanlar resmi görevleri çerçevesinde kendi Devletleri haricindeki tüm Üyelerde icra ettikleri faaliyetler için ve Fon bu imtiyazlardan feragat etmediği sürece kanuni takibattan muafırlar.

TRUE COPY

Fon, kendi takdirine göre herhangi bir vaka veya örnekte, Fon'un çıkarlarına en uygun şekilde belirlenecek şekilde ve koşullarda, bu Anlaşma ile bahşedilen herhangi bir muafiyet, ayrıcalık ve istisnadan feragat edebilir.

Madde 31 – Arşivlerin Muafiyeti

Nerede bulunursa bulunsun, Fon'un arşivleri ve genel olarak kendine ait veya kendinde bulunan bütün dokümanlar dokunulmazdır.

Bölüm VIII – TADİLAT VE TAHKİM

Madde 32 Tadilat

Bu Anlaşma, Guvernörler Kurulu'nun oy birliği kararı ile ayrı protokoller şeklinde tadil edilebilir.

Üye ülke veya Direktörler Kurulu tarafından, bu Anlaşma'nın tadil edilmesine ilişkin sunulan herhangi bir öneri, öneriyi Guvernörler Kuruluna sunacak olan Guvernörler Kurulu Başkanına iletilir. Bu tadilatın kabul edilmesi durumunda, Fon bütün Üyelere resmi bildirimle haber verir.

Guvernörler Kurulu'nun daha farklı bir tarih belirlememesi halinde, bu Anlaşma'nın ayrılmaz parçası olan bütün değişiklikler üyelere yapılan resmi bildirimden üç (3) ay sonra yürürlüğe girer.

Madde 33 – Dil

Fon'un çalışma dili İngilizcedir.

Madde 34 – Yorum

Üyeler veya Üyeler ve Fon arasında bu Anlaşma'nın hükümlerinin yorumlanması veya uygulanmasından doğabilecek sorunlar karara bağlanmak üzere Direktörler Kurulu'na iletilir.

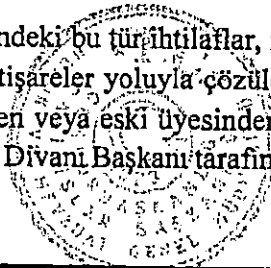
Direktörler Kurulu'nun birinci paragraf kapsamında bir karar verdiği herhangi bir durumda, ilgili herhangi bir taraf sorunun, kararı nihai olacak olan Guvernörler Kurulu'na havale edilmesini talep edebilir. Fon gerekli görmesi halinde Guvernörler Kurulu karar verene kadar Direktörler Kurulu'nun kararını temel alarak hareket edebilir.

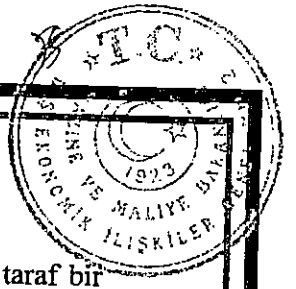
Madde 35 – Tahkim

Fon ve Üyeler ve/veya Fon'un eski üyeleri arasındaki ihtilaflar, eğer mümkünse, ilgili taraflarca görüşme ve istişareler yoluyla çözülür. Vergilendirmeye ilişkin konulardaki ihtilaflar Guvernörler Kurulu tarafından çözülür. Guvernörler Kurulu'nun vergilendirmeye ilişkin ihtilaflara yönelik kararları kesindir.

Vergilendirmeye ilişkin olanlar haricindeki bu tür ihtilaflar, meydana gelişlerinden itibaren en az üç (3) ay içerisinde görüşme ve istişareler yoluyla çözülemezse, bir tanesi Fon tarafından atanan, diğeri Fon'un müsait üyesinden veya eski üyesinden ve üçüncüsü, Taraflar başka bir karar vermemişse, Uluslararası Adalet Divanı Başkanı tarafından atanan en az 3 (üç) hakemden

TRUE COPY

oluşan tahkime iletilir. Üçüncü bir hakem seçerken, seçilen hakemler, uyuşmazlığa taraf bir Devletin vatandaşı olmamaları gerektiği kuralına göre hareket ederler. Bir ihtilafı çözerken, Hakemler ihtilafın kamuya açık hukuki niteliğini dikkate alarak UNCITRAL Tahkim Kurallarına tabi olurlar. Tahkim dili İngilizcedir.

Hakem kararları karar kesindir ve ihtilafın tarafları üzerinde bağlayıcıdır.

Bölüm 9 – NİHAİ HÜKÜMLER

Madde 36 – Tevdi Edilen Makam

Bu Anlaşma'nın Azerbaycanca, Kazakça, Kırgızca, Türkçe, Özbekçe ve İngilizce dillerindeki aslı tek asıl nüsha halinde TDT Sekretaryasına ("Tevdi Edilen Makam") tevdi edilir.

Madde 37 – Açılış Toplantısı

Bu Anlaşma yürürlüğe girer girmez, her üye bir Guvernör atar ve Fon Başkanı, Guvernörler Kurulu'na açılış toplantısı çağrısında bulunur.

Guvernörler Kurulu açılış toplantısında:

- i. 9. Madde uyarınca Fon'un Direktörler Kurulu'nun Üyeleri yetkilendirilir ve seçilir;
- ii. Fon'un operasyonlara başlayacağı tarihi belirlemek için düzenlemeler yapılır;
- iii. 11. Madde uyarınca ilk Genel Müdür seçilir.

Fon, operasyonlarına başlama tarihi hakkında tüm üyelerini bilgilendirir.

Article 38 – Onaylama, Kabul, Geçerlilik, Yürürlüğe Girme ve Diğer Hükümler

Bu Anlaşma, Fon Üyelerinin onay, kabul veya tasdikine tabidir.

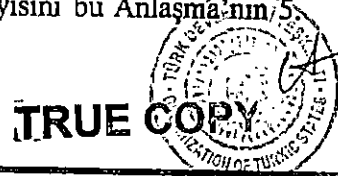
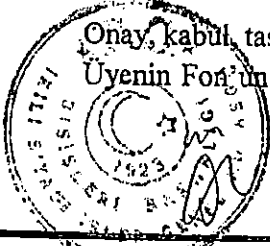
Bu Anlaşma, Tevdi Edilen Makam tarafından diplomatik kanallar aracılığıyla yapılacak Kurucu Üyelerin bu Anlaşma'nın yürürlüğe girmesi için gerekli iç prosedürleri tamamladığına dair son yazılı bildiriminin alınmasından sonraki otuzuncu günde yürürlüğe girer.

Bu Anlaşma, Kurucu Üye olmayan her TDT Katılımcı Devletin katılımına katılım belgesini Tevdi Edilen Makama iletmesi yoluyla açıktır.

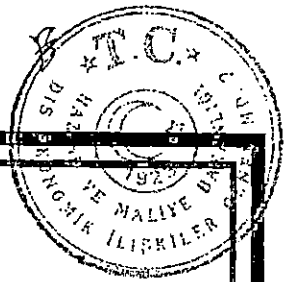
Katılan Devlet için bu Anlaşma Katılan Devletin katılım belgesinin Tevdi Edilen Makam tarafından diplomatik kanallar aracılığıyla alınmasından sonraki otuzuncu günde yürürlüğe girer.

Bu Anlaşma, Guvernörler Kurulunun onayı üzerine, katılım belgesini Tevdi Edilen Makama sunan başka herhangi bir Devletin katılımına açıktır.

Onay, kabul, tasdik veya katılım belgesi, burada gösterildiği gibi tevdi edildiğinde, söz konusu Üyenin Fon'un başlangıç sermaye stokuna taahhüt edeceği hisse sayısını bu Anlaşma'nın 5.

TRUE COPY

Maddesinde gösterildiği gibi belirtir. Tevdi Edilen Makam, her bir tevdiyi, tarihini ve taahhüt edilen hisse sayısını usulüne uygun olarak tüm Üyelere bildirir.

Yukarıdaki hususlar muvacehesinde, usulüne uygun olarak yetkilendirilmiş kişiler bu Anlaşma'yı imzalamışlardır.

2023 senesinin Mart ayının 16. günü, Ankara'da, her biri eşit derecede olmak üzere, Azerbaycanca, Kazakça, Kırgızca, Türkçe, Özbekçe ve İngilizce olarak tek asıl nüsha halinde imzalanmıştır. Bu Anlaşma'nın metinleri arasında farklılık durumunda, İngilizce metin esas alınır.

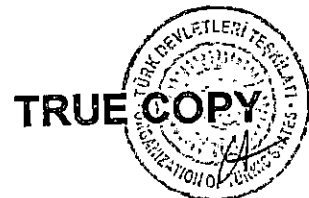
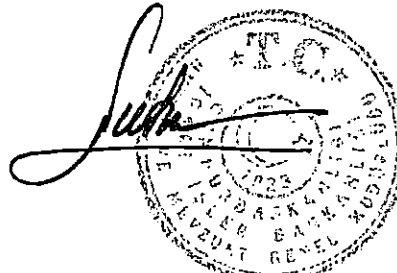
Türkiye Cumhuriyeti adına

Azerbaycan Cumhuriyeti adına

Kazakistan Cumhuriyeti adına

Kırgız Cumhuriyeti adına

Özbekistan Cumhuriyeti adına

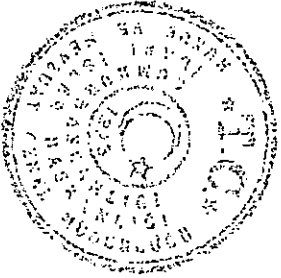

Ek 1

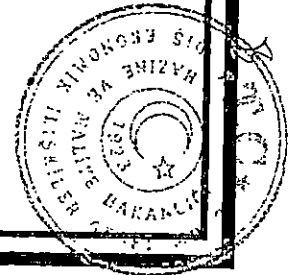
Liste-1: Fon'un Sermayesi

Devlet	Başlangıç Hissesi Sayısı	Ödenmiş Hisselerin Toplam Nominal Değeri	Çağrılabilir Hisselerin Toplam Nominal Değeri
Azerbaycan Cumhuriyeti	2.000	70.000.000 ABD Doları	30.000.000 ABD Doları
Kazakistan Cumhuriyeti	2.000	70.000.000 ABD Doları	30.000.000 ABD Doları
Kırgız Cumhuriyeti	2.000	70.000.000 ABD Doları	30.000.000 ABD Doları
Türkiye Cumhuriyeti	2.000	70.000.000 ABD Doları	30.000.000 ABD Doları
Özbekistan Cumhuriyeti	2.000	70.000.000 ABD Doları	30.000.000 ABD Doları

TRUE

COPY

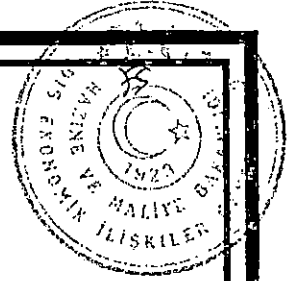
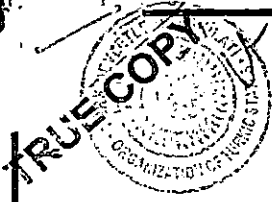

Ek 2

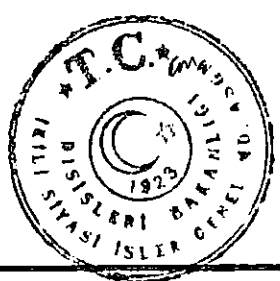
Liste-2: Taahhüt

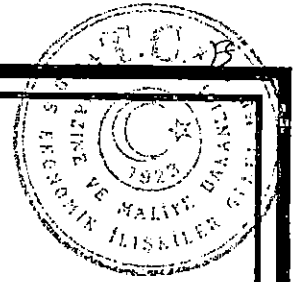
Devlet	Başlangıç Ödemesi (ABD Doları)	Vade	Birinci Taksit (ABD Doları)	İkinci Taksit (ABD Doları)	Üçüncü Taksit (ABD Doları)
Azerbaycan Cumhuriyeti	5.000.000	Açılış Toplantısından sonraki 90 gün içinde	18.000.000	23.000.000	24.000.000
Kazakistan Cumhuriyeti	5.000.000	Açılış Toplantısından sonraki 90 gün içinde	18.000.000	23.000.000	24.000.000
Kırgız Cumhuriyeti	5.000.000	Açılış Toplantısından sonraki 90 gün içinde	18.000.000	23.000.000	24.000.000
Türkiye Cumhuriyeti	5.000.000	Açılış Toplantısından sonraki 90 gün içinde	18.000.000	23.000.000	24.000.000
Özbekistan Cumhuriyeti	5.000.000	Açılış Toplantısından sonraki 90 gün içinde	18.000.000	23.000.000	24.000.000

TRUE
COPY

TÜRK İNVESTİSİYA FONDUNUN YARADILMASI HAQQINDA SAZİŞ

TÜRK İNVESTİSİYA FONDUNUN YARADILMASI HAQQINDA SAZİŞ

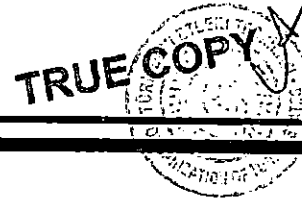
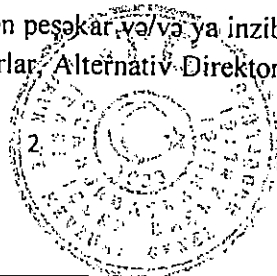
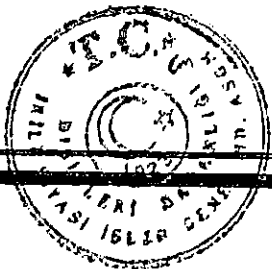
Azərbaycan Respublikası, Qazaxıstan Respublikası, Qırğız Respublikası, Türkiyə Respublikası və Özbəkistan Respublikası ("Təsisçi Üzvlər") Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının yaradılması haqqında 3 oktyabr 2009-cu il tarixli Naxçıvan Sazişinə əsasən yaradılmış Türk Dövlətləri Təşkilatının Üzvləri kimi (bundan sonra 12 noyabr 2021-ci il tarixli Dövlət Başçıları Şurasının Qərarına əsasən "Türk Dövlətləri Təşkilatı"), aşağıdakı müddəalarla tənzimlənən Türk İnvestisiya Fondunun yaradılmasına dair razılığa gəldilər:

I FƏSİL-ANLAYIŞLAR

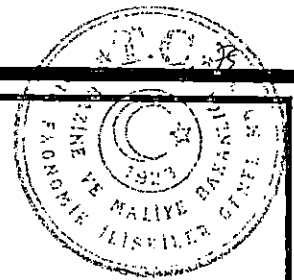
Maddə 1 - Anlayışlar

Mahiyəti başqa cür müəyyən etmədiyi və ya tələb etmədiyi təqdirdə, aşağıdakı terminlər hazırkı Sazişdə istifadə olunduğu hər yerdə aşağıdakı mənaları ifadə edəcəkdir:

- "Əlavə Töhfə" 5-ci maddənin B Bölməsinə uyğun olan şərtlər və qaydalara əsasən Rəhbərlər Şurasının qərarı ilə Üzvlər tərəfindən Fondun vəsaitlərinə əlavə töhfələr deməkdir.
- "Benefisiar" layihənin həyata keçirilməsində iştirak edən və Fondun vəsaitləri ilə birbaşa maliyyələşdirilən fiziki və ya hüquqi şəxs deməkdir.
- "Təqvim ili" Qriqori təqviminə əsaslanan 1 yanvar və 31 dekabr arasında olan il dövrü deməkdir.
- "Mərkəzi Bank" dövlətin və ya rəsmi pul ittifaqının valyuta və pul siyasətini idarə edən qurum deməkdir.
- "Fond" bu Sazişlə yaradılmış Türk İnvestisiya Fondu deməkdir.
- "Rəhbər" bu Sazişin 9-cu maddəsinə uyğun olaraq formalaşan Fondun Rəhbərlər Şurasının hər üzvü deməkdir.
- "Üzv(lər)" bu Sazişin 4-cü maddəsinə uyğun olaraq üzlük prosedurları vasitəsilə Fonda üzv olan Təsisçi Üzvlər və digər TDT İştirakçı Dövlətləri və üçüncü dövlətlər deməkdir.
- "Mikro, Kiçik və Orta Müəssisələr" ərazisində müvafiq layihənin həyata keçiriləcəyi dövlətin milli qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş Mikro, Kiçik və Orta Müəssisələr deməkdir.
- "İşçi heyəti" Fond tərəfindən işə götürülən peşəkar və/və ya inzibati işçilər deməkdir. Prezident, Rəhbərlər, Alternativ Rəhbərlər, Direktorlar, Alternativ Direktorlar və Baş Direktor işçi heyəti hesab edilmir.

TRUE COPY

- j) "Dövlət" bu Sazişin 4-cü maddəsinə uyğun olaraq Fondun üzvlüyünə hüququ olan Birləşmiş Millətlər Təşkilatının hər hansı bir üzv dövləti deməkdir.
- k) "TDT" Türk Dövlətləri Təşkilatı deməkdir.
- l) "TDT iştirakçı Dövlət(lər)i" TDT-nin Üzv və Müşahidəçi Dövlətləri deməkdir.

II FƏSİL - MƏQSƏD, FUNKSIYALAR, SƏLAHIYYƏTLƏR VƏ ÜZVLÜK

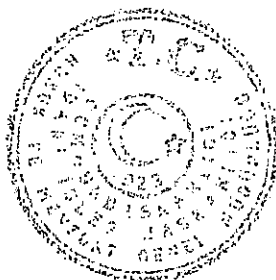
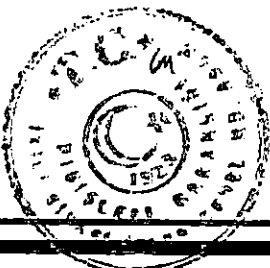
Maddə 2 - Məqsəd

Fondun məqsədi regiondaxili ticarəti genişləndirmək və iqtisadi fəaliyyətləri dəstəkləmək vasitəsilə TDT iştirakçı Dövlətlərinin iqtisadi inkişafına töhfə verməkdir.

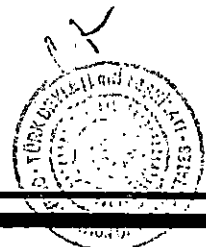
Maddə 3 - Funksiyalar və səlahiyyətlər

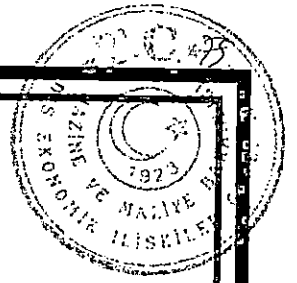
Fond öz məqsədini həyata keçirmək üçün investisiya fəaliyyəti vasitəsilə aşağıdakı funksiya və səlahiyyətlərə malikdir:

- a) regiondaxili ticarətin təşviqində yardım etmək;
- b) xüsusilə mikro, kiçik və orta müəssisələrə aid olan layihələri maliyyələşdirmək;
- c) beynəlxalq və milli maliyyə və inkişaf institutları, eləcə də ticarət palataları və özəl müəssisələr ilə əməkdaşlıq etmək və birgə maliyyələşdirmək;
- d) nəqliyyat və logistika zəncirlərinin, saxlama və istehsal imkanlarının genişləndirilməsini dəstəkləmək;
- e) dövlət-özəl tərəfdaşlığı daxil olmaqla fiziki və rəqəmsal infrastrukturun yaradılmasını və modernləşdirilməsini dəstəkləmək;
- f) sənaye istehsalı, infrastruktur, nəqliyyat, kənd təsərrüfatı, informasiya və kommunikasiya texnologiyaları və turizm daxil olmaqla qarşılıqlı maraq doğuran sahələrdə inkişaf layihələrini dəstəkləmək;
- g) enerji səmərəliliyi, bərpa olunan enerji və ətraf mühitin mühafizəsinə investisiya yatırmaqla yaşıl iqtisadiyyata töhfə verən layihələri maliyyələşdirmək;
- h) zəruri hesab edildikdə investisiya layihələrinin hazırlanması üçün yardım və maliyyə dəstəyi təmin etmək;

TRUE COPY

- i) öz məqsədinə nail olmaq üçün bu cür başqa fəaliyyətləri həyata keçirmək və bu cür başqa xidmətləri təmin etmək.

Maddə 4 - Üzvlük

Təsisçi Üzvlər olmayan TDT İştirakçı Dövlətləri bu Sazişə qoşulmaqla Fondun Üzvü ola bilərlər.

Digər dövlətlər 38-ci maddəyə uyğun olaraq Rəhbərlik Şurası tərəfindən müəyyən olunan şərtlər və qaydalarla Fondun Üzvü ola bilərlər.

III FƏSİL - MALİYYƏ VƏSAİTLƏRİ

Maddə 5 - Fondun vəsaitləri

Bu Sazişdə istifadə edildiyi kimi, Fondun "Resursları" anlayışına aşağıdakılar daxildir:

- a) Fondun əsas kapitalı;
- b) Əlavə Töhfələr;

A. Əsas Kapital və Üzvlük haqqı

Fondun nizamnamə kapitalı beş yüz milyon [500,000,000 ABŞ dolları] dollarıdır. Nizamnamə kapitalı hər birinin nominal dəyəri əlli min [50,000 ABŞ dolları] dollar olan on min [10,000] paylara bölünmüşdür.

Nizamnamə kapitalı ödənilmiş paylara və çağırılı bilən paylara bölünmüşdür. Ümumi nominal dəyəri üç yüz əlli milyon dollar [350,000,000 ABŞ dolları] olan paylar ödənilmiş paylardır və ümumi nominal dəyəri yüz əlli milyon dollar [150,000,000 ABŞ dolları] olan paylar çağırılı bilən paylardır.

Bu Saziş qüvvəyə minməklə Təsisçi Üzvlər Fondun nizamnamə kapitalının paylarına Cədvəl-1-də ("Fondun Kapitalı" – Əlavə I) göstərilən cədvəllə uyğun olaraq bərabər üzv olacaqlar.

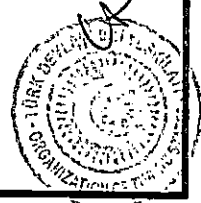
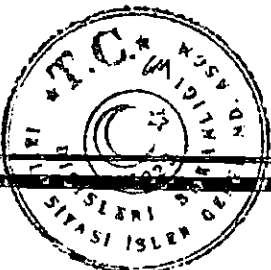
Hər bir üzv təsis iclasından sonra 90 gün ərzində Cədvəl-2-yə ("İlkin Ödəniş" – Əlavə II) uyğun olaraq öz ödənilmiş payları ilə əlaqəli ilkin ödənişi edir. Bu məbləğ Fondun hesablarına yatırılır. Yerdə qalan üzvlük məbləği Cədvəl-2-yə uyğun olaraq İlkin Ödəniş tarixinin hər növbəti il dönmündə 3 (üç) illik hissələrlə ödənilir. Ödənişlər ABŞ dolları ilə həyata keçirilir. Buradakı hissə-hissə ödənişlərin yerinə yetirilməməsi Fond qarşısında öhdəliyin yerinə yetirilməməsi hesab edilir və bu Sazişin 23-cü maddəsinin müddəası üçün əsasdır.

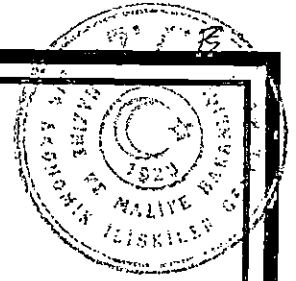
Bu Saziş qüvvəyə mindikdən sonra hər hansı bir dövlət ona qoşulduğu halda, yeni Üzv bir təsisçi üzvün paylarının sayından az olmamaqla üzv olur. Yuxarıda qeyd olunanlara baxmayaraq, hər hansı yeni Üzv Təsisçi Üzvdən daha çox səsvermə hüququna malik deyil.

B. Əlavə töhfələr

Fondun fəaliyyətində davamlılığı təmin etmək üçün Rəhbərlik Şurası vaxtaşırı olaraq, onun uyğun hesab etdiyi aralıqlarla Fonda məxsus vəsaitlərin yetriliyini yoxlayır.

TRUE COPY

Rəhbərlər Şurası belə bir yoxlama nəticəsində bunu zəruri və ya arzuolunan hesab edərsə o, qərar verə bilər ki, Üzvlər Fondun vəsaitlərinə əlavə töhfələr versinlər.

Maddə 6 – Əsas kapital və öhdəliyinin məhdudlaşdırılması ilə bağlı şərtlər

Fondun əsas kapitalının payları özlüyündə heç bir şəkildə müsadirə edilə bilməz, girov qoyula bilməz və ya hər hansı formada öhdəli ola bilməz və onlar bu Sazişin VII və VIII Fəslinə uyğun olaraq Fondan başqa yərə ötürülə bilməz.

Üzvlərin payları üzərində öhdəliyi onun kapital üzvlüyünün ödənilməmiş hissəsi ilə məhdudlaşır.

Heç bir üzv yalnız öz üzvlüyü səbəbindən Fondun öhdəliklərinə görə məsuliyyət daşıyır.

IV FƏSİL - TƏŞKİLAT VƏ İDARƏETMƏ

Maddə 7 - Struktur

Fond Fondun Prezidentinə, Rəhbərlər Şurasına, Direktorlar Şurasına, Baş Direktora və İşçi Heyətə malikdir.

Maddə 8. Fondun Prezidenti

Fond Rəhbərlər Şurası tərəfindən dörd (4) illik müddətə uzatma və yenidən təyinetmə olmadan rotasiya əsasında təyin edilən Prezidentə malikdir. Lakin, Rəhbərlər Şurası belə qərar verərsə, Prezident səlahiyyətlərini dayandırır.

Rotasiya Rəhbərlər Şurası tərəfindən qərar verilir və buna Fondun birinci Prezident də daxildir.

Fondun birinci Prezidenti TDT-nin Dövlət Başçıları Şurası tərəfindən dörd (4) illik müddətə uzatma və yenidən seçilmə olmadan təyin edilir.

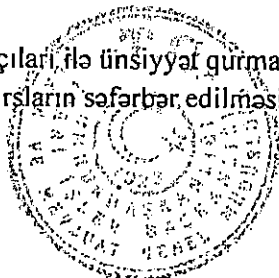
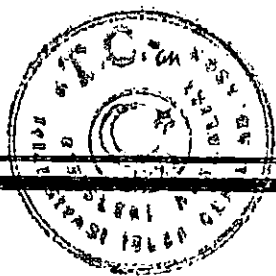
Fondun Prezidenti Direktorlar Şurasının Sədridir lakin səsvermə hüququ yoxdur.

İkinci Prezidentdən başlayaraq Fondun Prezidenti vəzifəsi üçün aşağıdakı tələblər qoyulur:

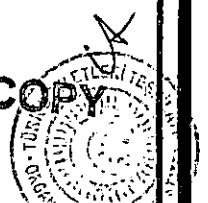
- a) İqtisadi, investisiya və maliyyə məsələlərində minimum on beş (15) il təcrübə və ya idarəetmə səviyyəsində 10 il yüksək səviyyəli təcrübə və ya beynəlxalq maliyyə təşkilatlarında on (10) il təcrübə;
- b) İngilis dili biliyi.

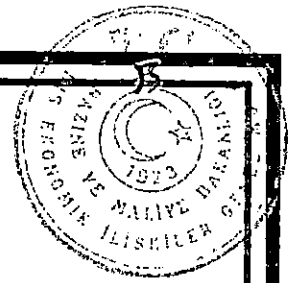
Fondun Prezidenti cavabdeh olduğu məsələlər:

- Direktorlar Şurasının iclaslarına sədrlik etmək.
- Rəhbərlər Şurasının qərarlarının icrasına nəzarət etmək.
- Fondu beynəlxalq arenada təmsil etmək,
- Üzv Dövlətlərin Dövlət və Hökumət Başçıları ilə ünsiyyət qurmaq,
- Fond üçün birgə maliyyələşdirmə və resursların səfərbər edilməsi imkanlarını axtarmaq,

TRUE COPY

- Fonda töhfələr cəlb etmək üçün çalışmaq,
- Beynəlxalq təşkilatlar ilə əməkdaşlıq mexanizmlərini asanlaşdırmaq.

Fondun Prezidenti Fondun mükafat qəbul edir və mükafat Rəhbərlər Şurası tərəfindən müəyyən edilir.

Maddə 9 - Rəhbərlər Şurası

Rəhbərlər Şurası Fondun ən yüksək idarəetmə orqanıdır.

A. Tərkibi

Hər bir Üzv Rəhbərlər Şurasında təmsil olunur və ilkin ödəniş etməklə bir Rəhbər və bir alternativ Rəhbər təyin edir. Rəhbərlər və alternativ Rəhbərlər TDT İştirakçı Dövlətlərinin vətəndaşları olmalıdır.

Rəhbərlər Şurasının hər bir Rəhbəri və hər bir alternativ Rəhbəri təyin edən Üzvin göstərişlərinə uyğun olaraq xidmət edir. Eyni Üzv tərəfindən təyin edilən Rəhbərlər Şurasının Rəhbərinin olmadığı hallar istisna olmaqla, Rəhbərlər Şurasının heç bir alternativ Rəhbəri səs verə bilməz.

Hər illik iclasında Şura özünün Rəhbərlərindən birini Sədr seçir hansı ki, növbəti Sədr seçilənə qədər vəzifəsini icra edir.

(i) Ölüm, (ii) fiziki imkansızlıq, (iii) əlillik və ya ruhi xəstəlik və ya (iv) istefa və ya işdən çıxarılma nəticəsində (Üzvlər tərəfindən təyin edilən Rəhbərlər yalnız onları təyin etmiş Üzv tərəfindən vəzifədən azad edilə bilər) Rəhbərlər Şurasında hər hansı bir vakansiya olduqda, bu vakansiyaya səbəb olan Rəhbəri təyin edən belə Üzv yeni Rəhbəri və/və ya alternativ Rəhbəri təyin edir.

Rəhbərlər və alternativ Rəhbərlər Fondun mükafat qəbul etmir, lakin onların iştirak etdikləri Rəhbərlər Şurasının hər iclası üçün səfər xərcləri (qonaqlama və səyahət) və gündəlik xərcləri Fondun vəsaitləri hesabına həyata keçirilir.

B. Rəhbərlər Şurasının səlahiyyətləri

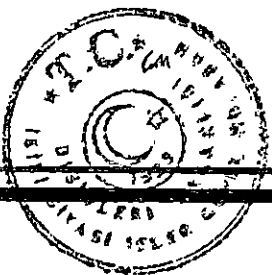
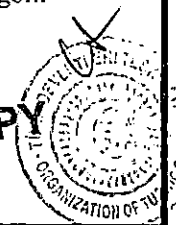
Rəhbərlər Şurası Fondla bağlı bütün məsələlərdə Üzvlərin maraqlarını təmsil edir.

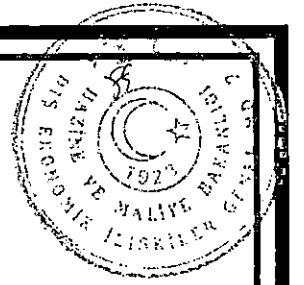
Rəhbərlər Şurasının səlahiyyətlərinə aiddir:

- a) Fonda yeni üzvlərin qəbuluna icazə verir və onların kapitala üzvlüklərinin qayda və şərtlərini müəyyən edir;
- b) Fonda əlavə töhfələrin daxil edilməsinə icazə verir, şərtləri və prosedurları təsdiq edir;
- c) nizamnamə kapitalını dəyişir, çağırılmalı olan kapitalın ödənilməsinə çağırır və ehtiyac olduğunu hesab etdiyi təqdirdə çağırılmalı olan kapitalın ödənilməsinin qayda və şərtlərini müəyyən edir;
- d) Direktorlar Şurası formalaşdırır;
- e) Direktorlar Şurasının illik hesabatlarına, audit hesabatlarına, balans hesabatına və Fondun gəlir və xərcləri haqqında hesabat baxır və təsdiq edir.

TRUE COPY

- f) Üzvlərin fəaliyyətinin dayandırılması haqqında qərar qəbul edir;
- g) İştirakçı Fondan çıxdığı halda onun payının geri qaytarılması məqsədi ilə Fondun aktivlərində Üzvlərin payını müəyyən edir;
- h) Fondun fəaliyyətinin uzadılması barədə qərar verir;
- i) Fondun fəaliyyətinin dayandırılması üçün prosedurları, onun aktivlərinin bölüşdürülməsinin qayda və şərtlərini müəyyən edir və Fondun fəaliyyətinin dayandırılması haqqında qərar qəbul edir;
- j) bu Sazişə dəyişiklik edir;
- k) Fondun Prezidentini təyin və vəzifədən azad edir;
- l) Fondun hesablarının yoxlanılması üçün kənar auditorları seçir və Fondun yoxlanılmış maliyyə hesabatını təsdiq edir;
- m) bu Sazişin təfsiri və ya tətbiqi ilə bağlı Direktorlar Şurasının verdiyi qərarlardan şikayətləri həll edir.

Rəhbərlər Şurası, yekdil qərara əsasən Direktorlar Şurasına bütün öz səlahiyyətlərini ötürə bilər, aşağıdakı səlahiyyətlər istisna olmaqla:

- a) Fonda yeni Üzvlərin qəbuluna icazə vermək və onların kapitala üzvlüklərinin qayda və şərtlərini müəyyən etmək;
- b) nizamnamə kapitalını dəyişmək, çağırılmalı kapitalın ödənilməsi üçün çağırmaq və ehtiyac olduğu təqdirdə çağırılmalı kapitalın ödənişinin qayda və şərtlərini müəyyən etmək;
- c) Üzvlüklərin dayandırılması haqqında qərar vermək;
- d) Fondun fəaliyyətinin dayandırılması üçün prosedurları, onun aktivlərinin bölüşdürülməsinin qayda və şərtlərini müəyyən etmək və Fondun fəaliyyətinin dayandırılması haqqında qərar qəbul etmək;
- e) Bu Sazişə dəyişiklik etmək;

Rəhbərlər Şurası istənilən vaxt istənilən məsələnin Direktorlar Şurasına ötürülməsini geri çağırmaqla.

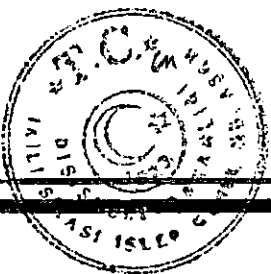
C. İclaslar, Prosedur və Səsvermə

Rəhbərlər Şurası, Rəhbərlər Şurası tərəfindən təmin edilən və ya Direktorlar Şurasının üzvlərini səs çoxluğu ilə çağırılması tələb edilən illik iclas və növbədən kənar iclaslar keçirir. Rəhbərlər Şurası onun vəzifə və öhdəliklərini qısa müddətdə və sürətlə icra etməyə imkan verən iş metodları qəbul etməlidir.

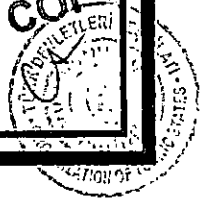
Bu Sazişdə başqa cür müəyyən edilməyənə qədər, hər bir üzvün səsvermə hüququ onun əsas kapitalında üzvlük payına bərabərdir.

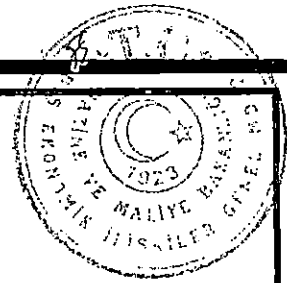
Rəhbərlərin üçdə ikisi Rəhbərlər Şurasının hər hansı iclası üçün yetərsay təşkil edir, bu çoxluq ən azı üç Təsisçi Üzvdən ibarət olmalıdır.

Bu Sazişdə başqa cür müəyyən edilməyənə qədər, Rəhbərlər Şurasının qərarları ən azı dörd Təsisçi Üzvin təsdiqedicisi səsi daxil olması şərti ilə səsvermə hüququnun ən azı dördü üçün tələb edilir.

TRUE COPY

Rəhbərlər Şurasının aşağıdakı qərarları bütün Təsisçi Üzvlərin təsdiqçi səslərini tələb edir:

- Fonda yeni dövlətlərin qəbuluna icazə vermək və onların kapitala üzlük haqqlarının qayda və şərtlərini müəyyən etmək;
- Nizamnamə kapitalını dəyişmək (artırmaq, əlavə töhfə, azaltmaq), çağırılabilən kapitalın ödənilməsinə çağırmaq və ehtiyac olduğu təqdirdə çağırılabilən kapitalın ödənişinin qayda və şərtlərini müəyyən etmək;
- Bu Sazişə dəyişiklik etmək.

Maddə 10 - Direktorlar Şurası

A. Tərkibi

Direktorlar Şurası hər bir üzvdən nümayəndə qismində bir (1) direktordan ibarətdir.

Direktorlar Rəhbərlər Şurasının üzvü ola bilməzlər və aşağıdakı keyfiyyətlərə malik olmalıdırlar:

- Bakalavr pilləsi məzunu;
- İqtisadiyyat, investisiya və maliyyə məsələləri üzrə minimum on (10) il iş təcrübəsi və ya direktorluq səviyyəsində minimum beş (5) il yüksək səviyyəli iş təcrübəsi, və/və ya beynəlxalq maliyyə təşkilatlarında beş (5) il;
- Təyinat anında yaşı otuz beşdən (35-dən) aşağı olmayan və altmışdan (60-dan) yuxarı olmayan;
- İngilis dili biliyi.

Rəhbərlər Şurasının hər bir Rəhbəri, Direktor olmadıqda Direktor yerinə işləyən tam səlahiyyətlərlə, yuxarıdakı tələblərə cavab verən Direktor və Alternativ Direktor təyin edir. Alternativ Direktorlar Direktorlar Şurasının iclaslarında iştirak edə bilərlər, lakin onlar yalnız öz direktorlarını əvəz etdikdə səs verə bilərlər.

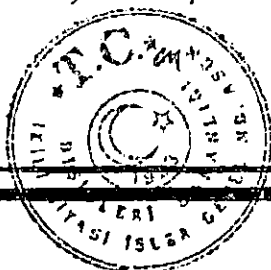
Direktorlar üç (3) il müddətində vəzifə tuturlar və yenidən təyin oluna bilərlər. Direktor bu Maddəyə uyğun olaraq öz varisləri təyin olunana qədər vəzifələrini icra edirlər.

Direktorlar və alternativ Direktorlar mütləq Fondun baş qərarçısının yerləşdiyi yerdə daimi qalmaq məcburiyyətində deyillər və Fondun tam ştatlı işçisi hesab edilmirlər, lakin onların xərcləri (qonaqlama və səyahət) və gündəlik xərcləri onların iştirak etdikləri hər Direktorlar Şurasının iclası üçün Fondun vəsaitləri hesabına ödənilir. Fond tərəfindən Direktorlara və alternativ Direktorlara digər ödəmə və ya mükafat verilməməlidir.

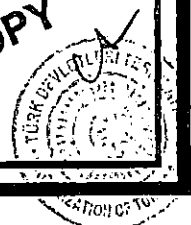
B. Səlahiyyətlər

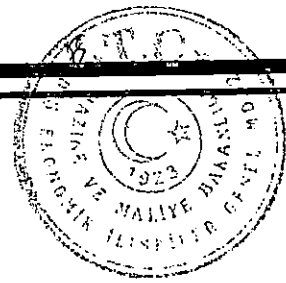
Direktorlar Şurası Fondun ümumi əməliyyatlarının istiqamətləndirilməsinə cavabdehdir və bu məqsədlə ona bu Sazişlə birbaşa verilmiş səlahiyyətlərə əlavə olaraq Rəhbərlər Şurası tərəfindən ona ötürülən bütün səlahiyyətləri həyata keçirir və xüsusilə səlahiyyətlərə malikdir:

- Fondun əməliyyatları ilə bağlı siyasəti müəyyən edir;
- bu Sazişə əsasən Fond tərəfindən təmin edilən maliyyələşdirmə ilə bağlı qərarlar qəbul edir;

TRUE COPY

- c) Rəhbərlik Şurasının ümumi göstərişlərinə uyğun olaraq Fondun fəaliyyəti və onun əməliyyatları ilə bağlı qərarlar qəbul edir;
- d) Hər illik iclasda Rəhbərlik Şurasının təsdiqi üçün hər bir maliyyə ili üzrə illik hesabatları yoxlayır, qiymətləndirir və təqdim edir;
- e) Fondun ən səmərəli və qənaətcil şəkildə xidmət göstərməsini təmin edir;
- f) Bu məqsədlər üçün mövcud olan resurslara və/və ya sərbəst pul vəsaitlərinə uyğun olaraq Fondun büdcəsini və ümumi maliyyələşmə proqramını və siyasətini təsdiq edir;
- g) Baş direktoru təyin və vəzifədən azad edir;
- h) Rəhbərlik Şurasına növbədənəkar iclasların keçirilməsi üçün tövsiyələr verir;
- i) Fondun əməliyyatları üçün zəruri hesab edilən komitələr yaradır;
- j) bu Sazişdə birbaşa olaraq Direktorlar Şurasına verilmiş digər səlahiyyətləri həyata keçirir.

C. İclaslar, Prosedur və Səsvermə

Direktorlar Şurası fəaliyyətinin tələb etdiyi qədər, lakin ildə iki dəfədən az olmayaraq toplanır. Direktorlar Şurası onun vəzifə və öhdəliklərini qısa müddətdə və sürətli icra etməyə imkan verən iş metodları qəbul edir.

Direktorlar Şurasının iclasları Direktorların əksəriyyətinin iştirakı ilə çağırılır və qərarlar iştirak edən Direktorların səs çoxluğunun təsdiqedicisi səsi ilə qəbul edilir.

Bununla belə, Direktorlar Şurası Fondun investisiya siyasətinin prinsiplərini yekdil qərar ilə qəbul edir.

Maddə 11 - Baş Direktor

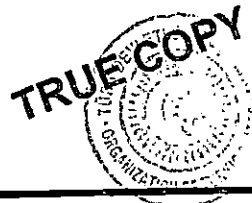
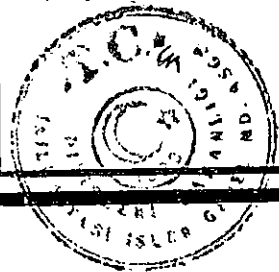
Baş Direktor TDT iştirakçı Dövlətlərindən birinin vətəndaşı olmalıdır. TDT iştirakçı Dövlətlərindən Rəhbərlik rotasiya əsasında Baş Direktor vəzifəsinə namizəd təklif edirlər. Baş Direktor Direktorlar Şurası tərəfindən təyin edilir və uzatma və ya yenidən seçilmə imkanı olmadan dörd (4) il müddətinə xidmət edir.

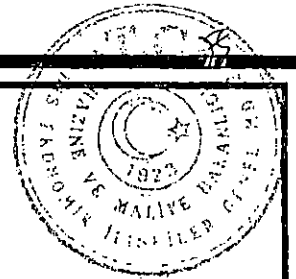
Baş Direktor vəzifəsi üçün aşağıdakı tələblər tələb olunur:

- a) Müvafiq sahələrdə magistr pilləsini bitirmək;
- b) Təyinat anında yaşı otuz beşdən (35-dən) aşağı olmayan və altmışdan (60-dan) yuxarı olmayan;
- c) İqtisadiyyat, investisiya və maliyyə məsələləri üzrə minimum on beş (15) il iş təcrübəsi və ya idarəçilik səviyyəsində on (10) il yüksək səviyyəli təcrübə və ya beynəlxalq maliyyə təşkilatlarında on (10) il iş təcrübəsi;
- d) İngilis dili biliyi.

Baş Direktor Direktorlar Şurasının nəzarəti altında olacaqdır.

Baş Direktor Direktorlar Şurasının qəbul etdiyi təlimatlar, qaydalar və nizamnamələrə uyğun olaraq Fondun əməliyyatlarını və işlərini idarə etmək üçün bütün icra səlahiyyətinə malikdir. Baş Direktor Direktorlar Şurası tərəfindən təsdiq edilən plan, siyasət və büdcəyə uyğun olaraq işçi heyəti təyin, təşviq və işdən azad edir və vəsait ayırır.

Fondun işçi heyətinin təyin edilməsində ən yüksək səmərəlilik və texniki səriştə standartları və TDT iştirakçı Dövlətlərin Üzvlərinin vətəndaşlarından balanslaşdırılmış coğrafi bölgü üzrə kadrların işə götürülməsi təmin edilməlidir.

Baş Direktor Direktorlar Şurasının təsdiqi ilə Direktorlar Şurasına TDT iştirakçı Dövlətlərinin Üzvlərinin ərazisində yerləşən şirkətlərdən məsləhət/təcrübə xidmətlərindən istifadə etməyi tövsiyə edə bilər.

Baş Direktor Direktorlar Şurasının iclaslarında iştirak edir, lakin səs vermə hüququna malik deyil.

Baş Direktor:

- a) əməliyyat və inzibati büdcələri təklif edir;
- b) ümumi maliyyələşdirmə proqramını təklif edir;
- c) Fond tərəfindən maliyyələşdirilməsi üçün layihə və proqramların öyrənilməsinə və qiymətləndirilməsinə təşkil edir;
- d) Düzgün təkilatlandırmanı, işçi heyətini və xidmətləri təmin və nəzarət edir;
- e) Texniki məsləhət və yardım göstərilməsi ilə bağlı qərar qəbul edir;
- f) Direktorlar Şurası tərəfindən müəyyən edilən digər vəzifələr icra edir.

Baş Direktor Fondan mükafat alır və mükafat Direktorlar Şurası tərəfindən müəyyən edilir.

Maddə 12 - Fondun beynəlxalq xarakteri və siyasi fəaliyyətin qadağan edilməsi

Fond heç bir şəkildə onun məqsəd və funksiyalarına xələl gətirə, məhdudlaşdır, yayındıra və ya başqa şəkildə dəyişdirə bilən hər hansı bir əlavə resursları və ya yardımları qəbul etmir.

Fond, Fondun Prezidenti, Baş Direktor və Fondun işçi heyəti öz qərarlarında bu Sazişdə müəyyən edilmiş yalnız Fondun məqsədi, funksiyaları və fəaliyyətinə aid olan mülahizələri nəzərə almalıdırlar. Fondun məqsəd və funksiyalarına nail olmaq və həyata keçirmək üçün bu cür mülahizələr qərəzsiz şəkildə ölçülməlidir.

Fondun Prezidenti, Baş Direktor və Fondun işçi Heyəti öz vəzifələrini yerinə yetirərkən tamamilə Fondun məqsədləri üçün xidmət etməli və başqa heç bir orqanın işini görməməlidir.

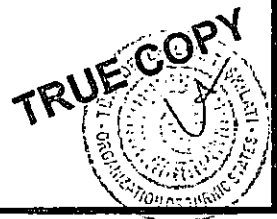
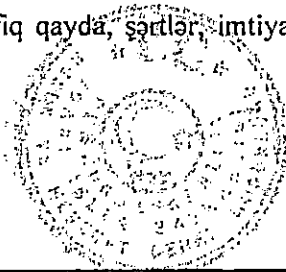
Hər bir Üzv bu vəzifənin beynəlxalq və qeyri-siyasi xarakterinə hörmət etməlidir və öz vəzifələrini yerinə yetirərkən onlardan hər hansı birinə təsir edən bütün cəhdlərdən çəkinməlidir.

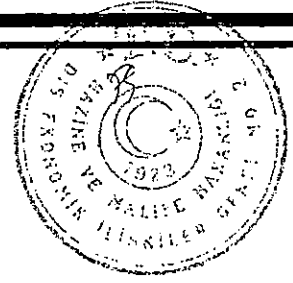
Maddə 13 - Fondun Baş Qərargahı və ofislər

Fondun Baş Qərargahı İstanbul şəhərindədir.

Rəhbərlik Şurası digər hər hansı Üzvü ərazisində ofislər yaratmaq qərara ala bilər.

Fondun Baş Qərargahının yerləşdiyi Üzv, müvafiq qayda, şərtlər, imtiyaz və immunitetlər müəyyən edilən Yeləşmə haqqında Sazişi imzalayır.

Maddə 14 - Maliyyə ili

Fondun maliyyə ili Təqvim ilidir.

Maddə 15 - Rabitə vasitəsi, Depozitarilər

Hər bir Üzv Fondun bu Sazişdən irəli gələn hər hansı məsələ ilə bağlı əlaqə saxlaya biləcəyi müvafiq rəsmi orqanı təyin edir.

Hər bir üzv, Fondun həmin Üzv Dövlətin valyutasını, habelə Fondun digər aktivlərini saxlaya biləcəyi Mərkəzi Bankını və ya Fond ilə razılaşdırıla bilən dövlətə məxsus digər maliyyə institutunu depozitari kimi təyin edə bilər.

Maddə 16 - Auditorlar və hesabatlar

Fondun əlaqələrinin audit edilməsi üçün Direktorlar Şurasının tövsiyəsi və Rəhbərlər Şurasının təsdiqi ilə TDT iştirakçı Dövlətlərindən birində qeydiyyatdan keçən beynəlxalq nüfuza malik ixtisaslı konar auditorlar ardıcıl üç ildən çox olmayan müddətə təyin edilir.

Baş Direktor öz mühasibat uçotu haqqında yoxlanılmış hesabatı özündə əks etdirən illik hesabatı dərc edir və rüblük əsasda Fondun maliyyə vəziyyətinin icmal hesabatını və əməliyyatlarının nəticələrini əks etdirən gəlir və xərclər hesabatını Fondun Üzvlərinə təqdim etməlidir.

Baş Direktor Direktorlar Şurasının təsdiqi ilə öz məqsədlərini həyata keçirmək üçün arzuolunan hesab etdiyi digər hesabatları dərc edə bilər.

Rəhbərlər Şurası Fondun vəsaitlərindən və fəaliyyətlərindən düzgün istifadəni yoxlamaq üçün dövlət auditorları təyin edə bilər.

Maddə 17 - Xalis gəlirin bölüşdürülməsi

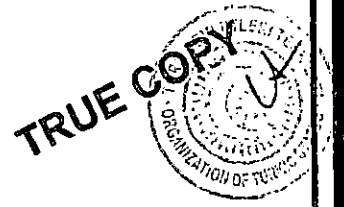
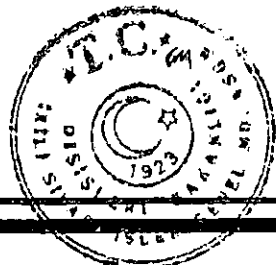
Ümumi ehtiyat Fondun üzvlük kapitalının iyirmi beş (25) faizinə çatanadək Fondun illik xalis gəlirinin ən azı on (10) faizi ümumi ehtiyatlara ayrılır. Rəhbərlər Şurası əlavə ehtiyatın formalaşdırılması və ya Üzvlər arasında paylamaq üçün əlavə məbləğin ayrılmasına qərar verə bilər, bu şərtlə ki, Fondun xalis gəlirinin heç bir hissəsi Fondun Ümumi Ehtiyatları üzvlük kapitalının iyirmi beş (25) faizi səviyyəsinə çatana qədər mənfəət yolu ilə Üzvlərə bölüşdürülməsin.

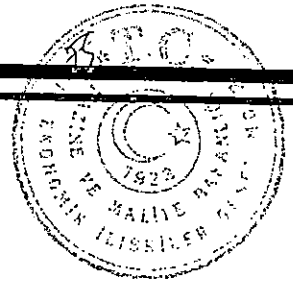
V FƏSİL-ƏMƏLİYYATLAR

Maddə 18 - Vəsaitlərdən istifadə, Fondun investisiya və maliyyə prinsipləri

Fondun vəsaitləri və imkanları müstəsna olaraq bu Sazişin müvafiq olaraq 2-ci və 3-cü maddələrində nəzərdə tutulmuş məqsədi həyata keçirmək və funksiyaları yerinə yetirmək üçün istifadə edilir.

Fondun investisiya və maliyyə siyasəti və prinsipləri Direktorlar Şurası tərəfindən müəyyən edilir.

Fond öz investisiyalarını TDT İştirakçı Dövlətlərindən üzvlər arasında ədalətli bölüşdürülməsini təmin edir.

Maddə 19 - Maliyyələşdirmə ilə bağlı mülahizələr

Fond öz fəaliyyətini həyata keçirərkən:

- a) maliyyələşdirilməsi ilə bağlı öz maraqlarını qoruyur;
- b) iqtisadi və sosial inkişaf və qazancılı məşğulluq imkanlarının genişləndirilməsi vasitəsilə TDT İştirakçı Dövlətləri Üzvlərində xalqlarının rifahını təşviq edir;
- c) ölkənin müvafiq orqanları ilə əməkdaşlıq yolu ilə müvafiq əməliyyat ölkəsinin qanuna və onun lazımı proseduruna hörmət edir;
- d) yaşıl iqtisadiyyata keçidin dəstəklənməsinə yönəlmiş layihələrə üstünlük verir;
- e) TDT İştirakçı Dövlətlərdən ən azı iki Üzvün Benefisiarlarını cəlb edən layihələrə üstünlük verir;
- f) azad bazar iqtisadiyyatı və ədalətli rəqabət prinsiplərinə riayət edir.

Fond regional layihələrə, eləcə də TDT İştirakçı Dövlətlərinin Üzvləri arasında iqtisadi əməkdaşlığı təşviq edən və gücləndirən layihələrə xüsusi diqqət yetirəcək.

Maddə 20 - Yerli qaydaların və tənzimləmələrin tətbiqi

Fondun regional xarakterini və Üzvlərdə müxtəlif qanunların, qaydaların və hüquqi prosedurların mövcudluğunu nəzərə alaraq, Fond bu ölkələrdən hər hansı birində hər hansı formada verilmiş maliyyə vəsaitlərinin yerli qanunvericiliyin müddəaları ilə əhatə olunmasını və qorunmasını elə təmin edir ki, Fondun tələblərinin ödənilməsi və yığılması maneəsiz həyata keçirilsin. Bununla belə, bütün maliyyə imkanları Fondun təsdiq etdiyi qaydalar və tənzimləmələrə əsaslanmalıdır.

Maddə 21. Baxılma və Qiymətləndirilmə

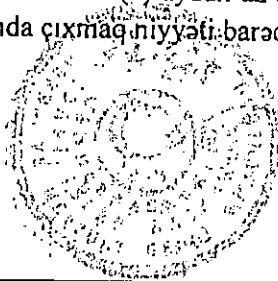
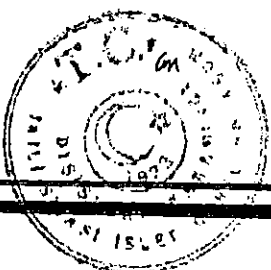
Fond tərəfindən maliyyələşdirilən başa çatdırılmış layihələrin, proqramların və fəaliyyətlərin hərtərəfli və davamlı təhlili Fondun məqsədlərini həyata keçirmək üçün səmərəliliyinin müəyyən edilməsində Direktorlar Şurasına kömək etmək üçün həyata keçirilir. Baş Direktor bu yoxlamanı aparmalı və onun nəticələri barədə Direktorlar Şurasına hesabat verməlidir.

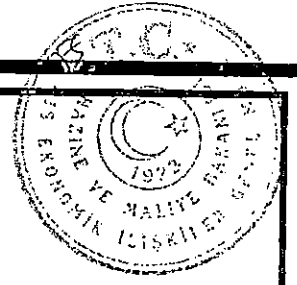
VI FƏSİL – ÇIXMA, ƏMƏLİYYATLARIN DAYANDIRILMASI VƏ FONDUN MÜDDƏTİ

Maddə 22 - Üzvlər tərəfindən çıxma

İstənilən Üzv onun Baş Qərargahında Fonda yazılı bildiriş göndərməklə istənilən vaxt Fondun üzvlüyündən çıxma bilər.

Üzvlərin çıxması və onun üzvlüyünə xitam verilməsi onun bildirişində göstərilən tarixdə qüvvəyə minir, lakin heç bir halda Fondun belə bildirişi almasından altı (6) aydan az olmayaraq. Bununla belə, çıxma qəti şəkildə qüvvəyə minməzdən əvvəl Üzv Fonda çıxmaq niyyəti barədə bildirişinin ləğvi barədə yazılı məlumat verə bilər.

Maddə 23 - Üzvlüyün dayandırılması

Üzv Fond qarşısında öz öhdəliklərindən hər hansı birini yerinə yetirmədikdə, Fond onun üzvlüyünü dayandıra bilər. Üzvlüyün dayandırılması Rəhbərlik Şurasının qərarı ilə həyata keçirilir. Üzvlük dayandırıldıqdan sonra bir il ərzində Rəhbərlik Şurası öz qərarına yenidən baxmalı və ya üzvlüyünü bərpa etməli, ya da belə üzvün üzvlüyünün dayandırılmasını uzatmalıdır.

Üzv, üzvlüyün dayandırılmış halında, çıxmaq hüququ istisna olmaqla, bu Sazişdən irəli gələn heç bir hüquqdan istifadə etmək hüququna malik deyil, lakin bütün öhdəlikləri üzrə məsuliyyət daşımağa davam edir.

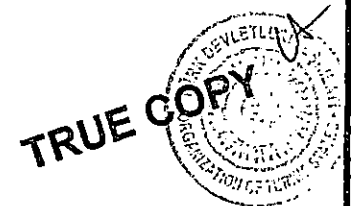
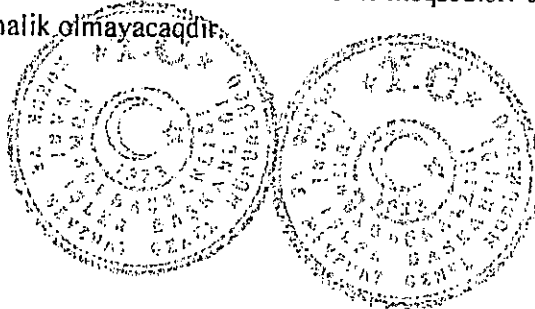
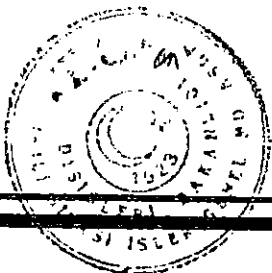
Maddə 24- Üzvlüyə xitam verilmə ilə bağlı hesablaşmaların aparılması

Üzvlükdən çıxdığı tarixdən sonra ("Üzvlüyə xitam verilmə") Üzv həmin tarixə yaranmış birbaşa öhdəliklərinə görə məsuliyyət daşıyır. O, həmçinin Fond qarşısında öz şərti öhdəliklərinə görə məsuliyyət daşıyacaq o vaxta qədər ki, belə öhdəlik onun üzvlüyünə xitam verilənə qədər ödənilməmiş olsun. Üzvlüyə xitam verilməsi zamanı Fond bu maddənin müddəalarına müvafiq olaraq belə Üzvlə hesablaşmaların bir hissəsi kimi onun paylarının Fond tərəfindən geri alınmasını təşkil edəcəkdir. Bu məqsədlə payların geri alınma qiyməti Üzvlüyə xitam verildiyi tarixdə Fondun kitablarında göstərilən dəyərde olmalıdır.

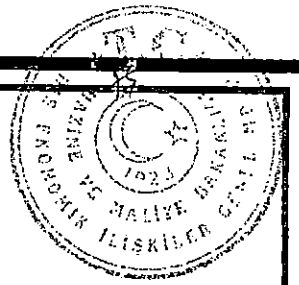
Bu maddəyə uyğun olaraq Fond tərəfindən geri alınmış payların ödənişi aşağıdakı şərtlərlə tənzimlənir:

- Üzvün Fond qarşısında yerinə yetirilməmiş öhdəlikləri olana qədər, Üzv öz paylarına görə ödənilməli olan hər hansı məbləğ saxlanılır. Belə Üzv aidiyyəti olan istənilən məbləğ, Fondun mülahizələrinə əsasən, yerinə yetirmə vaxtı çatdıqca hər hansı belə öhdəliyə münasibətdə tətbiq edilə bilər.
- Payların geri alınması qiymətinin aidiyyəti Üzvün Fond qarşısında öhdəliklərinin məcmu məbləğindən artıq olmasına bərabər olan xalis məbləğ, müvafiq pay təhvil verildikdən sonra Direktorlar Şurası tərəfindən müəyyən edilən müddət ərzində ödənilməlidir.
- Ödənişlər Fond tərəfindən iki il müddətindən artıq olmayaraq ABŞ dolları ilə həyata keçirilir.
- Üzvlüyün dayandırıldığı tarixdə ödənilməmiş hər hansı öhdəlik üzrə Fond tərəfindən itkilər yaranarsa və bu itkilərin məbləği həmin tarixdə itkilər üçün nəzərdə tutulmuş ehtiyatın məbləğindən artıq olarsa, müvafiq Üzv tələb əsasında həmin məbləği geri qaytarmalıdır, hansı ki, geri alış qiyməti müəyyən edilərkən itkilər nəzərə alınsaydı, onun paylarının geri alınma qiyməti azalardı.

Fond bu Sazişin 23-cü maddəsinə uyğun olaraq Üzvlüyün dayandırıldığı tarixdən altı (6) ay ərzində əməliyyatlarını dayandırarsa, aidiyyəti Üzvün bütün hüquqları 27 və 28-ci maddələrin müddəalarına uyğun olaraq müəyyən edilir. Belə Üzv belə müddələrin məqsədləri üçün hələ də Üzv sayılacaqdır, lakin səsvermə hüququna malik olmayacaqdır.

TRUE COPY

Maddə 25 – Əməliyyatların müvəqqəti dayandırılması

Direktorlar Şurası fəvqəladə hallarda Fondun bütün investisiyalar üzrə əməliyyatlarının müvəqqəti dayandırılmasını tövsiyə edə bilər. O, məsələyə baxmaq və bununla bağlı qərar qəbul etmək üçün Rəhbərlik Şurasının növbədənəkar iclasını çağırır.

Üzv Fonda öz pay kapitalı ödənişlərini həyata keçirmədikdə, Fond ödənişin ödənilməli olduğu tarixindən sonra on beş (15) gündən gec olmayaraq üzvə bildiriş verməlidir. Üzv bildirişdən sonra doxsan (90) gün ərzində belə ödənişi həyata keçirməzsə, belə ödəniş edilənə qədər Fondun resurslarından belə Üzvün ərazisində heç bir yeni investisiya qoyulmayacaq.

Maddə 26–Fondun müddəti

Fond təsis etmə iclası tarixindən 20 (iyirmi) il müddətində fəaliyyət göstərir. Rəhbərlik Şurası istənilən vaxt Fondun fəaliyyətini dayandırmaq və ya uzatmaq barədə qərar qəbul edə bilər.

Rəhbərlik Şurası Fonda xitam verilməsi barədə qərar qəbul edərsə, Fond onun aktivlərinin nizamlı realizə edilməsi, mühafizəsi və qorunması və öhdəliklərinin yerinə yetirilməsi ilə bağlı baş verənlər istisna olmaqla, bütün fəaliyyətini dərhal dayandırır.

Bu cür öhdəliklərin yekun tənzimlənməsinə və aktivlərin bölüşdürülməsinə qədər Fond mövcud olacaq və Fondun və onun Üzvlərinin bütün qarşılıqlı hüquq və öhdəlikləri pozulmadan davam edəcək.

Maddə 27 - Üzvlərin məsuliyyəti və iddia ödənişləri

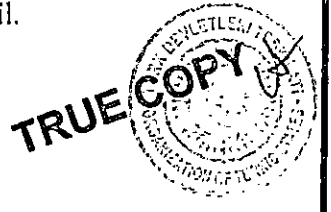
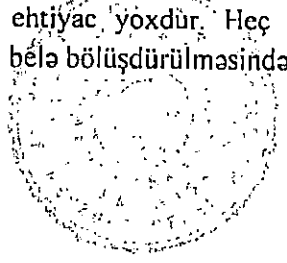
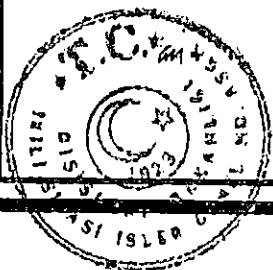
Fondun əməliyyatlarının dayandırıldığı halda, Üzvlərin Fondun üzlük kapitalının ödənilməmiş hissəsinə görə öhdəliyi kreditörə bütün tələbləri, o cümlədən bütün şərti tələblər yerinə yetirilənə qədər davam edir.

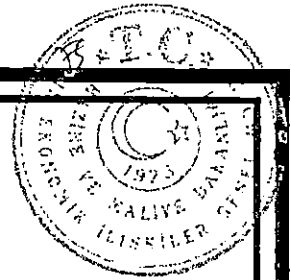
Birbaşa tələbləri olan bütün kreditörə ilk növbədə Fondun vəsaitləri hesabına, sonra isə Fonda üzlük üzrə ödənilməmiş ödənişlər hesabına ödənişlər əldə edirlər. Birbaşa tələbləri olan kreditörlərə hər hansı ödəniş etməzdən əvvəl Direktorlar Şurası birbaşa və şərti tələblərin sahibləri arasında proporsional bölüşdürülməni təmin etmək üçün öz mühakiməsinə görə zəruri tədbirlər görməlidir.

Maddə 28 - Aktivlərin bölüşdürülməsi

Kreditörə qarşısında bütün öhdəliklər yerinə yetirilməyə və ya təmin edilməyə qədər, Fondun kapitalına abunə olmalarına görə Üzvlərə aktivlərin heç bir bölüşdürülməsi həyata keçirilmir. Belə bölgü Rəhbərlik Şurası tərəfindən təsdiq edilməlidir.

Fondun aktivlərinin Üzvlər arasında hər hansı bölgüsü hər bir Üzvün malik olduğu əsas kapitalla proporsional olmalıdır və əmanətçilərə üstünlük verərək Fondun bərabər və ədalətli hesab etdiyi zamanda və şərtlərdə həyata keçirilməlidir. Bölüşdürülmüş aktivlərin payının aktivin növünə görə mütləq eyni olmasına ehtiyac yoxdur. Heç bir Üzv Fond qarşısında bütün öhdəliklərini yerinə yetirməyincə, aktivlərin belə bölüşdürülməsində öz payını almaq hüququna malik deyil.

- Bu Maddəyə uyğun olaraq bölüşdürülmüş aktivləri alan hər hansı Üzv Fondun bölüşdürülməzdən əvvəl istifadə etdiyi aktivlərə münasibətdə eyni hüquqlardan istifadə edəcəkdir.

VII FƏSİL - STATUS, İMMUNITETLƏR VƏ İMTİYAZLAR

Maddə 29 - Hüquqi status

Fond beynəlxalq maliyyə təşkilatı statusuna malikdir.

Fond tam hüquq subyektiyyəsinə və tam hüquq qabiliyyətinə malikdir:

- müqavilə bağlamaq,
- milli qanunvericiliklərə uyğun olaraq daşınmaz və daşınar əmlak əldə etmək, icarəyə götürmək və sərəncam vermək;
- maddi və qeyri-maddi əmlakı əldə etmək və ona sərəncam vermək;
- məhkəmə icraatına başlamaq,
- Fondun məqsədləri çərçivəsində hər hansı əməliyyatları həyata keçirmək.

Maddə 30 – İmmunitetlər, İmtiyazlar və Vergilərdən azad olunma

Fond və onun aktivləri Üzvlərin ərazisində bütün müsadirə tədbirlərindən, o cümlədən həbs qoyulmadan, moratoriumlardan və ya icra və ya qanunvericilik tədbirləri ilə istənilən formada müsadirədən immunitetə malikdir.

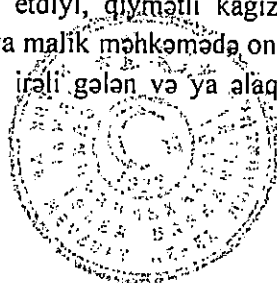
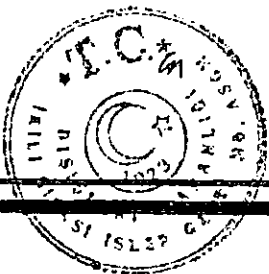
Rəsmi istifadə üçün idxal edilən mal və nəqliyyat vasitələri də daxil olmaqla Fond və onun aktivləri, əmlakı, gəlirləri və bununla bağlı əməliyyatlar bütün birbaşa və dolaylı vergilərdən, gömrük rüsumlarından, ödənişlərdən, saxlama və oxşar xidmətlərə görə rüsumlar istisna olmaqla digər ödənişlərdən azaddırlar.

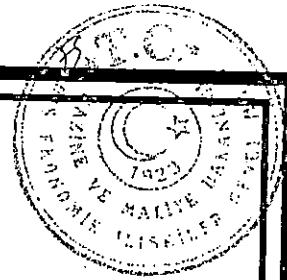
Gömrük rüsumları ilə bağlı bu cür azadolmalar Üzvlərin beynəlxalq öhdəliklərinə uyğun olaraq təmin edilir ki, bu öhdəliklər yuxarıda qeyd olunan istisnalara mane olmayacaq və ya hər hansı istisna gətirməyəcəkdir.

Üzv Dövlətlər istənilən Üzv Dövlətdə Fond və ya onun hər hansı digər benefisiarları tərəfindən valyutanın konvertasiyası və pulun qəbulu, saxlanması, istifadəsi və ya köçürülməsi ilə bağlı əməliyyatlara heç bir məhdudiyyət tətbiq etmir. Belə əməliyyatlar haqqında sənədlərin və məlumatların təqdim edilməsinə dair müntəzəm tələblər məhdudiyyət hesab edilmir.

Yuxarıda göstərilənlərə baxmayaraq, bu maddədə qeyd olunan azadolmalar Fond tərəfindən investisiya qoyulmuş heç bir hüquqi şəxsə və ya müəssisəyə şamil edilmir.

Fond onun mənzil-qərarگاهının yerləşdiyi Dövlətin ərazisində və ya xidmətin yaxud prosesə dair bildirişin qəbul edilməsi məqsədilə agent təyin etdiyi, qiymətli kağızlar buraxdığı və ya zəmanət verdiyi istənilən ölkədə səlahiyyətli yurisdiksiyaya malik məhkəmədə ona qarşı iddialar qaldırıla bilən, Fondun səlahiyyətlərinin həyata keçirilməsindən irəli gələn və ya əlaqədar olan, öhdəliklərin təmin

edilməsi, qiymətli kağızların alqı-satqısı və ya satışına zəmanət verilməsi halları istisna olmaqla hər bir hüquqi prosedurdan immunitetə malikdir.

Prezident, bütün Rəhbərlər və Direktorlar və onların alternativləri, Baş Direktor, peşəkar işçilər, o cümlədən Fond üçün missiyaları yerinə yetirən mütəxəssislər, öz dövlətləri istisna olmaqla və Fond immunitədən imtina etdiyi hallardan başqa, bütün Üzv Dövlətlərdə rəsmi səlahiyyətləri daxilində həyata keçirdikləri hərəkətlərlə bağlı hüquqi prosesdən immunitetə malikdirlər.

Fond öz mülahizəsinə əsasən, bu maddəyə uyğun olaraq verilmiş hər hansı imtiyazlardan, immunitətlərdən və azadolmalardan istənilən halda və ya hadisədə, Fondun maraqlarına uyğun olduğunu müəyyən etdiyi qaydada və şərtlərlə imtina edə bilər.

Maddə 31 – Arxivlərin immuniteti

Fondun arxivləri və ümumilikdə ona məxsus olan və ya onun tərəfindən saxlanılan bütün sənədlər harada yerləşməsindən asılı olmayaraq toxunulmazdır.

VIII FƏSİL - DƏYİŞİKLİKLƏR VƏ ARBİTRAJ

Maddə 32 - Dəyişikliklər

Bu Sazişə Rəhbərlər Şurasının yekdil Qərarı əsasında ayrıca protokollar formasında düzəlişlər və əlavələr edilə bilər.

Bu Sazişə düzəliş etmək üçün hər hansı bir təklif, istər Üzvdən, istərsə də Direktorlar Şurasından irəli gələrsə, Rəhbərlər Şurasının sədri ilə əlaqələndirilməlidir və sonuncu, təklifi Rəhbərlər Şurası qarşısında qaldırmalıdır. Dəyişiklik qəbul edildikdə, Fond bütün üzvlərə ünvanlanmış rəsmi məlumatda bunu təsdiq edir.

Dəyişikliklər bu Sazişin ayrılmaz tərkib hissəsidir və Rəhbərlər Şurası başqa bir müddət müəyyən etmədikdə, rəsmi məlumat verildiyi tarixdən üç (3) ay sonra bütün Üzvlərə münasibətdə qüvvəyə minir.

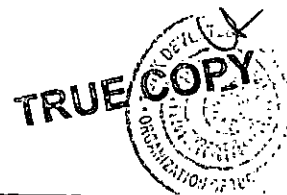
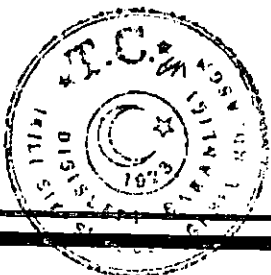
Maddə 33 - Dil

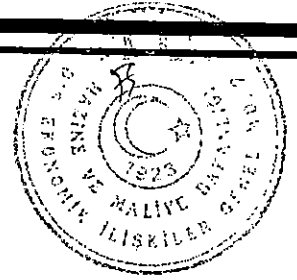
Fondun işçi dili ingilis dilidir.

Maddə 34 – Təfsir

Bu Sazişin müddəalarının təfsiri və ya tətbiqi ilə bağlı Üzvlər arasında, Üzvlər və Fond arasında yaranan istənilən məsələ, qərar qəbul edilməsi üçün Direktorlar Şurasına təqdim edilməlidir.

Direktorlar Şurasının 1-ci bənd əsasında qərar verdiyi istənilən halda, aidiyyəti olan hər hansı iştirakçı məsələnin qərarı yekun və qəti olan Rəhbərlər Şurası qarşısında qaldırılmasını tələb edə bilər. Rəhbərlər Şurasının qərarının qəbul olunmasına qədər Fond, lazım bildiyi qədər, Direktorlar Şurasının qərarı əsasında fəaliyyət göstərə bilər.

Maddə 35 - Arbitraj

Fond və Üzvləri və/və ya Fondun keçmiş Üzvləri arasında yaranan mübahisələr, mümkün olduqda, aidiyyəti tərəflər arasında danışıqlar və məsləhətləşmələr yolu ilə həll edilir. Vergitutma ilə bağlı mübahisələr Rəhbərlər Şurası tərəfindən həll edilir. Vergitutma ilə bağlı mübahisələrə dair Rəhbərlər Şurasının qərarları yekundur.

Vergitutmayla əlaqəli olanlar istisna olmaqla bu cür mübahisələr, onların yarandığı tarixdən ən azı 3 (üç) ay ərzində danışıqlar və məsləhətləşmələr yolu ilə həll edilməzsə, biri Fond, digəri Fondun müvafiq Üzvü və ya keçmiş Üzvü tərəfindən, üçüncüsü isə tərəflər başqa cür razılığa gəlmədikləri təqdirdə Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsinin sədri tərəfindən təyin edilən üç (3) arbitrdən ibarət arbitraja verilir. Üçüncü arbitri seçərkən, seçilmiş arbitrlər onun mübahisənin iştirakçısı olan dövlətin vətəndaşı olmaması qaydasını rəhbər tuturlar. Mübahisəni həll edərkən arbitrlər mübahisənin dövlət-hüquqi xarakterini nəzərə almaqla UNCİTRAL-ın Arbitraj Qaydalarını rəhbər tuturlar. Arbitraj dili ingilisdilidir.

Arbitrlərin qərarı qətidir və mübahisənin tərəfləri üçün məcburidir.

IX FƏSİL - YEKUN MÜDDƏALAR

Maddə 36 - Depozitari

Bu Sazişin Azərbaycan, qazax, qırğız, türk, özbək və ingilis dillərində bir nüsxədə əsl TDT Katibliyinə ("Depozitari") saxlanca verilir.

Maddə 37-Təsis iclası

Bu Saziş qüvvəyə minən kimi hər bir Üzv bir Rəhbər təyin edir və Fondun Prezidenti Rəhbərlər Şurasının təsis iclasını çağırır.

Təsis iclasında:

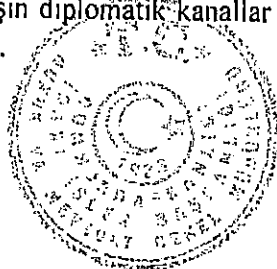
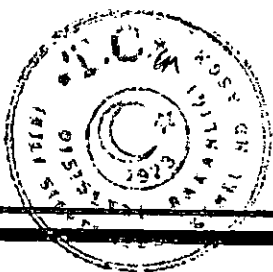
- i. Fondun Direktorlar Şurasının üzvləri 9-cu maddəyə uyğun olaraq təyin edilir və seçilir;
- ii. Fondun fəaliyyətə başlama tarixinin müəyyən edilməsi üçün tədbirlər görülür;
- iii. Birinci Baş Direktor 11-ci maddəyə uyğun olaraq təyin edilir.

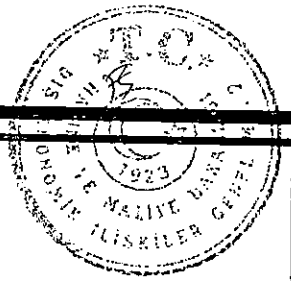
Fond öz əməliyyatlarının başlama tarixi barədə bütün Üzvlərə məlumat verir.

Maddə 38 – Ratifikasiya, Qəbul, Etibarlılıq, Qüvvəyə Minmə və digər

Bu Saziş Fondun Üzvləri tərəfindən ratifikasiya, qəbul və ya təsdiq edilir.

Bu Saziş onun qüvvəyə minməsi üçün tələb olunan daxili prosedurların Təsisçi Üzvlər tərəfindən yerinə yetirilməsi barədə sonuncu yazılı bildirişin diplomatik kanallar vasitəsilə depozitari tərəfindən alınmasından sonra otuzuncu gün qüvvəyə minir.

Bu Saziş depozitariyə öz qoşulma sənədini təqdim etməklə təsisçi Üzv olmayan istənilən TDT iştirakçı Dövlətinin qoşulması üçün açıqdır.

Bu Saziş Rəhbərlik Şurası tərəfindən təsdiq edildikdən sonra depozitariyə öz qoşulma sənədini təqdim etməklə istənilən digər dövlətin qoşulması üçün aşıqdır.

Bu Saziş ona qoşulan dövlətə münasibətdə qoşulma haqqında sənədin depozitari tərəfindən diplomatik kanallar vasitəsilə alınmasından sonra otuzuncu gün qüvvəyə minir.

Ratifikasiya, qəbul, təsdiq və ya qoşulma haqqında sənəd, bu Sazişə uyğun olaraq saxlanca təqdim edildikdə, bu Sazişin 5-ci maddəsində nəzərdə tutulduğu kimi, Üzvün Fondun ilkin əsas kapitalında abunə olduğu pay həcmi göstərməlidir. Depozitari hər bir saxlanca təqdim etmə, onun tarixi və abunə olunmuş pay həcmi barədə bütün Tərəfləri lazımi qaydada məlumatlandırmalıdır.

Bunun təsdiqi olaraq, lazımi qaydada səlahiyyətləndirilmiş aşağıda imza edənlər bu Sazişi imzaladılar.

16 mart 2023-cü il tarixində Ankara şəhərində bir əsl nüsxədə Azərbaycan, qazax, qırğız, türk, özbək və ingilis dillərində imzalanmışdır, bütün mətnlər bərabər autentikdir. Bu Sazişin mətnləri arasında uyğunsuzluq yarandığı təqdirdə ingilis dilindəki mətn əsas götürüləcəkdir.

Azərbaycan Respublikası adından

AlGabbay

Qazaxıstan Respublikası adından

Qırğız Respublikası adından

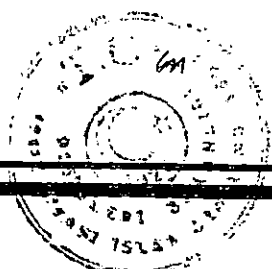
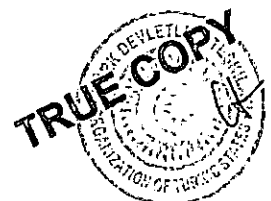
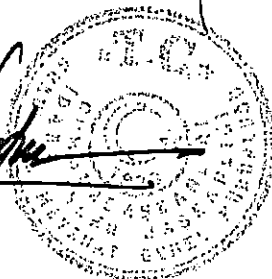
Elizabeth

Türkiye Cumhuriyeti

Özbəkistan Respublikası adından

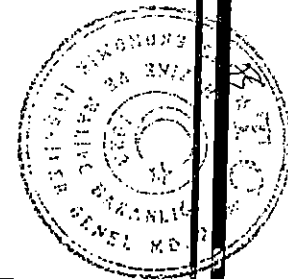
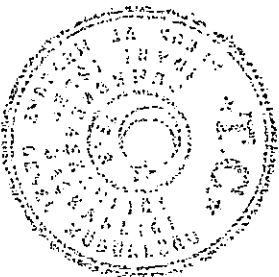
Sachin

Əlavə 1

Cədvəl – 1: Fondun kapitalı

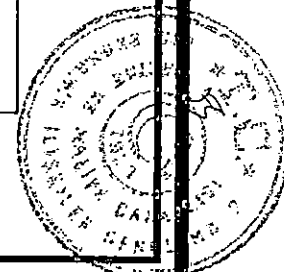
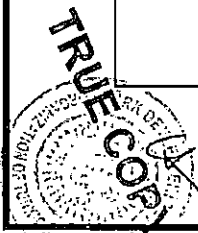
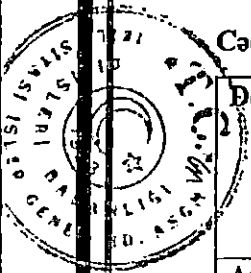
Dövlət	İlkin payların sayı	Ödənilmiş payların məcmu nominal dəyəri	Çağırılabilən payların məcmu nominal dəyəri
Azərbaycan Respublikası	2,000	70,000,000 ABŞ dolları	30,000,000 ABŞ dolları
Qazaxıstan Respublikası	2,000	70,000,000 ABŞ dolları	30,000,000 ABŞ dolları
Qırğızıstan Respublikası	2,000	70,000,000 ABŞ dolları	30,000,000 ABŞ dolları
Türkiyə Respublikası	2,000	70,000,000 ABŞ dolları	30,000,000 ABŞ dolları
Özbəkistan Respublikası	2,000	70,000,000 ABŞ dolları	30,000,000 ABŞ dolları

Əlavə II

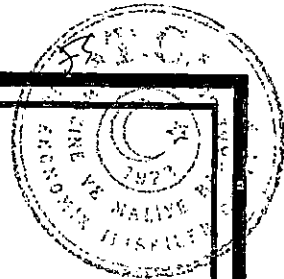
Cədvəl – 2: Üzvlük

Dövlət	İlkin Ödəniş (ABŞ dolları)	Son Tarix	Birinci Ödəniş (ABŞ dolları)	İkinci Ödəniş (ABŞ dolları)	Üçüncü Ödəniş (ABŞ dollar)
Azərbaycan Respublikası	5,000,000	Saziş qüvvəyə mindikdən sonra 90 gün ərzində	18.000.000	23.000.000	24.000.000
Qazaxıstan Respublikası	5,000,000	Saziş qüvvəyə mindikdən sonra 90 gün ərzində	18.000.000	23.000.000	24.000.000
Qırğız Respublikası	5,000,000	Saziş qüvvəyə mindikdən sonra 90 gün ərzində	18.000.000	23.000.000	24.000.000
Türkiyə Respublikası	5,000,000	Saziş qüvvəyə mindikdən sonra 90 gün ərzində	18.000.000	23.000.000	24.000.000
Özbəkistan Respublikası	5,000,000	Saziş qüvvəyə mindikdən sonra 90 gün ərzində	18.000.000	23.000.000	24.000.000

Түркі инвестициялық қорын құру туралы КЕЛІСІМ

2009 жылғы 3 қазандағы Түркітілдес мемлекеттердің ынтымақтастық кеңесін құру туралы Нахчыван келісімімен құрылған Түркітілдес мемлекеттердің ынтымақтастық кеңесінің (бұдан әрі Кеңестің Мемлекет басшыларының 2021 жылғы 12 қарашада Ыстанбұл қаласында қабылданған шешімі негізінде «Түркітілдес мемлекеттер ұйымы» деп аталатын) мүшелері ретінде Әзербайжан Республикасы, Қазақстан Республикасы, Қырғыз Республикасы, Түркия Республикасы, Өзбекстан Республикасы («құрылтайшы мүшелер») мынадай ережелермен реттелетін Түркі инвестициялық қорын құру туралы уағдаласты:

I тарау АНЫҚТАМАЛАР

1-бап Анықтамалар

Мына терминдер осы Келісімде қай жерде қолданылса да, егер контексте өзгеше көрсетілмесе немесе талап етілмесе, мынадай мағыналарға ие болады:

«қосымша жарна» – мүшелер Басқарушылар кеңесінің шешімі бойынша осы Келісімнің 5-бабының В бөліміне сай келетін шарттармен енгізген Қордың ресурстарына қосымша жарналар;

«бенефициар» – жобаны іске асыруға қатысатын және Қор қаражаты есебінен тікелей қаржыландырылатын жеке немесе заңды тұлға;

«күнтізбелік жыл» – григориан күнтізбесі бойынша 1 қаңтар – 31 желтоқсан аралығындағы жыл кезеңі;

«орталық банк» – мемлекеттің немесе ресми валюта одағының валюта және ақша-кредит саясатын басқаратын мекеме;

«Қор» – осы Келісіммен құрылған Түркі инвестициялық қоры;

«басқарушы» – осы Келісімнің 9-бабына сәйкес уәкілеттік берілген Қордың Басқарушылар кеңесінің әрбір мүшесі;

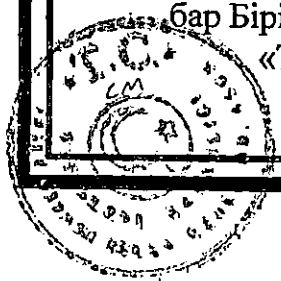
«мүше (мүшелер)» – құрылтайшы мүшелер және ТМҰ-ға қатысушы басқа да мемлекеттер, сондай-ақ осы Келісімнің 4-бабына сәйкес мүшелік рәсімдері арқылы Қордың мүшесі болған үшінші мемлекеттер;

«микро-, шағын және орта кәсіпорындар» – аумағында тиісті жоба іске асырылатын мемлекеттің ұлттық заңнамасына сәйкес айқындалған микро-, шағын және орта кәсіпорындар;

«қызметкерлер» – Қор жалдаған кәсіби және/немесе әкімшілік қызметкерлер. Президент, басқарушылар, басқарушылардың орынбасарлары, директорлар, директорлардың орынбасарлары және Бас директор қызметкер ретінде қарастырылмайды;

«мемлекет» – осы Келісімнің 4-бабына сәйкес Қорға мүше болуға құқығы бар Біріккен Ұлттар Ұйымына мүше кез келген мемлекет;

«ТМҰ» – Түркі мемлекеттерінің ұйымы;

«Мемлекет (ТМҰ-ға қатысушы мемлекеттер)» – ТМҰ-ға мүше және оның байқаушы мемлекеттері.

II тарау МАҚСАТ, ФУНКЦИЯЛАР, ӨКІЛЕТТІКТЕР ЖӘНЕ МҮШЕЛІК

2-бап Мақсат

Қордың мақсаты өңірішілік сауданы кеңейту және экономикалық қызметті қолдау арқылы ТМҰ-ға қатысушы мемлекеттердің экономикалық дамуына жәрдемдесу болып табылады.

3-бап Функциялар мен өкілеттіктер

Қор өз мақсатына жету үшін инвестициялық қызмет арқылы мынадай функциялар мен өкілеттіктерді орындайды:

- а) өңірішілік сауданы дамытуға көмек көрсету;
- б) жобаларды, атап айтқанда, микро-, шағын және орта кәсіпорындардың жобаларын қаржыландыру;
- с) халықаралық және ұлттық қаржы институттарымен және даму институттарымен, сондай-ақ сауда палаталарымен және жекеше ұйымдармен ынтымақтасу және бірлесіп қаржыландыру;
- д) көліктік және логистикалық тізбектерді, қоймалық және өндірістік қуаттарды кеңейтуді қолдау;
- е) мемлекеттік-жекешелік әріптестікті қоса алғанда, физикалық және цифрлық инфрақұрылым жасауды және оны жаңғыртуды қолдау;
- ф) өнеркәсіп өндірісін, инфрақұрылымды, көлікті, ауыл шаруашылығын, ақпараттық-коммуникациялық технологияларды және туризмді қоса алғанда, өзара мүдделі салаларда даму жобаларын қолдау;
- г) энергия тиімділігіне, жаңартылатын энергия көздеріне және қоршаған ортаны қорғауға инвестиция салу арқылы «жасыл экономиканы» дамытуға ықпал ететін жобаларды қаржыландыру;
- h) егер бұл қажет деп табылса, инвестициялық жобаларды дайындауға көмек және қаржылық қолдау көрсету;
- і) Қордың мақсатына қол жеткізуге ықпал етуі ықтимал қызметтің басқа да түрлерін жүзеге асыру және басқа да көрсетілетін қызметтерді ұсыну.

4-бап Мүшелік

Құрылтайшы мүшелер болып табылмайтын ТМҰ-ға қатысушы мемлекеттер осы Келісімге қосылу арқылы Қордың мүшелері бола алады.

TRUE COPY

Басқа мемлекеттер 38-бапқа сәйкес Басқарушылар кеңесі айқындайтын шарттармен Қорға мүше бола алады.

III тарау ҚАРЖЫЛЫҚ РЕСУРСТАР

5-бап Қордың ресурстары

Осы Келісімде пайдаланылған «Қордың ресурстары» термині:

- а) Қордың негізгі капиталын;
- б) қосымша жарналарды қамтиды.

А. Негізгі капитал және жазылым

Қордың жарғылық капиталы бес жүз миллион АҚШ долларын [500,000,000 АҚШ долларын] құрайды. Жарғылық капитал әрқайсысының номиналды құны елу мың АҚШ доллары [50, 000 АҚШ доллары] болатын он мың [10,000] акцияға бөлінуге тиіс.

Жарғылық капитал төленген акциялар мен айналысқа түсіруге жататын, тартылатын акцияларға бөлінеді. Жалпы номиналды құны үш жүз елу миллион долларды [350 000 000 АҚШ доллары] құрайтын акциялар төленген акциялар болып табылады, ал жалпы номиналды құны бір жүз елу миллион долларды [150 000 000 АҚШ доллары] құрайтын акциялар тартылатын акциялар болып табылады.

Осы Келісім күшіне енгеннен кейін құрылтайшы мүшелер 1-қосымшада («Қордың капиталы») келтірілген кестеге сәйкес Қордың жарғылық капиталының үлестеріне теңдей жазылады.

Әрбір мүше осы Келісімге 2-қосымшаға («Бастапқы төлем») сәйкес ұлықтау отырысынан кейін 90 күн ішінде өзінің төленген акцияларына қатысты бастапқы төлемді енгізеді. Мұндай сома Қор шотының есебіне жатқызылады. Жазылымның қалған сомасы осы Келісімнің 2-қосымшасына сәйкес бастапқы төлем күнінің әрбір келесі жылына 3 (үш) жыл сайынғы төлеммен төленуге жатады. Төлемдер АҚШ долларымен жүргізіледі. Осы Келісім бойынша бөліп төленетін төлемдерді орындамау Қор алдындағы міндеттемені орындамау деп қарастырылады және оған осы Келісімнің 23-бабының ережелері қолданылады.

Осы Келісім күшіне енгеннен кейін оған кез келген мемлекет қосылған жағдайда, жаңа қатысушы кем дегенде бір құрылтайшы мүше ретінде акциялардың ең аз санына жазылады. Жоғарыда айтылғандарға қарамастан, кез келген жаңа мүшенің құрылтайшы мүшеден артық дауыс беру құқығы болмайды.

В. Қосымша жарналар

Қордың үздіксіз қызметін қамтамасыз ету мақсатында Басқарушылар кеңесі өзі қажет деп тапқан уақыт аралығында Қор билігіндегі ресурстардың жеткіліктілігіне шолу жасайды.

TRUE COPY

Егер Басқарушылар кеңесі осындай полудың нәтижесінде мұны қажет немесе мүмкіндігінше қажет деп тапса, ол мүшелердің Қор ресурстарына қосымша жарналар енгізуі туралы шешім қабылдай алады.

6-бап

Негізгі капиталға және жауапкершілікті шектеуге қатысты шарттар

Қордың жарғылық капиталының акцияларын қандай да бір жолмен қосуға, кепілге беруге немесе оларға ауыртпалық салуға болмайды және оларды осы Келісімнің VII және VIII тарауларына сәйкес Қордан бөлек басқаларға беруге болмайды.

Қатысушының акциялар бойынша жауапкершілігі оның капиталға жазылымының төленбеген бөлігімен шектеледі.

Бірде бір мүше өзінің мүшелігіне ғана байланысты Қордың міндеттемелері бойынша жауапты болмайды.

IV тарау ҰЙЫМДАСТЫРУ ЖӘНЕ БАСҚАРУ

7-бап

Құрылым

Қордың құрамында Қордың президенті, Басқарушылар кеңесі, Директорлар кеңесі, бас директор және қызметкерлер болады.

8-бап

Қор Президенті

Қордың президентін Басқарушылар кеңесі ротациялық негізде, мерзімін ұзартпай және қайтадан тағайындамай, төрт (4) жыл мерзімге тағайындайды. Алайда Қордың президенті өз қызметін Басқарушылар кеңесінің шешімі бойынша тоқтатады.

Ротация тәртібін Басқарушылар кеңесі айқындайды және оның құрамына Қордың бірінші президенті кіреді.

Қордың бірінші президентін ТМҰ Мемлекеттері басшыларының кеңесі ұзартпай және қайтадан тағайындамай, төрт (4) жыл мерзімге тағайындайды.

Қордың президенті Директорлар кеңесінің төрағасы болып табылады және оның дауыс беру құқығы болмайды.

Екінші президенттен бастап Қордың президенті лауазымына мынадай талаптар қойылады:

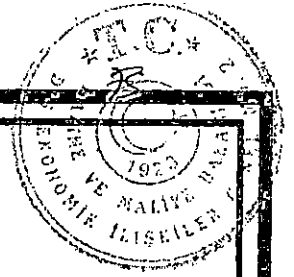
а) экономика, инвестициялар және қаржы саласында кемінде он бес (15) жыл жұмыс тәжірибесінің немесе он (10) жыл басқарушы лауазымында немесе он (10) жыл халықаралық қаржы ұйымдарында жұмыс тәжірибесінің болуы;

б) ағылшын тілін білуі.

Қордың президенті:

Директорлар кеңесінің отырыстарында төрағалық етуге;

TRUE COPY

Басқарушылар кеңесінің шешімдерін орындауға;
халықаралық аренада Қордың атынан өкілдік етуге;
мемлекеттердің және мүше мемлекеттер үкіметтерінің басшыларымен келіссөздер жүргізуге;

Қорды бірлесіп қаржыландыру және оған арналған ресурстарды жұмылдыру мүмкіндіктерін іздестіруге;

Қорға жарналар тарту жөніндегі жұмысқа;
халықаралық ұйымдармен ынтымақтастық тетіктерін ілгерілетуге жауапты болады.

Қордың президенті Қордан Басқарушылар кеңесі айқындайтын төлемақыны алады.

9-бап

Басқарушылар кеңесі

Басқарушылар кеңесі Қордың жоғары басқарушы органы болып табылады.

А. Құрамы

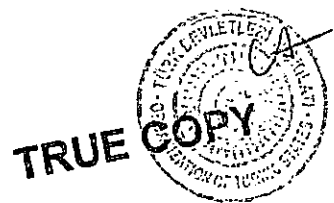
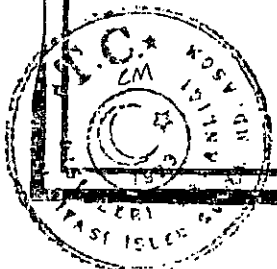
Басқарушылар кеңесінде әрбір мүшенің атынан өкілдік етіледі және әрбір мүше бастапқы жарна енгізілгеннен кейін бір басқарушыны және басқарушының бір орынбасарын тағайындайды. Басқарушылар мен басқарушылардың орынбасарлары ТМҰ-ға қатысушы мемлекеттердің азаматтары болып табылады.

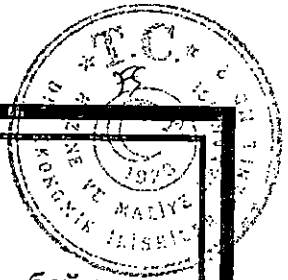
Басқарушылар кеңесінің әрбір басқарушысы және басқарушының әрбір орынбасары өз міндеттерін өздерін тағайындаған мүшенің тапсырмаларына сәйкес орындайды. Сол бір мүше тағайындаған Басқарушылар кеңесінің басқарушысы болмаған жағдайларды қоспағанда, Басқарушылар кеңесі басқарушысының орынбасары дауыс бере алмайды.

Кеңес әр жыл сайынғы жиналыста басқарушылардың біреуінен төрағаны тағайындайды, ол келесі төраға тағайындалғанға дейін офисті басқарады.

Басқарушылар кеңесінде бос орын, мысалы (i) қайтыс болу, (ii) еңбекке нақты жарамсыздық, (iii) әрекетке қабілетсіздік немесе психикалық ауру немесе (iv) отставкаға кету немесе жұмыстан шығу нәтижесінде пайда болған кез келген бос орын (мүшелер тағайындаған басқарушыларды оларды тағайындаған мүше ғана жұмыстан шығара алады деген шартпен) болған жағдайда, басқарушыны тағайындайтын мұндай мүше босаған орынға жаңа басқарушыны және/немесе басқарушының орынбасарын тағайындайды.

Басқарушылар мен басқарушылардың орынбасарлары Қордан төлемақы алмайды, бірақ олардың Басқарушылар кеңесінің әрбір отырысына жұмсаған қолма-қол (тұруы және жол жүруі) шығыстары мен тәуліктік шығыстары Қордың қаражатынан төленеді.

В. Басқарушылар кеңесінің өкілеттіктері
Басқарушылар кеңесі Қорға байланысты барлық мәселе бойынша мүшелердің мүдделерін білдіреді.

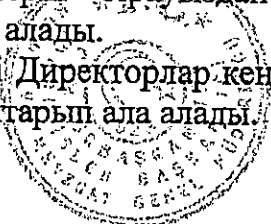
Басқарушылар кеңесінің:

- а) Қорға жаңа мүшелерді қабылдауға рұқсат беруге және олардың капиталға жазылу шарттарын айқындауға;
- б) Қорға қосымша жарналар енгізуге рұқсат беруге, оның шарттары мен рәсімдерін бекітуге;
- с) жарғылық капиталға өзгеріс енгізуге, жарғылық капиталдың төленуін талап етуге және өзі қажет деп есептеуі мүмкін жарғылық капиталды төлеу мерзімдері мен шарттарын айқындауға;
- д) Директорлар кеңесін жасақтауға;
- е) Директорлар кеңесінің жылдық есептерін, аудиторлық есептерді, бухгалтерлік балансты және Қордың кірістері мен шығыстары туралы есепті қарауға және бекітуге;
- ф) мүшелерді шеттету туралы шешім қабылдауға;
- г) қатысушы Қордан шыққан жағдайда, оны қайтару мақсатында қатысушылардың Қор активтеріндегі үлесін айқындауға;
- h) Қордың жұмыс істеу мерзімін ұзарту туралы шешім қабылдауға;
- і) Қордың қызметін тоқтату және оның активтерін бөлу рәсімдерін, мерзімдері мен шарттарын айқындауға, сондай-ақ Қордың қызметін тоқтату туралы шешім қабылдауға;
- j) осы Келісімге өзгерістер енгізуге;
- к) Қордың президентін лауазымға тағайындауға және одан босатуға;
- l) Қордың шоттарын тексеру үшін сыртқы аудиторларды тандауға және Қордың тексерілген қаржылық есептерін бекітуге;
- m) осы Келісімді түсіндіруге немесе қолдануға қатысты Директорлар кеңесі қабылдаған шешімдерге апелляцияларды қарауға құқығы бар.

Басқарушылар кеңесі:

- а) Қорға жаңа мүшелерді қабылдауға рұқсат беру және олардың капиталға жазылу шарттарын айқындау;
- б) жарғылық капиталға өзгеріс енгізу, жарғылық капиталды төлеуді талап ету және өзі қажет деп есептеуі мүмкін жарғылық капиталды төлеу мерзімдері мен шарттарын айқындау;
- с) мүшелерді шеттету туралы шешім қабылдау;
- д) Қордың қызметін тоқтату және оның активтерін бөлу рәсімдерін, мерзімдері мен шарттарын айқындау, сондай-ақ Қордың қызметін тоқтату туралы шешім қабылдау;
- е) осы Келісімге өзгерістер енгізу жөніндегі өкілеттіктерді қоспағанда, өзінің барлық өкілеттіктерін бірауыздан қабылданған шешім бойынша Директорлар кеңесіне бере алады.

Басқарушылар кеңесі Директорлар кеңесіне берілген кез келген мәселені кез келген уақытта кері қайтарып ала алады.

TRUE COPY

С. Отырыстар, рәсім және дауыс беру
Басқарушылар кеңесі Басқарушылар кеңесі үшін қамтамасыз етілетін немесе Директорлар кеңесі мүшелерінің көпшілігінің сұратуы бойынша шақырылатын жыл сайынғы жиналысты және кезектен тыс отырыстарды өткізеді.

Басқарушылар кеңесі өз міндеттерін қысқа мерзімде орындауға мүмкіндік беретін жұмыс әдістерін қабылдайды.

Әрбір мүшенің дауыс беру құқығы, егер осы Келісімде өзгеше көрсетілмесе, оның Қордың жарғылық капиталындағы жазылған акцияларының санына тең болады.

Басқарушылардың үштен екісі, мұндай көпшілік кемінде үш құрылтайшы мүшені қамтыған жағдайда, Басқарушылар кеңесінің кез келген отырысы үшін кворумды құрайды.

Басқарушылар кеңесінің шешімдер қабылдауы үшін, егер осы Келісімде өзгеше көрсетілмесе, мұндай көпшілік кемінде төрт құрылтайшы мүшенің «жақтап» берген даусын қамтыған жағдайда, дауыстың кемінде төрттен үш талап етіледі.

Басқарушылар кеңесінің келесі шешімдерді қабылдауы үшін құрылтайшы мүшелердің барлығы:

а) Қорға жаңа мемлекеттерді қабылдауға рұқсат беру және олардың капиталға жазылу шарттарын айқындау;

б) жарғылық капиталға өзгеріс енгізу (ұлғайту, қосымша жарна, азайту), жарғылық капиталды төлеуді талап ету және өзі қажет деп есептеуі мүмкін жарғылық капиталды төлеу мерзімдері мен шарттарын айқындау;

с) осы Келісімге өзгеріс енгізу мәселелері бойынша «Жақтап» дауыс беруі қажет.

10-бап

Директорлар кеңесі

А. Құрамы

Директорлар кеңесі әрбір мүшенің өкілі ретінде бір (1) директордан тұрады.

Директорлар Басқарушылар кеңесінің мүшелері бола алмайды және мынадай өлшемшарттарға сәйкес келеді:

а) бакалавр дәрежесінің болуы;

б) экономика, инвестиция және қаржы мәселелерінде кемінде он (10) жыл жұмыс тәжірибесінің немесе жоғары деңгейде, жоқ дегенде ең төмені директор деңгейінде бес (5) жыл және/немесе халықаралық қаржы ұйымдарында бес (5) жыл жұмыс тәжірибесінің болуы;

с) тағайындалу кезінде жасы отыз бес (35) жастан кіші және алпыс (60) жастан үлкен болмауы;

д) ағылшын тілін білуі.

Басқарушылар кеңесінің әрбір басқарушысы директорды және директордың орынбасарын тағайындайды, ол жоғарыда айтылған талаптарға

TRUE COPY

сый келеді, директор болмаған кезде оның атынан әрекет етуге толық өкілеттігі болады. Директордың орынбасарлары Директорлар кеңесінің отырыстарына қатыса алады, бірақ олар өз басшыларының орнына әрекет еткен кезде ғана дауыс бере алады.

Директорлар өз лауазымын үш (3) жыл мерзім бойы атқарады және қайтадан тағайындала алады. Директор осы бапқа сәйкес өзінің мирасқоры тағайындалғанға дейін лауазымында қызмет атқарады.

Директорлар мен директорлардың орынбасарлары Қордың штаб-пәтері орналасқан жерде тұрақты түрде тұруға міндетті емес және Қордың штаттағы қызметкерлері болып саналмайды, бірақ олардың Директорлар кеңесінің әрбір отырысына жұмсаған жеке (тұруы мен жол жүруі) шығыстары мен тәуліктік шығыстары Қордың қаражатынан төленеді. Директорларға және директорлардың орынбасарларына Қордан одан әрі ешқандай төлемдер немесе сыйлықақылар төленбеуге тиіс.

В. Өкілеттіктер

Директорлар кеңесі Қордың жалпы қызметіне басшылық жасауға жауапты болады және осы мақсатта өзіне осы Келісімде тікелей жүктелген өкілеттіктерге қосымша өзіне Басқарушылар кеңесі берген барлық өкілеттіктерді жүзеге асырады және:

- a) Қордың қызметіне қатысты саясатты әзірлеуге;
- b) осы Келісімге сәйкес Қор беретін қаржыландыруға қатысты шешімдер қабылдауға;
- c) Басқарушылар кеңесінің жалпы нұсқауларына сәйкес Қордың қызметіне және оның операцияларына қатысты шешімдер қабылдауға;
- d) әрбір жыл сайынғы жиналыста Басқарушылар кеңесінің бекітуі үшін әрбір қаржы жылына арналған жылдық есептерді қарауға, бағалауға және ұсынуға;
- e) Қордың қызметін неғұрлым тиімді және үнемді түрде қамтамасыз етуге;
- f) бюджетті, жалпы қаржыландыру бағдарламасын және Қордың саясатын осы мақсаттар үшін қолжетімді ресурстарға және/немесе бос ақша қаражатына сәйкес бекітуге;
- g) Бас директорды лауазымға тағайындауға және одан босатуға;
- h) кезектен тыс отырыстар үшін Басқарушылар кеңесіне ұсынымдар енгізуге;
- i) қажет болғанда Қордың жұмыс істеуі үшін комитеттер құруға;
- j) осы Келісімде Директорлар кеңесіне тікелей жүктелген өзге де өкілеттіктерді жүзеге асыруға құқығы бар.

С. Отырыстар, рәсім және дауыс беру

Директорлар кеңесі Қордың қызметі талап ететіндей, бірақ жылына кемінде екі рет жиналады. Директорлар кеңесі өзінің міндеттері мен тапсырмаларын қысқа мерзімде және жылдам орындауға мүмкіндік берген жұмыс әдістерін қабылдауға тиіс.

TRUE COPY

Директорлар кеңесінің отырыстары директорлардың көпшілігінің қатысуымен өткізіледі және шешімдер қатысып отырған директорлардың «Жақтаймын» деген көпшілік даусымен қабылданады.

Алайда Директорлар кеңесі Қордың инвестициялық саясатының қағидаттарын бірауыздан қабылданған шешіммен бекітуге тиіс.

11-бап Бас директор

Бас директор ТМҰ-ға қатысушы мемлекеттердің біреуінен азаматы болуға тиіс. ТМҰ-ға мүшелердің басқарушылары Бас директор лауазымына кандидатты ротация негізінде ұсынады. Бас директорды Директорлар кеңесі мерзімін ұзарту немесе қайта тағайындау құқығынсыз төрт (4) жыл мерзімге тағайындайды.

Бас директор лауазымына кандидат мынадай талаптарға сәйкес келуі қажет:

- a) тиісті салаларда магистр дәрежесінің болуы;
- b) тағайындалу кезінде отыз бес (35) жастан кіші және алпыс (60) жастан үлкен болмауы;
- c) экономика, инвестиция және қаржы мәселелерінде кемінде он бес (15) жыл жұмыс тәжірибесінің немесе жоғары басқарушылық деңгейде он (10) жыл немесе халықаралық қаржы ұйымдарында он (10) жыл жұмыс тәжірибесінің болуы;
- d) ағылшын тілін білуі.

Бас директор Директорлар кеңесінің басшылығымен жұмыс істейді.

Бас директор Директорлар кеңесі белгілеген нұсқаулықтарға, қағидаларға және ережелерге сәйкес Қордың операциялары мен істерін басқару бойынша толық атқарушылық өкілеттіктерге ие болады. Бас директор қызметкерлерді лауазымға тағайындайды, лауазымын өсіреді және одан босатады, сондай-ақ Директорлар кеңесі бекіткен жоспарға, саясатқа және бюджетке сәйкес қаражатты бөледі.

Қордың қызметкерлерін лауазымға тағайындау кезінде тиімділік пен техникалық құзыреттіліктің ең жоғары стандарттары және қызметкерлерді ТМҰ-ға қатысушы мемлекеттердің азаматтары қатарынан теңдестірілген географиялық бөліну негізінде қабылдау қамтамасыз етіледі.

Бас директор Директорлар кеңесінің мақұлдауы бойынша Директорлар кеңесіне ТМҰ-ға қатысушы мемлекеттердің аумағында орналасқан компаниялардан консалтингтік/консультациялық көрсетілетін қызметтерді жалдауды ұсына алады.

Бас директор Директорлар кеңесінің отырыстарына қатысады және оның дауыс беру құқығы болмайды. Бас директор:

- a) операциялық және әкімшілік бюджеттерді ұсынады;
- b) жалпы қаржыландыру бағдарламасын ұсынады;
- c) Қордың қаржыландыруы үшін жобалар мен бағдарламаларды зерделеуді және бағалауды ұйымдастырады.

TRUE COPY

d) персонал мен көрсетілетін қызметті тиісінше ұйымдастыруды, басқаруды қамтамасыз етеді және бақылайды;

e) техникалық консультациялар мен жәрдемдесуді қамтамасыз ету туралы шешім қабылдайды;

f) Директорлар кеңесі айқындаған өзге де міндеттерді орындайды.

Бас директор төлемақыны Қордан алады, төлемақы мөлшерін Директорлар кеңесі айқындайды.

12-бап

Қордың халықаралық сипаты және саяси қызметке тыйым салу

Қор қандай да бір түрде нұқсан келтіруі, оның мақсаттарын немесе функцияларын шектеуі, қабылдамауы немесе өзгеше түрде өзгертуі мүмкін ешқандай қосымша ресурстарды немесе көмекті қабылдамайды.

Қор, Қордың президенті, бас директор және Қор қызметкерлері өз шешімдерінде осы Келісімде көрсетілгендей, Қордың мақсатына, функциялары мен жұмыс істеуіне қатысты мәселелерді ғана назарға алады. Мұндай мәселелер Қордың мақсаттары мен функцияларына қол жеткізу және оларды орындау мақсатында әділ сараланады.

Қордың Президенті, Бас директор және Қор қызметкерлері өз міндеттерін орындау кезінде оларды басқа ешқандай өкілеттіктерге емес, Қор мақсаттарына сәйкес қана орындауға міндетті.

Әрбір мүше осы міндеттің халықаралық және саяси емес сипатын құрметтейді және өз міндеттерін орындау кезінде олардың қайсыбіріне кез келген ықпал етуге ұмтылыстан қалыс қалады.

13-бап

Штаб-пәтер және бөлімшелер

Қордың штаб-пәтері Ыстамбұл қаласында (Түркия Республикасы) орналасқан.

Басқарушылар кеңесі мүше басқа елдердің аумақтарында бөлімшелер ашу туралы шешім қабылдауы мүмкін.

Штаб-пәтерді құратын мүшелер қабылдаушы елмен тиісті ережелер, шарттар, артықшылықтар мен иммунитеттер айқындалатын Келісімдерге қол қояды.

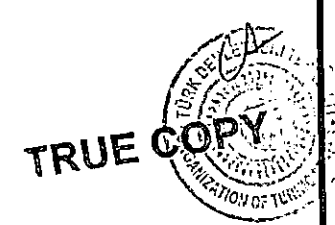
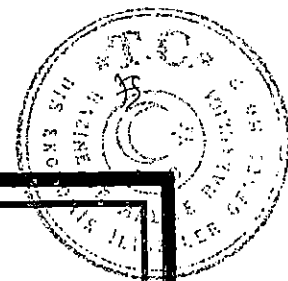
14-бап

Қаржы жылы

Күнтізбелік жыл Қордың қаржы жылы болып табылады.

15-бап

Байланыс арнасы, депозитарий

TRUE COPY

Әрбір мүше осы Келісімге сәйкес туындайтын кез келген мәселеге қатысты Қор байланыс жасай алатын тиісті ресми органды тағайындауға тиіс.

Әрбір мүше өзінің орталық банкін немесе Қормен депозитарий ретінде келісілуі мүмкін, Қор мүшеде валютаны, сондай-ақ Қордың басқа активтерін сақтай алатын осындай басқа да мемлекеттік қаржы мекемесін тағайындайды.

16-бап

Аудиторлар мен есептер

Директорлар кеңесінің ұсынымы бойынша және Басқарушылар кеңесінің мақұлдауымен ТМҰ-ға қатысушы мемлекеттердің бірінде тіркелген, халықаралық беделі бар білікті сыртқы аудиторлар Қор қызметіне аудит жүргізу үшін қатарынан үш жылдан аспайтын мерзімге тағайындалады.

Бас директор Қордың шоттары туралы тексерілген есепті қамтитын жылдық есепті жариялайды және Қордың қаржылық жағдайы туралы қысқаша есепті және оның қызметінің нәтижелерін көрсететін кірістер мен шығыстар туралы есепті тоқсан сайынғы негізде Қор мүшелеріне жіберіп отырады.

Бас директор Директорлар кеңесінің мақұлдауымен, өз мақсаттарына қол жеткізу үшін қажет деп санайтын басқа да есептерді жариялайды.

Басқарушылар кеңесі Қордың қызметі мен ресурстарының тиісінше пайдаланылуын тексеру үшін мемлекеттік аудиторларды тағайындауы мүмкін.

17-бап

Таза кірісті бөлу

Жалпы резерв Қордың жазылу капиталының жиырма бес (25) пайызына жетпейінше Қордың жылдық таза кірісінің кемінде он (10) пайызы жалпы резервтерге жіберіледі.

Басқарушылар кеңесі қосымша резервті қалыптастыру немесе мүшелер арасында бөлу үшін Қордың жалпы резервтері жазылу капиталының жиырма бес (25) пайызы деңгейіне жетпейінше Қордың таза кірісінің ешқандай бөлігі мүшелер арасында пайда түрінде бөлінбейді деген шартпен қосымша сома бөлу туралы шешім қабылдай алады.

V тарау

ОПЕРАЦИЯЛАР

18-бап

Қордың ресурстарын пайдалану, инвестициялық және қаржылық қағидаттары

Қордың ресурстары мен қаражаты тиісінше осы Келісімнің 2 және 3-баптарында баяндалған мақсатқа қол жеткізу және функцияларды орындау үшін ғана пайдаланылады.

TRUE COPY

Қордың инвестициялық және қаржылық саясаты мен қағидаттарын
Директорлар кеңесі айқындайды.

Қор ТМҰ-ға қатысушы мемлекеттер арасында инвестициялардың әділ бөлінуін қамтамасыз етеді.

19-бап

Қаржыландыруға қатысты қараулар

Қор өз қызметін жүзеге асыру кезінде:

- а) өзін қаржыландыруға қатысты өз мүдделерін қорғайды;
- б) экономикалық және әлеуметтік тұрғыдан дамыту және ақысы төленетін жұмыс алу үшін мүмкіндіктерді кеңейту арқылы ТМҰ-ға мүше қатысушы мемлекеттер халқының әл-ауқатына жәрдемдеседі;
- с) Қордың қызметі жүргізілетін тиісті елдің заңнамасын және елдің тиісті билігімен ынтымақтастық арқылы тиісті құқықтық рәсімді сақтайды;
- д) «жасыл экономикаға» көшуді қолдауға бағытталған жобалардың басымдығын айқындайды;
- е) ТМҰ-ға мүше кемінде екі қатысушы мемлекеттің бенефициарлары қатысатын жобалардың басымдығын айқындайды;
- ф) еркін нарықтық экономика және адал бәсекелестік қағидаттарын сақтайды.

Қор өңірлік жобаларға, сондай-ақ ТМҰ-ға қатысушы мемлекеттер болып табылатын мүшелер арасындағы экономикалық ынтымақтастыққа ықпал ететін және оны нығайтатын жобаларға ерекше назар аударады.

20-бап

Жергілікті қағидалар мен ережелерді қолдану

Қордың өңірлік сипатын, мүше мемлекеттерде түрлі заңдардың, нормативтік актілердің және заңдық рәсімдердің болуын ескере отырып, Қордың талап етуі бойынша төлемдер мен алымдар кедергісіз болуы үшін Қор осы елдердің кез келгеніне кез келген нысанда берілетін барлық қаржылай мүмкіндіктердің ішкі заңнаманың ережелерімен қамтылуын және қорғалуын қамтамасыз етеді. Алайда барлық қаржылай тетіктер Қор бекіткен қағидалар мен ережелерге негізделеді.

21-бап

Шолу және бағалау

Қордың мақсаттарына қол жеткізудегі тиімділігін айқындауда Директорлар кеңесіне көмек көрсету үшін Қор қаржыландыратын аяқталған жобаларға бағдарламалар мен іс-шараларға жан-жақты және үздіксіз шолу жүргізілуге тиіс. Бас директор осы шолуды жүргізеді және оның нәтижелері туралы Директорлар кеңесіне хабарлайды.

TRUE COPY

VI тарау
ҚОР МҮШЕЛЕРІНІҢ ШЫҒУЫ, ҚОРДЫҢ ҚЫЗМЕТІН ТОҚТАТУ
ЖӘНЕ ӘРЕКЕТ ЕТУ МЕРЗІМІ

22-бап
Мүшелердің шығуы

Кез келген мүше Қордың штаб-пәтеріне жазбаша хабарлама жіберу арқылы кез келген уақытта Қор құрамынан шыға алады.

Хабарламада көрсетілген күні, бірақ Қор мұндай хабарламаны алғаннан кейін кемінде алты (6) ай өткен соң мүшенің шығуы күшіне енеді және оның мүшелігі тоқтатылады. Алайда шығу түпкілікті күшіне енгенге дейін кез келген уақытта мүше шығу ниеті туралы хабарламасының күшін жою туралы Қорды жазбаша нысанда хабардар ете алады.

23-бап
Мүшелікті тоқтата тұру

Егер мүше Қор алдындағы өзінің қандай да бір міндеттемесін орындамаса, Қор оның мүшелігін тоқтата тұра алады. Мүшелікті тоқтата тұру Басқарушылар кеңесінің шешімі бойынша жүргізіледі. Мүшелік тоқтатыла тұрғаннан кейін бір жыл ішінде Басқарушылар кеңесі өз шешімін қайта қарауға не мүшелікті қалпына келтіруге, не осындай мүшенің мүшелігін тоқтата тұруды ұзартуға тиіс.

Тоқтатыла тұру жағдайындағы мүшенің шығу құқығын қоспағанда, осы Келісім бойынша қандай да бір құқықты жүзеге асыруға құқығы болмайды, бірақ өзінің барлық міндеттемесі бойынша жауапты болуды жалғастырады.

24-бап
Мүшелік тоқтатылған кезде шоттарды реттеу

Мүше мүшеліктен шыққан күннен кейін («Мүшелікті тоқтату») ол Қор алдында осы күнге туындаған өзінің тікелей міндеттемелері бойынша жауапты болуды жалғастырады. Ол мүше болуды тоқтатқанға дейін жинақталған міндеттемесі өтелгенше Қордың алдындағы өзінің шартты міндеттемелері үшін жауапты болуды да жалғастырады. Мүшелік тоқтатылған кезде Қор осы баптың ережелеріне сәйкес осындай мүшемен есеп айырысу шеңберінде мүшенің акцияларын Қордың сатып алуын ұйымдастырады. Осы мақсатта акцияларды кері сатып алу бағасы Қордың бухгалтерлік кітаптарында көрсетілген, мүшелік тоқтатылған күнгі құнға сәйкес келеді.

Қор осы бапқа сәйкес сатып алған акциялардың ақысын төлеу мынадай шарттармен реттеледі:

(а) мүшеге оның акциялары үшін тиесілі кез келген сома мүшенің Қор алдында өтелмеген міндеттемелері болған кезде ұстап қалынады. Мұндай

мүшеге тиесілі кез келген сома Қордың тандауы бойынша кез келген осындай міндеттемеге оның өтелуіне қарай қолданылуы мүмкін;

(b) акцияларды кері сатып алу бағасының тиісті мүшенің Қор алдындағы міндеттемелерінің жиынтық сомасынан асып кетуіне тең таза сома тиісті акциялар берілгеннен кейін Директорлар кеңесі айқындайтын кезең ішінде төленуге жатады;

(c) Қор төлемдерді АҚШ долларымен екі (2) жылдан асырмай жүргізуге тиіс.

(d) егер Қор мүшелікті тоқтату күніне өтелмеген қандай да бір міндеттеме бойынша залал шеккен болса және осындай залалдардың сомасы сол күні залалдар болған жағдайға көзделген резерв сомасынан асып кетсе, егер залалдар кері сатып алу бағасын айқындау кезінде назарға алынған болса, тиісті мүше оның акцияларын сатып алу бағасы азайтылатын соманы талап ету бойынша өтеуге тиіс.

Егер Қор өз қызметін осы Келісімнің 23-бабына сәйкес мүшелік тоқтатылған күннен бастап алты (6) ай ішінде тоқтатса, тиісті мүшенің барлық құқығы 27 және 28-баптардың ережелеріне сәйкес айқындалады. Мұндай мүше осындай баптардың мақсаттары үшін бұрынғыша мүше болып саналады, бірақ дауыс беру құқығы болмайды.

25-бап

Операцияларды уақытша тоқтата тұру

Директорлар кеңесі төтенше жағдайларда Қордың барлық инвестицияға қатысты қызметін уақытша тоқтата тұруды ұсына алады. Ол осы мәселені қарау және осыған байланысты шешім қабылдау үшін Басқарушылар кеңесін кезектен тыс отырысқа шақырады.

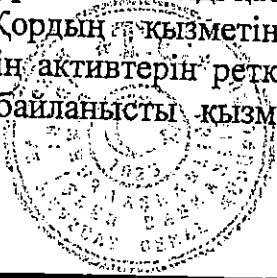
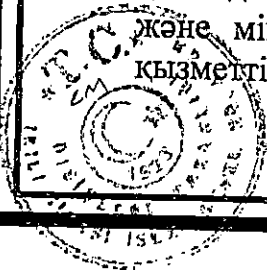
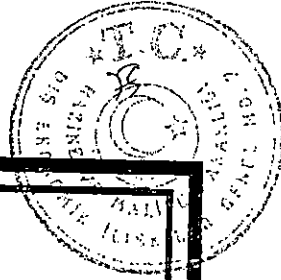
Егер мүше өзінің жарғылық капиталын Қорға төлеуді жүргізбесе, Қор мүшені белгіленген төлем күнінен кейін он бес (15) күннен кешіктірмей хабардар етуге тиіс. Егер мүше мұндай төлемді хабардар етілгеннен кейін тоқсан (90) күн ішінде жүргізбесе, мұндай төлем жүргізілгенше Қор қаражатынан ешқандай жаңа инвестициялар осындай мүшенің аумағында жүзеге асырылмайды.

26-бап

Қордың әрекет ету мерзімі

Қор құрылтай отырысы өткізілген күннен бастап жиырма (20) жыл бойы әрекет етеді. Басқарушылар кеңесі Қордың әрекет ету мерзімін кез келген уақытта тоқтату немесе ұзарту туралы шешімді қабылдай алады.

Басқарушылар кеңесі Қордың қызметін тоқтату туралы шешім қабылдаған жағдайда, Қор өзінің активтерін ретке келтіріп өткізуге, сақтауға және міндеттемелерін өтеуге байланысты қызметтерді қоспағанда, барлық қызметті дереу тоқтатуға тиіс.

TRUE COPY

Осындай міндеттемелерді түпкілікті реттелгенге және активтер бөлінгенге дейін Қор жұмысын жалғастырады және Қор мен оның мүшелерінің барлық өзара құқықтары мен міндеттері өзгеріссіз қалады.

27-бап

Мүшелердің жауаптылығы және наразылықтар бойынша төлемдер

Қордың қызметі тоқтатылған жағдайда мүшелердің Қордың жазылу капиталының төленбеген бөлігі үшін жауаптылығы барлық шартты талаптарды қоса алғанда, кредиторлардың барлық талабы қанағаттандырылғанша сақталады.

Міндеттемелер бойынша тікелей талаптары бар барлық кредиторлар төлемдерді алдымен Қордың активтерінен, содан кейін төленбеген жазылымдар бойынша Қорға төлемдерден алады. Тікелей талаптары бар кредиторларға қандай да бір төлемдер жасамас бұрын, Директорлар кеңесі, өзінің пікірінше, тікелей және шартты талаптарды ұстаушылар арасында пропорционалды түрде бөлуді қамтамасыз етуге қажетті шараларды қабылдауға тиіс.

28-бап

Активтерді бөлу

Кредиторлар алдындағы барлық міндеттемелер орындалғанға немесе қамтамасыз етілгенге дейін мүшелердің Қор капиталына жарналарының есебіне олардың арасында активтерді ешбір бөлу жүргізілмейді. Мұндай бөлуді Басқарушылар кеңесі мақұлдайды.

Қордың активтерін мүшелер арасында кез келген бөлу әрбір мүше иеленетін капиталға пропорционал болуға тиіс және Қор салымшыларға басымдық бере отырып, әділ және тең деп есептейтін мерзімдер мен шарттарда жүзеге асырылуға тиіс. Бөлінетін активтердің үлесі активтердің типіне қарай бірдей болуы міндетті емес. Бірде-бір мүшенің Қор алдындағы өзінің барлық міндеттемесін өтегенге дейін активтерді осындай бөлудегі өз үлесін алуға құқығы жоқ.

Осы бапқа сәйкес бөлінетін активтерді алатын кез келген мүше бөлінгенге дейін Қор пайдаланған осындай активтерге қатысты құқықтарды пайдаланады.

VII тарау

МӨРТЕБЕ, ИММУНИТЕТТЕР ЖӘНЕ АРТЫҚШЫЛЫҚТАР

29-бап

Құқықтық мәртебе

Қордың халықаралық қаржы ұйымы мәртебесі болады.

Қор:

а) шарттар жасасуға;

TRUE COPY

b) ұлттық заңнамаға сәйкес жылжымайтын және жылжымалы мүлікті сатып алуға, жалға беруге және оған иелік етуге;

c) материалдық және материалдық емес мүлікті сатып алуға және оған иелік етуге;

d) сот талқылауларын қозғауға;

e) Қор мақсаттары шеңберінде кез келген операцияларды жүзеге асыруға толық құқықтық субъектілікке және толық құқықтық қабілетке ие.

30-бап

Иммунитеттер, артықшылықтар және салықтан босату

Қор және оның активтері қатысушы мемлекеттердің аумағында барлық тәркілеу шарасынан, сондай-ақ атқарушы немесе заң шығарушы биліктің шешімі бойынша секвестрден, мораторийден немесе тыйым салудың кез келген нысанынан иммунитетті пайдаланады.

Ресми пайдалану үшін әкелінетін тауарлар мен көлік құралдарын қоса алғанда, Қор және оның активтері, мүлкі, кірістері және олармен байланысты операциялар сақтау және ұқсас қызметтер үшін алымдардан басқа, барлық тікелей және жанама салықтардан, кедендік баждардан, төлемдер мен шығыстардан босатылады.

Кедендік баждарға қатысты мұндай ерекшеліктер мүшелердің халықаралық міндеттемелеріне сәйкес берілетін болады, олар жоғарыда аталған ерекшеліктерден қандай да бір ерекшеліктерге кедергі келтірмейді немесе алып келмейді.

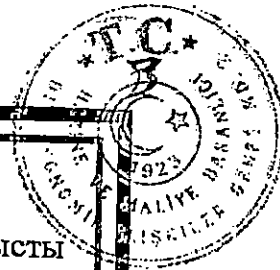
Мүше мемлекеттер валютаны айырбастауға және Қордың немесе кез келген мүше мемлекеттердегі оның кез келген басқа бенефициарларының ақша алуына, сақтауына, пайдалануына немесе аударуына байланысты операцияларға ешқандай шектеулер салмайды. Мұндай мәмілелер туралы құжаттар мен ақпарат беруге қойылатын тұрақты талаптар шектеу ретінде қарастырылмайды.

Жоғарыда айтылғанға қарамастан, осы бапта көрсетілген ерекшеліктер Қор инвестиция салатын кез келген заңды тұлғаға немесе кәсіпорынға қолданылмайды.

Міндеттемелерге кепілдік беру үшін не бағалы қағаздарды сатып алу және сату немесе сатуды қамтамасыз ету үшін өкілеттіктерді жүзеге асырудан немесе жүзеге асыруға байланысты туындайтын жағдайларды қоспағанда, Қор әрбір сот процесінен иммунитетті пайдаланды, мұндай жағдайларда Қордың штаб-пәтері орналасқан Мемлекеттің аумағында немесе Қор көрсетілетін қызметтерді немесе процесс туралы хабарламаны алу мақсатында агент тағайындаған немесе бағалы қағаздарды шығарған немесе оларға кепілдік берген кез келген елде құзыретті юрисдикциямен сотқа Қорға қарсы талап-арыз берілуі мүмкін.

Президент, барлық басқарушылар мен директорлар, сондай-ақ олардың орынбасарлары, бас директор, Қордың миссиясын орындап жүрген сарапшыларды қоса алғанда, кәсіби қызметкерлер, олардың өз мемлекетін және

TRUE COPY

Қор иммунитеттен бас тартатын жағдайларды қоспағанда, әрекеттерге қатысты барлық мүшелерде өздерінің қызметтік міндеттерін орындауда сот талқылауынан иммунитетті пайдаланады.

Қор өз қалауы бойынша кез келген жағдайда немесе Қордың ең үздік мүдделерінде қолайлы сай келеді деп есептейтін түрде және шарттарда осы бапқа сәйкес берілетін кез келген артықшылықтардан, иммунитеттерден және алып қоюлардан бас тарта алады.

31-бап

Архивтерге қол сұғылмаушылық

Қордың архивтеріне және жалпы оған тиесілі немесе онда сақталатын барлық құжаттарға, олар қай жерде болмасын қол сұғылмайды.

VIII тарау

ТҮЗЕТУЛЕР МЕН ТӨРЕЛІК

32-бап

Өзгерістер енгізу

Осы Келісімге, Басқарушылар кеңесінің бірауыздан қабылданған шешімімен мақұлданатын және жеке хаттамамен ресімделетін өзгерістер енгізілуі мүмкін.

Осы Келісімге өзгерістер енгізу туралы кез келген ұсыныс, оны мүше немесе директорлар кеңесінің жасағанына қарамастан, Басқарушылар кеңесі төрағасының назарына жеткізілуге тиіс, ол осы ұсынысты Басқарушылар кеңесіне ұсынуға тиіс. Түзету қабылданған кезде Қор осыны барлық мүшелерге жіберілген ресми хабарламада куәландырады.

Өзгерістер осы Келісімнің ажырамас бөлігі болып табылады және егер Басқарушылар кеңесі онда өзге мерзім көрсетпесе, барлық қатысушылар үшін ресми хабарлама берілген күннен соң үш (3) айдан кейін күшіне енеді.

33-бап

Тіл

Қордың жұмыс тілі ағылшын тілі болып табылады.

34-бап

Түсіндіру

Осы Келісімнің ережелерін түсіндіруге немесе қолдануға байланысты мүшелер мен Қор арасында туындайтын кез келген мәселелер Директорлар кеңесінің шешіміне шығарылады.

Директорлар кеңесі бірінші тармаққа сәйкес шешім қабылдаған кез келген жағдайда, кез келген мүдделі тарап мәселені Басқарушылар кеңесіне

TRUE COPY

жіберуді талап ете алады, оның шешімі түпкілікті болып табылады. Басқарушылар кеңесі шешім қабылдағанға дейін Қор Директорлар кеңесінің шешімі негізінде ол қаншалықты қажет деп санағанша әрекет ете алады.

35-бап Төрелік

Қор және Қордың мүшелері және/немесе бұрынғы мүшелері арасында туындайтын дауларды мүдделі тараптар мүмкіндігінше келіссөздер мен консультациялар арқылы шешеді. Салық салуға қатысты дауларды Басқарушылар кеңесі шешеді. Басқарушылар кеңесінің салық салуға байланысты даулар бойынша шешімдері түпкілікті болып табылады.

Егер мұндай даулар, салық салуға байланысты дауларды қоспағанда, олар туындаған күннен бастап кемінде үш (3) ай ішінде келіссөздер мен консультациялар арқылы шешілмесе, онда олар құрамында үш (3) төреші болатын төрелікке беріледі, олардың біреуін – Қор, екіншісін – Қордың тиісті мүшесі немесе бұрынғы мүшесі, ал үшіншісін, егер Тараптар өзгеше уағдаласпаса, Халықаралық соттың төрағасы тағайындайды. Тағайындалған төрешілер үшінші төрешіні таңдау кезінде ол дауға қатысушы мемлекеттің азаматы болмауға тиіс деген қағиданы басшылыққа алады. Дауды шешу кезінде төрешілер даудың жария-құқықтық сипатын назарға ала отырып, ЮНСИТРАЛ Төрелік регламентін басшылыққа алады. Төрелік тілі ағылшын тілі болып табылады.

Төрешілер қабылдаған шешім дау тараптары үшін түпкілікті және міндетті болып табылады.

IX тарау ҚОРЫТЫНДЫ ЕРЕЖЕЛЕР

36-бап Депозитарий

Осы Келісімнің түпнұсқасы әзербайжан, қазақ, қырғыз, түрік, өзбек және ағылшын тілдерінде жалғыз данада ТМҰ хатшылығына («Депозитарий») сақтауға тапсырылады.

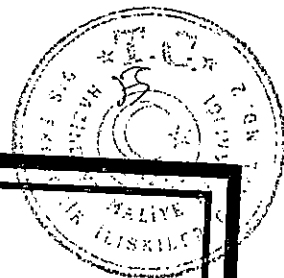
37-бап Ұлықтау отырысы

Осы Келісім күшіне енген кезде әрбір мүше Басқарушыны тағайындайды және Қор президенті Басқарушылар кеңесінің ұлықтау отырысын шақырады.

Ұлықтау отырысында:

і. Қордың Директорлар кеңесінің мүшелері 9-бапқа сәйкес тағайындалады және іріктеледі;

TRUE COPY

ii. Қор өз қызметін бастайтын күнді анықтау үшін шаралар қабылданады;
iii. бірінші бас директор осы Келісімнің 11-бабына сәйкес тағайындалады.
Қор барлық мүшелерді өз қызметінің басталатын күні туралы хабардар етеді.

38-бап

Ратификациялау, қабылдау, қолданылу мерзімі, күшіне енуі және басқалар

Осы Келісімді Қор мүшелері ратификациялауға, қабылдауға немесе бекітуге тиіс.

Осы Келісім Депозитарийден құрылтайшы мүшелердің оның күшіне енуі үшін қажетті ішкі рәсімдерді аяқтағаны туралы дипломатиялық арналар арқылы соңғы жазба хабарлама алынғаннан кейін отызыншы күні күшіне енеді.

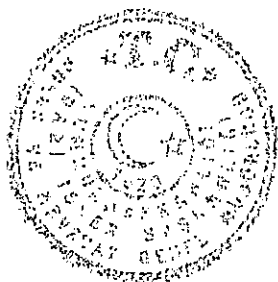
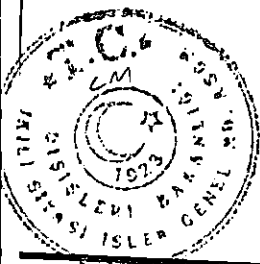
Осы Келісім депозитарийге қосылу туралы өз құжатын ұсыну арқылы Құрылтайшы мүше болып табылмайтын ТМҰ-ға қатысушы кез келген мемлекеттің қосылуы үшін ашық.

Осы Келісім Басқарушылар кеңесі бекіткеннен кейін депозитарийге қосылу туралы өз құжатын ұсыну арқылы кез келген басқа мемлекеттің қосылуы үшін ашық.

Қосылатын мемлекетке қатысты осы Келісім депозитарий оның қосылу туралы құжатын дипломатиялық арналар арқылы алғаннан кейін отызыншы күні күшіне енеді.

Осы Келісімге сәйкес сақтауға тапсырылған ратификациялау, қабылдау, бекіту немесе қосылу туралы құжатта осы Келісімнің 5-бабында көзделгендей, осындай мүше қосылатын Қордың бастапқы акционерлік капиталы акцияларының саны көрсетіледі. Депозитарий барлық Мүшелерді әрбір депозиттеу, оның күні және қол қойылған акциялардың саны туралы тиісті түрде хабардар етеді.

Осыны куәландыру үшін тиісті түрде уәкілеттік берілген төменде қол қоюшылар осы Келісімге қол қойды.

2023 жылғы 16 наурызда Анкара қаласында әзербайжан, қазақ, қырғыз, түрік, өзбек және ағылшын тілдерінде бір төлнұсқа данада жасалды, бұл ретте барлық мәтіндер теңтүпнұсқалы. Осы Келісімнің мәтіндері арасында алшақтықтар болған жағдайда ағылшын тіліндегі мәтін басым күшке ие болады.

Әзербайжан Республикасы үшін

Ilalbay

Қазақстан Республикасы үшін

[Signature]

Қырғыз Республикасы үшін

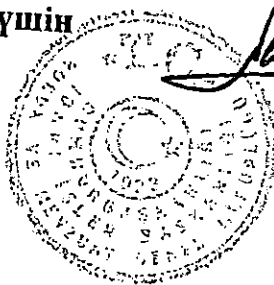
[Signature]

Түркия Республикасы үшін

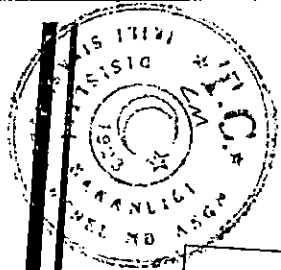
[Signature]

Өзбекстан Республикасы үшін

[Signature]

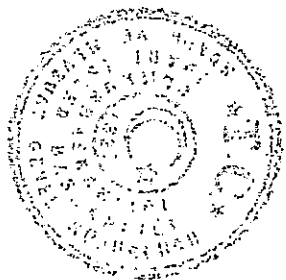
TRUE COPY

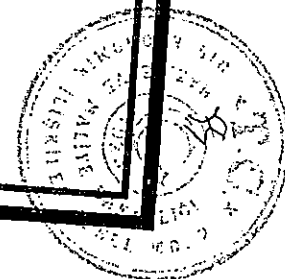
Түркі инвестициялық қорын
құру туралы келісімге
1-ҚОСЫМША

Қордың капиталы

Мемлекет	Бастапқы акциялар саны	Төленетін акцияның жиынтық номиналды құны	Тартылатын акцияның жиынтық номиналды құны
Әзербайжан Республикасы	2,000	70,000,000 АҚШ долл.	30,000,000 АҚШ долл.
Қазақстан Республикасы	2,000	70,000,000 АҚШ долл.	30,000,000 АҚШ долл.
Қырғыз Республикасы	2,000	70,000,000 АҚШ долл.	30,000,000 АҚШ долл.
Түркия Республикасы	2,000	70,000,000 АҚШ долл.	30,000,000 АҚШ долл.
Өзбекстан Республикасы	2,000	70,000,000 АҚШ долл.	30,000,000 АҚШ долл.

TRUE COPY

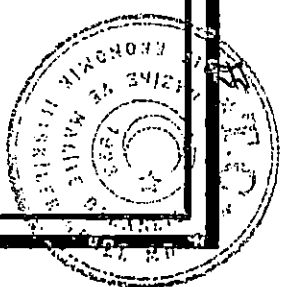

Түркі инвестициялық қорын
құру туралы келісімге
2-ҚОСЫМША

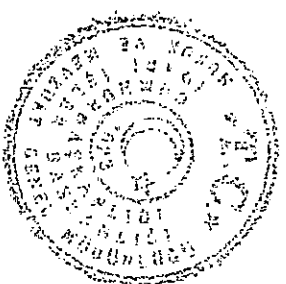
Жазылым

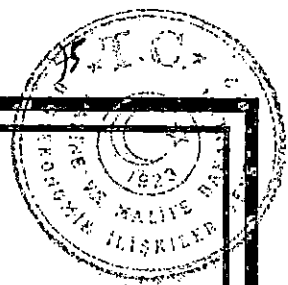
Мемлекет	Бастапқы жарна (АҚШ долл.)	Мерзімі	Бірінші жарна (АҚШ долл.)	Екінші жарна (АҚШ долл.)	Үшінші жарна (АҚШ долл.)
Әзербайжан Республикасы	5, 000, 000	ұлықтау отырысынан кейін 90 күн ішінде	18,000,000	23,000,000	24,000,000
Қазақстан Республикасы	5, 000, 000	ұлықтау отырысынан кейін 90 күн ішінде	18,000,000	23,000,000	24,000,000
Қырғыз Республикасы	5, 000, 000	ұлықтау отырысынан кейін 90 күн ішінде	18,000,000	23,000,000	24,000,000
Түркия Республикасы	5, 000, 000	ұлықтау отырысынан кейін 90 күн ішінде	18,000,000	23,000,000	24,000,000
Өзбекстан Республикасы	5, 000, 000	ұлықтау отырысынан кейін 90 күн ішінде	18,000,000	23,000,000	24,000,000

TRUE
COPY

ТУРК ИНВЕСТИЦИЈЛЫК ФОНДУН ТУЗУУ ЖӨНҮНДӨ
МАКУЛАШУУ

Түрк инвестициялык фондун уюштуруу жөнүндө макулдашуу

2009-жылдын 3-октябрында Түрк тилдүү мамлекеттердин кызматташтык кеңешин түзүү жөнүндө Нахичевань макулдашуусу менен түзүлгөн Азербайжан Республикасы, Казакстан Республикасы, Кыргыз Республикасы, Түркия Республикасы, Өзбекстан Республикасы (мындан ары - «Уюштуруучу-мүчөлөр») Түрк тилдүү мамлекеттердин кызматташтык кеңешинин мүчөлөрү катары (2021-жылдын 12-ноябрында Стамбул шаарында кабыл алынган Мамлекет башчыларынын кеңешинин чечиминин негизинде мындан ары «Түрк тилдүү мамлекеттердин уюму» катары аталган) Түрк инвестициялык фондун түзүү жөнүндө макулдашты, ал төмөнкү жоболор менен жөнгө салынат:

I глава. Аныктамалар

1-берене. Аныктамалар

Эгерде контекст башкача көрсөтпөсө же талап кылбаса, төмөнкү терминдер ушул Келишимдин кайсы жеринде колдонулса дагы төмөнкүдөй мааниге ээ:

а) «кошумча төгүм» – 5-берененин В бөлүмүнө ылайык шарттарда Башкаруучулар кеңешинин чечими боюнча Мүчөлөр тарабынан Фонддун ресурстарына салынган кошумча төгүмдөр;

б) «бенефициар» – долбоорду ишке ашырууга катышкан жана Фонддун каражаттарынын эсебинен түздөн-түз каржыланган жеке же юридикалык жак;

с) «календардык жыл» – григориан календары боюнча 01-январдан тартып 31-декабрга чейинки мезгил;

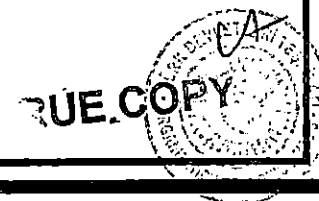
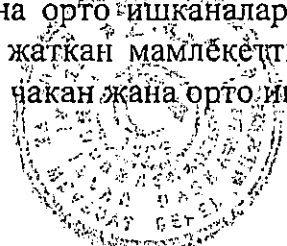
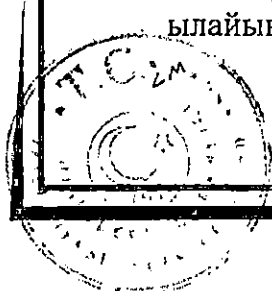
д) «борбордук банк» – мамлекеттин же расмий валюта бирлигинин валютасын жана акча-кредиттик саясатын башкарган мекеме;

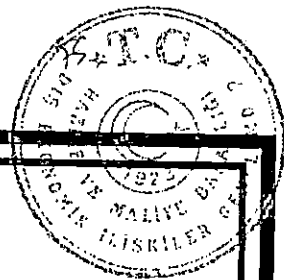
е) «Фонд» – ушул Макулдашуу менен түзүлгөн Түрк инвестициялык фонду;

ф) «Башкаруучу» – ушул Макулдашуунун 9-беренесине ылайык ыйгарым укук берилген, Фонддун Башкаруучулар кеңешинин ар бир мүчөсү;

г) «Мүчө (лөр)» – ушул Макулдашуунун 4-беренесине ылайык мүчөлүк жол-жоболор аркылуу Фонддун катышуучусу болуп калган Уюштуруучу мүчөлөрү жана башка мамлекеттер - ТМУнун, ошондой эле үчүнчү мамлекеттердин катышуучулары;

h) «микро, чакан жана орто ишканалар» – аймагында тиешелүү долбоор ишке ашырылып жаткан мамлекеттин улуттук мыйзамдарына ылайык аныкталган микро, чакан жана орто ишканалар;

i) «кызматкерлер» – Фонд тарабынан жалданган кесипкөй жана/же административдик кызматкерлер. президент, башкаруучулар, башкаруучулардын орун басарлары, директорлор, директорлордун орун басарлары жана башкы директор кызматкер катары каралбайт;

j) «мамлекет» – ушул Макулдашуунун 4-беренесине ылайык Фондго мүчөлүккө укугу бар Бириккен Улуттар Уюмунун кайсы болбосун мүчө-мамлекети;

к) «ТМУ» – Түрк мамлекеттеринин уюму;

l) «ТМУга катышуучу мамлекет (мамлекеттер) - ТМУнун мүчөлөрү жана байкоочу мамлекеттери.

II глава. Максаты, функциялары, ыйгарым укуктары, жана мүчөлүк

2-берене. Максаты

Фонддун максаты ички региондук сооданы кеңейтүү жана экономикалык ишке колдоо көрсөтүү жолу менен ТМУга катышуучу мамлекеттердин экономикалык өнүгүүсүнө көмөк көрсөтүү болуп саналат.

3-берене. Функциялары жана ыйгарым укуктары

Өз максатына аткаруу үчүн Фонд инвестициялык иш-аракеттер аркылуу төмөнкү функцияларды жана ыйгарым укуктарды аткарат:

a) регион ичиндеги сооданы өнүктүрүүгө көмөк көрсөтүү;

b) долбоорлорду, айрыкча микро, чакан жана орто ишканалардын долбоорлорун каржылоо;

c) эл аралык жана улуттук финансылык институттар, жана өнүктүрүү институттары, ошондой эле соода палаталары жана жеке уюмдар менен кызматташуу жана биргелешип каржылоо;

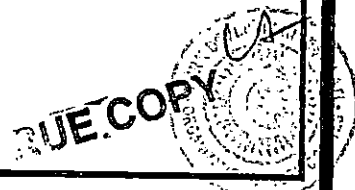
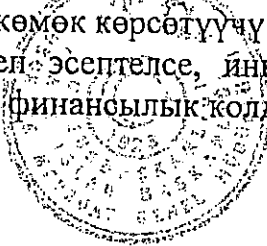
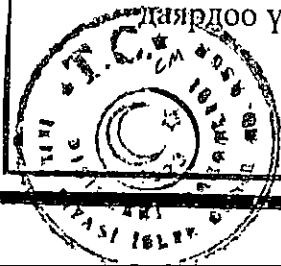
d) транспорттук жана логистикалык чынжырларды, кампаларды жана өндүрүштүк кубаттуулуктарды кеңейтүүнү колдоо;

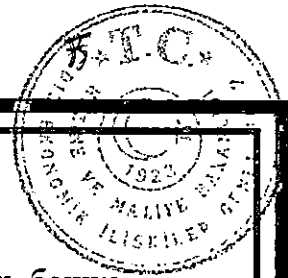
e) физикалык жана санариптик инфратүзүмдү, анын ичинде мамлекеттик-менчик өнөктөштүктү түзүүнү жана модернизациялоону колдоо;

f) өнөр жай өндүрүшүн, инфратүзүмдү, транспортту, айыл чарбасын, маалыматтык-коммуникациялык технологияларды жана туризмди кошо алганда, өз ара кызыкчылык жараткан жааттарда өнүктүрүү долбоорлорун колдоо;

g) энергияны үнөмдөөгө, энергиянын кайра жаралуучу булактарына жана айлана-чөйрөнү коргоого инвестициялоо аркылуу жашыл экономиканы өнүктүрүүгө көмөк көрсөтүүчү долбоорлорду каржылоо;

h) эгер бул зарыл деп эсептелсе, инвестициялык долбоорлорду даярдоо үчүн жардам жана финансылык колдоо көрсөтүү;

i) Фонддун максаттарына жетүүгө түрткү берүүчү иштин башка түрлөрүн жүзөгө ашыруу жана башка кызматтарды көрсөтүү.

4-берене. Мүчөлүк

ТМУнун уюштуруучу мүчөлөрү болуп саналбаган катышуучу мамлекеттери ушул Макулдашууга кошулуу аркылуу Фонддун мүчөсү боло алышат.

Башка мамлекеттер 38-беренеге ылайык Башкаруучулар кеңеши тарабынан аныктала турган шарттарда Фонддун Мүчөлөрү боло алышат.

III глава. Финансылык ресурстары

5-берене. Фонддун ресурстары

Ушул Макулдашууда колдонулган Фонддун “ресурстары” термини төмөнкүлөрдү камтыйт:

- а) Фонддун негизги капиталын;
- б) кошумча төгүмдөрдү;

А. Негизги капитал жана жазылуу

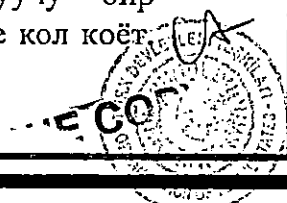
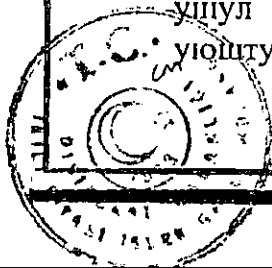
Фонддун уставдык капиталы 500 000 000, 00 АКШ долларын түзөт. Уставдык капитал ар биринин номиналдык наркы [50 000 АКШ доллары] ([элүү миң АКШ доллары]) болгон он миң [10000] акцияга бөлүнүшү керек.

Уставдык капитал төлөнгөн акцияларга жана жүгүртүүгө тийиш болгон тартылуучу акцияларга бөлүнөт. Жалпы номиналдык наркы үч жүз элүү миллион долларды [350 000 000 АКШ долларын] түзгөн акциялар төлөнгөн акциялар болуп саналат, ал эми жалпы номиналдык наркы бир жүз элүү миллион долларды [150 000 000 АКШ долларын] түзгөн акциялар тартылуучу акциялар болуп саналат.

Ушул Макулдашуу күчүнө киргенден кийин, уюштуруучу-мүчөлөр 1-тиркемеде келтирилген таблицага ылайык Фонддун уставдык капиталындагы үлүштөргө бирдей кол коюшат.

Ар бир катышуучу анын төлөнгөн акцияларына тиешелүү баштапкы төлөмдү инаугурациялык жыйналыштан кийин 90 күндүн аралыгында 2-тиркемеге (“баштапкы төлөм”) ылайык жүргүзөт. Мындай сумма Фонддун эсебине чегерилет. Жазылуунун калган суммасы 3 (үч) жылдык төлөм менен баштапкы төлөмдүн датасынын ар бир кийинки жылына 2-тиркемеге ылайык төлөнүүгө тийиш. Төлөм АКШ долларында жүргүзүлөт.

Ушул Макулдашуу боюнча бөлүп төлөө төлөмдөрүн аткарбоо Фонддун алдындагы милдеттенмени аткарбаган катары каралат жана ушул Макулдашуунун 23-беренесинин жоболору менен жөнгө салынат. Ушул Макулдашуу күчүнө киргенден кийин кайсы болбосун Мамлекет ушул Макулдашууга кошулган учурда, жаңы Катышуучу бир уюштуруучу-Мүчө катары акциялардын санынан кем эмесине кол коёт.

Жогоруда айтылгандарга карабастан, кайсы болбосун жаңы Мүчө уюштуруучу-мүчөгө караганда көбүрөөк добуш берүү укугуна ээ болбойт.

В. Кошумча төгүмдөр

Фонддун ишинин үзгүлтүксүздүгүн камсыз кылуу максатында Башкаруучулар кеңеши мезгил-мезгили менен, ал керек деп эсептеген убакыт аралыгында Фонддун карамагында болгон ресурстардын жетиштүүлүгүн текшерет.

Эгерде мындай текшерүүнүн натыйжасында Башкаруучулар кеңеши муну зарыл же керектүү деп тапса, анда ал Фонддун ресурстарына Мүчөлөр кошумча төгүм салуусуна чечим кабыл алат.

6-берене. Негизги капиталга жана жоопкерчиликти чектөөгө тиешелүү шарттар

Фонддун акциялары башкага кошулбайт, кандайдыр бир түрдө күрөөгө коюлбайт же оорчулукка учурабайт, жана ушул Макулдашуунун VII жана VIII главасына ылайык Фонддон башкасына өткөрүлүп берилбейт.

Катышуучунун акциялар боюнча жоопкерчилиги анын капиталга жазылуусунун төлөнбөгөн бөлүгү менен чектелет.

Бир дагы мүчө Фонддун милдеттенмелери боюнча мүчөлүктө тургандыгы үчүн гана жоопкерчилик тарта бербейт.

IV глава. Уюштуруу жана башкаруу

7-берене. Түзүмү

Фонддун курамында Фонддун Президенти, Башкаруучулар кеңеши, Директорлор кеңеши, Башкы директор жана Кызматкерлер бар.

8-берене. Фонддун Президенти

Фонддун Президенти мөөнөтү узартылбастан жана кайра дайындалбастан, Башкаруучулар кеңеши тарабынан төрт (4) жылга ротациялык негизде дайындалат. Бирок Президент ишин Башкаруучулар кеңешинин чечими боюнча токтотот.

Ротациянын тартиби Башкаруучулар кеңеши тарабынан аныкталат жана ага Фонддун биринчи Президенти кирет.

Фонддун биринчи Президенти мөөнөтү узартылбастан жана кайра дайындалбастан, ТМУнун Мамлекет башчыларынын кеңеши тарабынан төрт (4) жылдык мөөнөткө дайындалат.

Президент Директорлор кеңешинин Төрагасы болуп саналат жана добуш берүү укугуна ээ эмес.

Президенттик кызмат орунга, Экинчи шайланган Президенттен баштап, төмөнкү талаптар коюлат:

а) экономика, инвестиция жана финансы чөйрөсүндө иштеген эң аз дегенде он беш (15) жылдык тажрыйба, же жетектөөчү кызмат орунда

TRUE COPY

иштеген он (10) жылдык, же эл аралык финансы уюмдарында он (10) жылдык тажрыйба;

б) англис тилин билүү.

Президент төмөнкүлөргө жоолкерчилик тартат:

- Директорлор кеңешинин жыйналыштарында төрагалык кылуу;
- Башкаруучулар кеңешинин чечимдерин аткаруу;
- Мамлекет башчылары жана мүчө мамлекеттердин өкмөттөрү менен сүйлөшүүлөрдү жүргүзүү;
- Фонд үчүн ресурстарды биргелешип каржылоонун жана мобилизациялоонун мүмкүнчүлүктөрүн издөө;
- Фондго төгүмдөрдү тартуу боюнча иштер;
- эл аралык уюмдар менен кызматташууну илгерилетүү.

Президент Фонддон сый акы алып иштейт, жана сый акы Башкаруучулар кеңеши тарабынан аныкталат.

9-берене. Башкаруучулар кеңеши

Башкаруучулар кеңеши Фонддун жогорку жетектөөчү органы болуп саналат.

А. Курамы

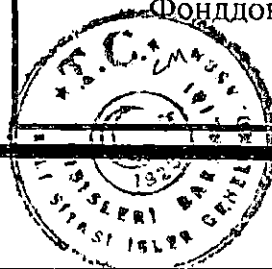
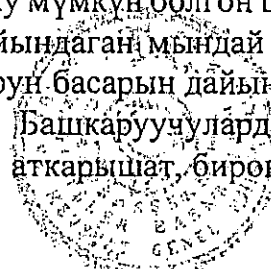
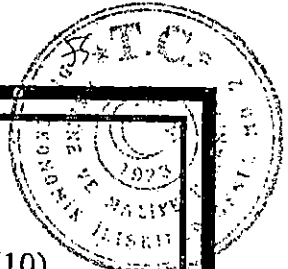
Ар бир Мүчө Башкаруучулар кеңешинде көрсөтүлөт жана баштапкы төлөмдү төлөгөндөн кийин бир Башкаруучуну жана Башкаруучунун бир орун басарын дайындайт. Башкаруучулар жана башкаруучулардын орун басарлары ТМУга катышуучу мамлекеттердин жарандары болуп саналат.

Башкаруучулар кеңешинин ар бир Башкаруучусу жана Башкаруучулар кеңешинин Башкаруучусунун ар бир орун басары дайындоочу Мүчөнүн тапшырмаларына ылайык өз милдеттерин аткарышат. Ошол эле мүчө тарабынан дайындалган Башкаруучулар кеңешинин Башкаруучусу жок болгон учурларды кошпогондо, Башкаруучулар кеңешинин Башкаруучусунун бир дагы орун басары добуш бере албайт.

Ар бир жылдагы чогулушта Кеңеш Башкаруучулардын бирин Төрага катары шайлайт, ал кийинки Төрага шайланганга чейин кеңсени башкарат.

Башкаруучулар кеңешинде бош орун болгон учурда, мисалы, бирөө (i) каза болгондугуна, (ii) дене бою жагынан эмгекке жөндөмсүз болгондугуна, (iii) аракетке жөндөмсүздүгүнө же психикалык жактан оорусуна же (iv) кызматтан кетүүсүнө же жумуштан бошоосуна байланыштуу кандай болбосун бош орун пайда болгондо (Мүчөлөр тарабынан дайындалган Башкаруучулар аларды дайындаган Мүчө тарабынан гана бошотулушу мүмкүн болгон шартта), мындай бош орунду түзүүчү Башкаруучуну дайындаган мындай Мүчө жаңы Башкаруучуну жана/же Башкаруучунун орун басарын дайындайт.

Башкаруучулар жана Башкаруучулардын орун басарлары ишти Фонддон сый акы албастан аткарышат, бирок алардын накта чыгымдары

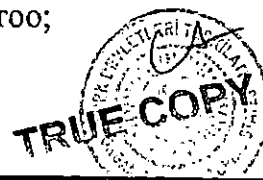
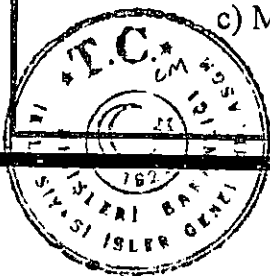
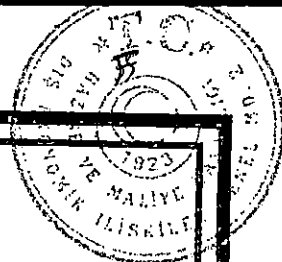
(жашоосуна жана ары-бери жүрүүсүнө) жана Башкаруучулар кеңешинин ар бир отурумуна катышуу менен байланышкан чыгымдар Фонддун каражаттарынын эсебинен жабылат.

В. Башкаруучулар кеңешинин ыйгарым укуктары

Башкаруучулар кеңеши Фондго байланыштуу бардык маселелерде Мүчөлөрдүн кызыкчылыгын коргойт.

Башкаруучулар кеңеши төмөнкүлөргө укуктуу:

- a) Фондго жаңы мүчөлөрдү кабыл алууга уруксат берүү жана алардын капиталга жазылуу шарттарын аныктоо;
 - b) Фондго кошумча төгүм салууга уруксат берүү, шарттарды жана тартипти бекитүү;
 - c) уставдык капиталга өзгөртүү киргизүү, уставдык капиталдын төлөмүн талап кылуу жана зарыл деп эсептеши мүмкүн болгон уставдык капиталды төлөө мөөнөтүн жана шарттарын аныктоо;
 - d) Директорлор кеңешин түзүү;
 - e) Директорлор кеңешинин жылдык отчетторун, аудитордук отчетторду, бухгалтердик балансты жана Фонддун кирешелери жана чыгымдары жөнүндө отчетту кароо жана бекитүү;
 - f) Мүчөлөрдү четтетүү жөнүндө чечим кабыл алуу;
 - g) катышуучу Фонддон чыккан учурда аны кайтарып берүү максатында Фонддун активдеринде Катышуучулардын үлүшүн аныктоо;
 - h) Фонддун аракеттенүү мөөнөтүн узартуу жөнүндө чечим кабыл алуу;
 - i) Фонддун ишин токтотуу жол-жоболорун, мөөнөтүн жана шарттарын аныктоо жана анын активдерин бөлүштүрүү, ошондой эле Фонддун ишин токтотуу жөнүндө чечимди кабыл алуу;
 - j) ушул Макулдашууга өзгөртүүлөрдү киргизүү;
 - k) Президентти кызматка орунга дайындоо жана бошотуу;
 - l) Фонддун эсептерин текшерүү үчүн тышкы аудиторлорду тандоо жана Фонддун текшерилген финансылык отчетторун бекитүү;
 - m) ушул Макулдашууну чечмелөөгө же колдонууга тийиштүү Директорлор кеңеши тарабынан кабыл алынган чечимдерге апелляцияларды кароо.
- Башкаруучулар кеңеши бир добуштан чечим чыгарып, Директорлор кеңешине төмөнкүлөрдөн тышкары, өздөрүнүн ыйгарым укуктарын өткөрүп бере алат:
- a) фондго жаңы мүчөлөрдү кабыл алууга уруксат берүү жана алардын капиталга жазылуу шарттарын аныктоо;
 - b) уставдык капиталга өзгөртүү киргизүү, уставдык капиталдын төлөмүн талап кылуу жана зарыл деп эсептеши мүмкүн болгон уставдык капиталдын төлөө мөөнөтүн жана шарттарын аныктоо;
 - c) Мүчөлөрдү четтетүү жөнүндө чечим кабыл алуу;

d) Фонддун ишин токтотуу жол-жоболорун, мөөнөтүн жана шарттарын аныктоо жана анын активдерин бөлүштүрүү, ошондой эле Фонддун ишин токтотуу жөнүндө чечим кабыл алуу;

e) ушул Макулдашууга өзгөртүүлөрдү киргизүү.

Башкаруучулар кеңеши Директорлор кеңешине ар кандай маселени өткөрүп берүүнү каалаган убакта жокко чыгара алат.

С. Жыйналыштар, жол-жоболор жана добуш берүү

Башкаруучулар кеңеши ар жылдык чогулушту жана кезексиз жыйналыштарды өткөрөт, алар Башкаруучулар кеңеши же Директорлор кеңешинин мүчөлөрүнүн көпчүлүгүнүн суроо-талабы боюнча чакырылат.

Башкаруучулар кеңеши өзүнүн милдеттерин жана кыска мөөнөттө жана тез аткарууга мүмкүндүк берген иш ыкмаларын кабыл алат.

Эгерде ушул Макулдашууда башкача көрсөтүлбөсө, ар бир Мүчөнүн добуш берүү укугу Фонддун уставдык капиталындагы анын кол коюлган акцияларынын санына барабар.

Башкаруучулардын үчтөн экиси Башкаруучулар кеңешинин кандай болбосун жыйналыштарында, эгерде мындай көпчүлүк үчтөн кем эмес уюштуруучу мүчөнү камтып турса, кворум түзөт.

Эгерде ушул Макулдашууда башкача көрсөтүлбөсө, мындай көпчүлүк төрттөн кем эмес Уюштуруучу- мүчөнүн "Ооба" добуштарын камтып турган шартта, Башкаруучулар кеңешинин чечимдерин кабыл алуу үчүн добуштардын төрттөн үч бөлүгүнөн кем эмеси талап кылынат.

Башкаруучулар кеңешинин төмөнкү чечимдерин кабыл алуу үчүн бардык уюмдаштыруучу мүчөлөрү "Ооба" деп добуш бериши керек:

a) Фондго жаңы Мамлекеттерди кабыл алууга уруксат берүү жана алардын капиталга жазылуу шарттарын аныктоо;

b) уставдык капиталга өзгөртүү киргизүү – (көбөйтүү, кошумча төгүм, азайтуу), уставдык капиталдын төлөмүн талап кылуу жана ал зарыл деп эсептеши мүмкүн болгон уставдык капиталдын төлөө мөөнөтүн жана шарттарын аныктоо;

c) ушул Макулдашууга өзгөртүүлөрдү киргизүү.

10-берене. Директорлор кеңеши

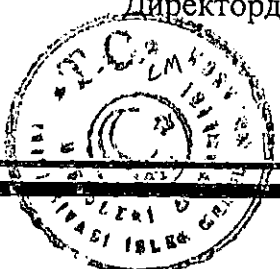
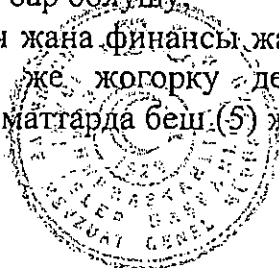
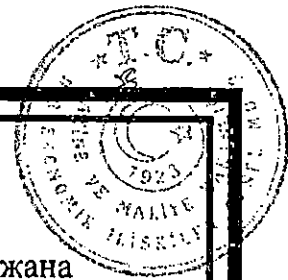
А. Курамы

Башкаруучулар кеңеши ар бир Мүчөдөн өкүл катары бир (1) Директордон турат.

Директорлор Башкаруучулар кеңешинин мүчөсү боло алышпайт жана төмөнкү критерийлерге дал келишет:

a) бакалавр даражасынын бар болушу;

b) экономика, инвестиция жана финансы жаатында он (10) жылдан кем эмес иш тажрыйбасы же жогорку деңгээлде, жок дегенде Директордун деңгээлинде кызматтарда беш (5) жылдык иш тажрыйбасы

жана/же эл аралык финансы уюмдарында беш (5) жылдык иш тажрыйбасы;

с) дайындалган учурда отуз беш (35) жаштан жаш эмес жана алтымыш (60) жаштан улуу эмес;

д) англис тилин билиши.

Башкаруучулар кеңешинин ар бир Башкаруучусу жогоруда көрсөтүлгөн талаптарга жооп берген, Директорду жана Директор жок учурда Директордун атынан иш алып барууга толук ыйгарым укуктар берилген анын орун басарын дайындайт. Директордун орун басарлары Директорлор кеңешинин жыйналыштарына катыша алышат, бирок алар жетекчилеринин ордуна иш алып барганда гана добуш бере алышат.

Директорлор кызмат орундарын үч (3) жылдык мөөнөт менен ээлешет жана кайрадан дайындалышы мүмкүн. Директор ушул беренеге ылайык анын мураскору дайындалганга чейин кызмат ордун ээлейт.

Директорлор жана директордун орун басарлары Фонддун штаб-квартирасы жайгашкан жерде сөзсүз түрдө жашашы шарт эмес, жана алар Фонддун штаттык кызматкерлери болуп эсептелбейт, бирок алардын Директорлор кеңешинин ар бир жыйналышына катышуусу менен байланышкан жеке жана суткалык чыгымдары (жашоо жана жол киреси) Фонддун каражаттарынан төлөнөт. Директорлорго жана Директордун орун басарларына Фонддон андан сырткары эч кандай төлөмдөр же сый акылар жүргүзүлбөйт.

В. Ыйгарым укуктар

Директорлор кеңеши Фонддун жалпы ишине жетекчилик кылуу үчүн жоопкерчилик тартат жана ушул максатта, ушул Макулдашуу менен ага түздөн-түз жүктөлгөн ыйгарым укуктарга кошумча катары, Башкаруучулар кеңеши тарабынан ага өткөрүлүп берилген бардык ыйгарым укуктарды жүзөгө ашырат жана төмөнкүлөргө укуктуу:

а) Фонддун ишине карата саясатты иштеп чыгуу;

б) ушул Макулдашууга ылайык Фонд тарабынан берилүүчү каржылоого карата чечим кабыл алуу;

с) Башкаруучулар кеңешинин жалпы көрсөтмөлөрүнө ылайык Фонддун ишине жана анын операцияларына тийиштүү чечимдерди кабыл алуу;

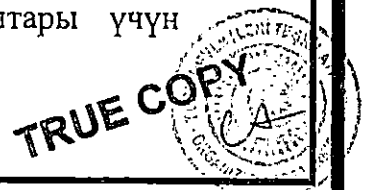
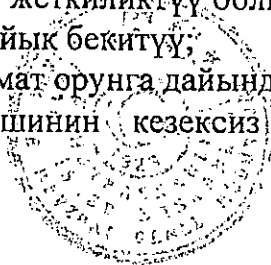
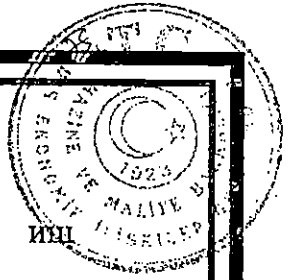
д) ар бир финансылык жылдын жылдык отчетторун кароо, баалоо жана ар жылдык чогулушта Башкаруучулар кеңешине бекитүүгө берүү;

е) Фонддун ишин натыйжалуу жана үнөмдүү камсыз кылуу;

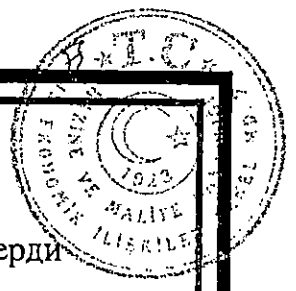
ф) Фонддун бюджетин, каржылоонун жалпы программасын жана саясатын ушул максаттар үчүн жеткиликтүү болгон ресурстарга жана/же эркин акча каражаттарына ылайык бекитүү;

г) Башкы директорду кызмат орунга дайындоо жана бошотуу;

h) Башкаруучулар кеңешинин кезексиз жыйналыштары үчүн сунуштарды берүү;

TRUE COPY

i) Фонддордун иштеши үчүн зарыл болгон учурда комитеттерди түзүү;

j) ушул Макулдашууда Директорлор кеңешине түздөн-түз жүктөлгөн башка ыйгарым укуктарды жүзөгө ашыруу.

С. Жыйналыштар, жол-жобо жана добуш берүү

Директорлор кеңеши Фонддун иши талап кылгандай, бирок бир жылда экиден кем эмес жолу чогулат. Директорлор кеңеши өз милдеттерин жана милдеттенмелерин тез жана кыска мөөнөттө аткарууга мүмкүндүк берүүчү иш ыкмаларын кабыл алышы керек.

Директорлор кеңешинин жыйналыштары Директорлордун көбүнүн катышуусу менен өткөрүлөт жана чечимдер катышып жаткан Директорлордун көпчүлүгүнүн "Ооба" деген добушу менен кабыл алынат.

Бирок Фонддун инвестициялык саясатынын принциптерин Директорлор кеңеши бир добуштан чечим менен бекитиши керек.

11-берене. Башкы директор

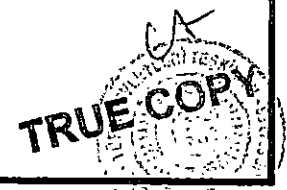
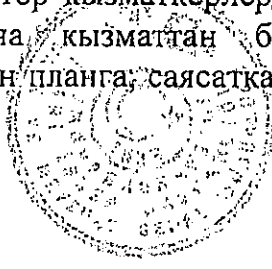
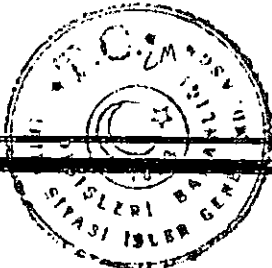
Башкы директор ТМУга катышуучу мамлекеттердин биринин жараны болушу керек. ТМУнун Мүчөлөрүнүн Башкаруучулары ротациялык негизде Башкы директор кызмат ордуна талапкерди сунушташат. Башкы директор мөөнөтү узартылбастан жана кайра дайындалбастан, Директорлор кеңеши тарабынан төрт (4) жылга дайындалат.

Башкы Директор кызмат ордуна төмөнкү талаптар боюнча шайкеш келиши керек:

- a) тиешелүү жааттардагы магистр даражасынын бар болушу;
- b) дайындалган учурда отуз беш (35) жаштан жаш эмес жана алтымыш (60) жаштан улуу эмес;
- c) экономика, инвестиция жана финансы жаатында он беш (15) жылдан кем эмес иш тажрыйба же жогорку башкаруу деңгээлинде иштеген он (10) жылдык тажрыйба же эл аралык финансы уюмдарында беш (10) жылдык иш тажрыйба;
- d) англис тилин билүү.

Башкы директор Директорлор кеңешинин жетекчилиги астында иштейт.

Башкы директор Директорлор кеңеши тарабынан белгиленген нускамаларга, эрежелерге жана жоболорго ылайык Фонддун операцияларын жана иштерин башкаруу боюнча толук аткаруу ыйгарым укуктарына ээ. Башкы директор кызматкерлерди кызматка дайындайт, кызматта жогорулатат жана кызматтан бошотот, ошондой эле Директорлор кеңеши бекиткен планга, саясатка жана бюджетке ылайык каражаттарды бөлүштүрөт.

Фонддун кызматкерлерин кызмат ордуна дайындоодо натыйжалуулуктун жана техникалык компетенттүүлүктүн эң жогорку стандарттары жана ТМУга катышуучу мамлекеттерден Мүчөлөрдүн жарандарынын ичинен тең салмактуу географиялык бөлүштүрүүнүн негизинде кызматкерлерди тандоо камсыз кылынат.

Башкы директор Директорлор кеңешинин жактыруусу боюнча ТМУга катышуучу мамлекеттердин аймактарында жайгашкан компаниялардан консалтингдик/консультациялык кызмат көрсөтүүлөрдү жалдай алат.

Башкы директор Директорлор кеңешинин жыйналыштарына катышат жана добуш берүү укугуна ээ эмес. Башкы директор:

- a) операциялык жана административдик бюджеттерди сунуштайт;
- b) каржылоонун жалпы программасын сунуштайт;
- c) Фонд тарабынан каржылоо үчүн долбоорлорду жана программаларды изилдөөнү жана баалоону уюштурат;
- d) тийиштүү уюштурууну, кызматкерлердин ишин башкаруусун камсыздайт жана контролдойт;
- e) техникалык консультацияларды жана көмөк көрсөтүүлөрдү камсыз кылуу жөнүндө чечим кабыл алат;
- f) Директорлор кеңеши тарабынан аныкталган башка милдеттерди аткарат.

Башкы директор Фонддон сый акы алуу менен иштейт, сый акынын өлчөмү Директорлор кеңеши тарабынан аныкталат.

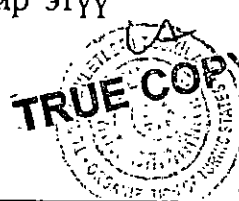
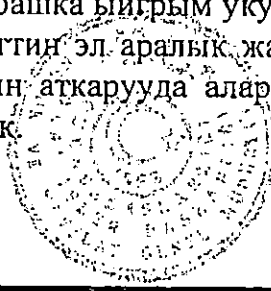
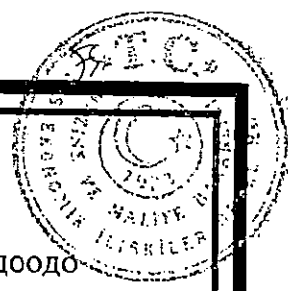
12-берене. Фонддун эл аралык мүнөзү жана саясий иш жүргүзүүгө тыюу салуу

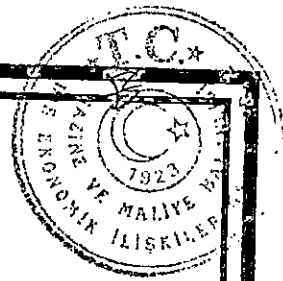
Фонд кандайдыр бир жол менен зыян келтириши, анын максатын жана функциясын чектеши, четке кагышы же башкача жагдайда өзгөртүшү мүмкүн болгон кошумча ресурстарды же жардамдарды кабыл албайт.

Фонд, Фонддун Президенти, Башкы директор жана Фонддун кызматкерлери өздөрүнүн чечимдеринде ушул Макулдашууда белгиленгендей Фонддун максаттарына, функцияларына жана иштешине тиешелүү болгон маселелерди гана эске алат. Мындай маселелер Фонддун максаттарына жана функцияларына жетүү жана аткаруу үчүн калыс таразаланууга тийиш.

Фонддун Президентти, Башкы директор жана Фонддун Кызматкерлери өз милдеттерин Фонддун максаттарына ылайык аткарууга тийиш жана андан башка ыйгарым укуктарга ээ эмес.

Ар бир мүчө бул милдеттин эл аралык жана саясий эмес мүнөзүн сыйлайт жана өз милдеттерин аткарууда алардын бирине таасир этүү аракетинен алыс болушу керек.

13-берене. Штаб-квартира жана бөлүмдөр

Фонддун Штаб-квартирасы Стамбулда жайгашат.

Башкаруучулар кеңеши Мүчөлөрдүн өлкөлөрүнүн кайсы болбосун аймагында бөлүмдөрдү ачуу жөнүндө чечим кабыл алышы мүмкүн.

Штаб-квартира кабыл алуучу Мүчөлөр анда тиешелүү жоболор, шарттар, артыкчылыктар жана иммунитеттер аныкталган кабыл алуучу өлкө менен Макулдашууга кол коюшат.

14-берене. Каржы жылы

Календардык жыл Фонддун финансылык жылы болуп саналат.

15-берене. Байланыш каналы, Депозитарийлер

Ар бир Мүчө тиешелүү расмий органды дайындашы керек, аны менен Фонд ушул Макулдашууга байланыштуу келип чыккан ар кандай маселе боюнча байланыша алат.

Ар бир Мүчө өзүнүн Борбордук банкын же Фонд менен Фонд анда ошол мүчө өлкөнүн валютасын, ошондой эле Фонддун башка активдерин сактай ала турган депозитарий катары макулдашылышы мүмкүн болгон мындай башка мамлекеттик финансы мекемесин дайындайт.

16-берене. Аудиторлор жана отчёттор

ТМУга катышуучу мамлекеттердин биринде катталышкан, эл аралык бедели бар квалификациялуу тышкы аудиторлор Директорлор кеңешинин сунуштоосу жана Башкаруучулар кеңешинин макулдугу менен Фонддун ишине аудит жүргүзүү үчүн катары менен үч жылдан ашык эмес мөөнөткө дайындалат.

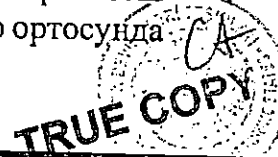
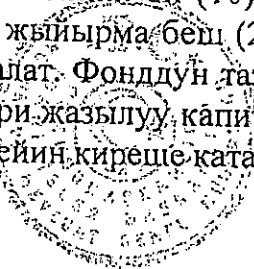
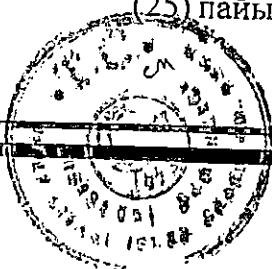
Башкы Директор өзүнүн эсептери жөнүндө текшерилген отчётту камтыган жылдык отчётту жарыялайт жана Фонддун мүчөлөрүнө Фонддун финансылык абалы жөнүндө кыскача отчётту жана анын ишинин натыйжаларын чагылдырган кирешелер жана чыгымдар жөнүндө отчётту ар бир кварталдык негизде жөнөтөт.

Башкы директор Директорлор кеңешинин жактыруусу боюнча, өз максатына жетүү үчүн ал керек деп эсептеген башка отчётторду жарыялайт.

Фонддун ресурстарынын жана ишинин талаптагыдай пайдаланылышын текшерүү үчүн Башкаруучулар кеңеши мамлекеттик аудиторлорду дайындай алат.

17-берене. Таза кирешени бөлүштүрүү

Фонддун жылдык таза кирешесинин он (10) пайызынан кем эмеси Фонддун жазылуу капиталынын жыйырма беш (25) пайызына жеткенге чейин жалпы резервдерге жумшалат. Фонддун таза кирешесинин эч бир бөлүгү Фонддун жалпы резервдери жазылуу капиталынан жыйырма беш (25) пайыз деңгээлине жеткенге чейин киреше катары Мүчөлөр ортосунда

бөлүштүрүлбөгөн шартта, Башкаруучулар кеңеши кошумча резервди түзүү же Мүчөлөрдүн ортосунда бөлүштүрүү үчүн кошумча сумманы бөлүү жөнүндө чечим кабыл алышы мүмкүн. (Кыргызстан карап жатат).

V глава. Операциялар

18-берене. Ресурстарды пайдалануу, Фонддун инвестициялык жана финансылык принциптери

Фонддун ресурстары жана каражаттары ушул Макулдашуунун 2 жана 3-беренелеринде баяндалган максаттарды ишке ашыруу жана функцияларды аткаруу үчүн гана пайдаланылат.

Фонддун инвестициялык жана финансылык саясаты жана принциптери Директорлор кеңеши тарабынан аныкталат.

Фонд фонддун инвестицияларын ТМУга катышуучу мамлекеттердин ортосунда адилеттүү бөлүштүрүүнү камсыз кылат.

19-берене. Каржылоого байланыштуу кароолор

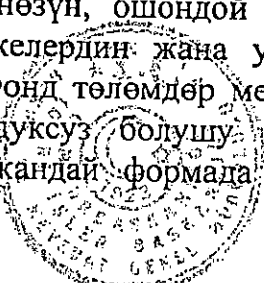
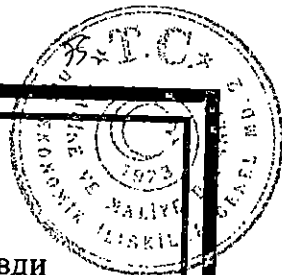
Фонд өз ишин жүзөгө ашырууда:

- а) өзүн каржылоого карата өз кызыкчылыктарын коргойт;
- б) экономикалык жана социалдык өнүктүрүү жана акы төлөнүүчү жумушту алуу үчүн мүмкүнчүлүктөрүн кеңейтүү аркылуу ТМУга катышуучу мамлекеттердин Мүчөлөрүнүн калкынын бакубат жашоосуна көмөктөшөт;
- в) Фонддун иш-аракети жүргүзүлүп жаткан тиешелүү өлкөнүн мыйзамдарын жана өлкөнүн тиешелүү бийликтери менен кызматташуу аркылуу тийиштүү укуктук жол-жобону сактайт;
- г) жашыл экономикага өтүүнү колдоого багытталган долбоорлордун артыкчылыгын аныктайт;
- е) ТМУга катышуучу мамлекеттердин кеминде эки Мүчөсүнөн бенефициарлар катышкан долбоорлордун артыкчылыгын аныктайт;
- ф) эркин рынок экономикасынын жана ак ниет атаандаштыктын принциптерин сактайт.

Фонд аймактык долбоорлорго, ошондой эле ТМУга катышуучу мамлекет болуп саналган Мүчөлөрдүн ортосундагы экономикалык кызматташтыкка түрткү берген жана бекемдеген долбоорлорго өзгөчө көңүл бурат.

20-берене. Жергиликтүү эрежелерди жана жоболорду колдонуу

Фонддун региондук мүнөзүн, ошондой эле мүчө өлкөлөрдө ар кандай мыйзамдардын, эрежелердин жана укуктук жол-жоболордун болушун эске алуу менен, Фонд төлөмдөр менен жыйындар Фонддун талаптары боюнча тоскоолдуксуз болушу үчүн ушул өлкөлөрдүн кайсынысына болбосун ар кандай формада берилүүчү финансылык

бардык мүмкүнчүлүктөр ички мыйзамдардын жоболору менен камтылышын жана корголушун камсыз кылат. Бирок бардык финансылык механизмдер Фонд тарабынан бекитилген эрежелерге жана жоболорго негизделет.

21-берене. Сереп салуу жана баалоо

Фонд тарабынан каржылануучу аяктаган долбоорлорго, программаларга жана иш-чараларга ар тараптуу жана үзгүлтүксүз сереп салуу Фонддун максаттарына жетүүдө, анын натыйжалуулугун аныктоодо Директорлор кеңешине көмөк көрсөтүү үчүн жүргүзүлүшү керек. Башкы директор бул сереп салууну жүргүзүп, анын жыйынтыктары жөнүндө Директорлор кеңешине билдирет.

VI Глава. Мүчөлөрдү чыгаруу, фонддун ишин токтотуу, жана аракеттенүү мөөнөтү

22-берене. Мүчөлөрдү чыгаруу

Фонддун кайсы болбосун мүчөсү Фонддун штаб-квартирасына жазуу жүзүндө билдирүү жөнөтүп, Фонддун курамынан каалаган убакта чыга алат.

Мүчөнүн чыгышы анын билдирүүсүндө көрсөтүлгөн күнү, бирок Фонд мындай билдирүүнү алгандан кийин алты (6) айдан эрте эмес убакытта күчүнө кирет жана анын мүчөлүгү токтотулат. Бирок чыгуу биротоло күчүнө киргенге чейин каалаган убакта, Мүчө Фонддун курамынан чыгуу ниети жөнүндө билдирүүсүн жокко чыгаргандыгы жөнүндө Фондго жазуу жүзүндө кабарлай алат.

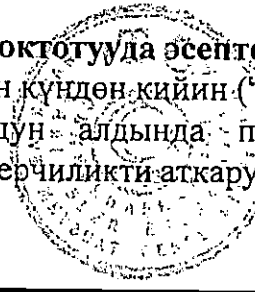
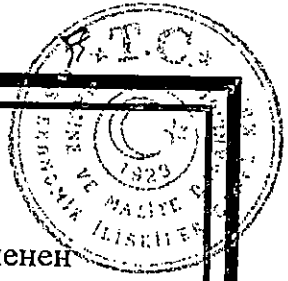
23-берене. Мүчөлүктү токтото туруу

Эгерде мүчө Фонддун алдындагы милдеттенмелеринин бирин аткарбаса, анда Фонд анын мүчөлүгүн токтотуп тура алат. Мүчөлүктү токтото туруу Башкаруучулар кеңешинин чечими боюнча жүргүзүлөт. Мүчөлүк токтотулгандан кийин бир жылдын ичинде Башкаруучулар кеңеши өз чечимин кайра карап чыгышы жана мүчөлүктү калыбына келтириши же болбосо мындай мүчөнүн мүчөлүгүн токтото туруусун узартышы керек.

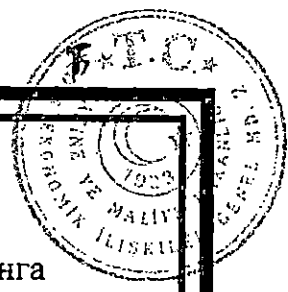
Токтото туруу абалындагы мүчө чыгып кетүү укугунан тышкары, ушул Келишим боюнча эч кандай укуктарды жүзөгө ашырууга укугу жок, бирок бардык милдеттенмелери боюнча жоопкерчиликти аткарууну улантат.

24-берене. Мүчөлүктү токтотууда эсептерди жөнгө салуу

Мүчө мүчөлүктөн чыккан күндөн кийин ("Мүчөлүктү токтотуу"), ал ошол күнгө карата Фонддун алдында пайда болгон түздөн-түз милдеттенмелери үчүн жоопкерчиликти аткарууну улантат. Ошондой эле

TRUE COPY

мүчөлүк токтотулганга чейин топтолгон мындай милдеттенме жоюлганга чейин ал Фонддун алдындагы шарттуу милдеттенмелери үчүн жоопкерчилик тартууну улантат. Мүчөлүк токтотулган учурда Фонд ушул берененин жоболоруна ылайык мындай мүчө менен эсептешүүлөрдүн алкагында бул Мүчөнүн акцияларын Фонд тарабынан сатып алууну уюштурат. Ушул максатта акцияларды кайра сатып алуу баасы мүчөлүк токтотулган күнгө карата Фонддун бухгалтердик китептеринде көрсөтүлгөн наркка ылайык келет.

Ушул беренеге ылайык Фонд тарабынан сатып алынган акцияларды төлөө төмөнкү шарттар менен жөнгө салынат:

а) мүчөгө анын акциялары үчүн тийиш болгон кандай болбосун сумма, Мүчөдө Фонддун алдында төлөнбөгөн милдеттенмелери жоюлганга чейин кармалып турат. Мындай Мүчөгө тиешелүү болгон кандай болбосун сумма Фонддун тандоосу боюнча мындай милдеттенмени жоюуга карата ага колдонулушу мүмкүн;

б) акцияларды кайра сатып алуу баасынын тиешелүү Мүчөнүн Фонд алдындагы милдеттенмелеринин жыйынды суммасынан жогору болгон таза суммасы, тиешелүү акциялар өткөрүлүп берилгенден кийин, Директорлор кеңеши тарабынан аныктала турган мезгил ичинде төлөнүп берилүүгө тийиш;

с) төлөмдөрдү Фонд АКШ долларында эки (2) жылдан кечиктирбестен жүргүзөт;

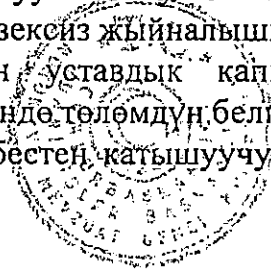
д) эгерде Фонд мүчөлүктү токтотуу күнүнө карата жоюлбаган кандайдыр бир милдеттенме боюнча чыгым тартса жана мындай чыгымдардын суммасы ошол күнгө карата түзүлгөн резервдин суммасынан ашып кетсе, кайра сатып алуу баасын аныктоодо чыгым эске алынган болсо, тиешелүү Мүчө талап боюнча анын акцияларын сатып алуу баасынан төмөндөтүлгөн суммасын төлөп берүүсү керек.

Эгерде Фонд ушул Макулдашуунун 23-беренесине ылайык мүчөлүк токтотулган күндөн тартып алты (6) айдын ичинде өз ишин токтотсо, тиешелүү Мүчөнүн бардык укуктары 27 жана 28-беренелердин жоболоруна ылайык аныкталат. Мындай Мүчө дагы эле мындай беренелердин максаттары үчүн Мүчө деп эсептелет, бирок добуш берүүгө укугу жок.

25-берене. Операцияларды убактылуу токтото туруу

Директорлор кеңеши өзгөчө кырдаалдарда Фонддун бардык инвестицияларына карата ишин убактылуу токтото турууну сунуш кыла алат. Ал маселени карап чыгуу жана бул багытта чечим кабыл алуу үчүн Башкаруучулар кеңешин кезексиз жыйналышка чакырат.

Эгерде Мүчө өзүнүн уставдык капиталын Фондго төлөөнү жүргүзбөсө, Фонд бул жөнүндө төлөмдүн белгиленген күнүнөн кийин 15 (он, беш) күндөн кечиктирбестен катышуучуга билдирет. Эгерде Мүчө

TRUE COPY

кабарлама алгандан кийин 90 (токсон) күндүн ичинде төлөм жүргүзбөсө, мындай төлөм жүргүзүгөнгө чейин, Фонддун каражаттарынан жаңы инвестициялар мындай мүчөнүн аймагында жүзөгө ашырылбайт.

26-берене. Фонддун иштөө мөөнөтү

Фонддун уюштуруучу отурумдун датасынан тартып жыйырма (20) жыл бою иштейт. Башкаруучулар кеңеши Фонддун ишин каалаган убакта токтотуу же узартуу жөнүндө чечим кабыл ала алат.

Фонддун ишин токтотуу жөнүндө Башкаруучулар кеңеши чечим кабыл алган учурда, Фонд анын активдерин иреттүү ишке ашыруу, сактоо жана өз милдеттенмелерин аткаруу менен байланышкан ишти кошпогондо, бардык иш-аракеттерди дароо токтотот.

Мындай милдеттенмелерди биротоло жөнгө салууга жана активдерди бөлүштүрүүгө чейин Фонд иштей берет жана Фонддун менен анын Мүчөлөрүнүн бардык өз ара укуктары жана милдеттери өзгөрүүсүз калат.

27-берене. Мүчөлөрдүн жоопкерчилиги жана доолор боюнча төлөмдөр

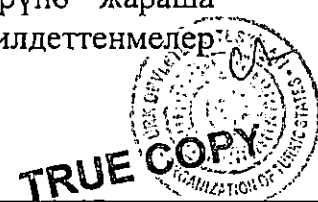
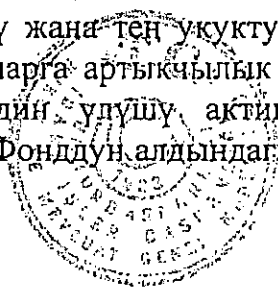
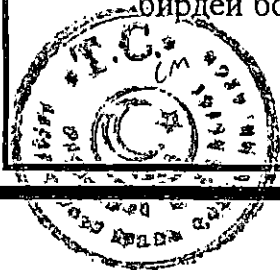
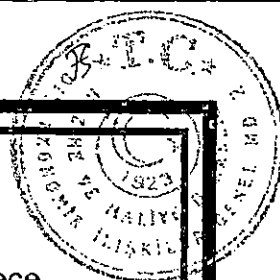
Фонддун иши токтотулган учурда Мүчөлөрдүн Фонддун кол коюу капиталынын төлөнбөгөн бөлүгү үчүн жоопкерчилиги кредиторлордун бардык талаптары, анын ичинде бардык шарттуу талаптар канааттандырылганга чейин сакталат.

Түздөн-түз талаптары бар бардык кредиторлор алгач Фонддун активдеринен, андан кийин төлөнбөгөн кол коюулар боюнча Фондго төлөмдөрдөн төлөнөт. Түздөн-түз талаптары бар кредиторлорго кандайдыр бир төлөмдөрдү жүргүзүүдөн мурун, Директорлор кеңеши түздөн-түз жана шарттуу талаптардын ээлеринин ортосунда пропорционалдык бөлүштүрүүнү камсыз кылуу үчүн зарыл болгон чараларды көрүшү керек.

28-берене. Активдерди бөлүштүрүү

Кредиторлордун алдындагы бардык милдеттенмелер аткарылмайынча же камсыз кылынмайынча, Мүчөлөрдүн ортосундагы активдерди Фонддун капиталына алардын төгүмдөрүнүн эсебине бөлүштүрүү жүргүзүлбөйт. Мындай бөлүштүрүү Башкаруучулар кеңеши тарабынан жактырылат.

Фонддун активдерин Мүчөлөрдүн ортосунда кандай болбосун бөлүштүрүү ар бир Мүчөгө таандык капиталга пропорционалдуу болушу керек жана Фонд адилеттүү жана тең укуктуу деп эсептеген мезгилде жана шарттарда, аманатчыларга артыкчылык берүү менен жүргүзүлөт. Бөлүштүрүлүүчү активдердин үлүшү активдердин түрүнө жараша бирдей болушу шарт эмес. Фонддун алдындагы бардык милдеттенмелер

TRUE COPY

жоюлмайынча, бир дагы Мүчө мындай активдерди бөлүштүрүүдө өз үлүшүн алууга укугу жок.

Ушул беренеге ылайык бөлүштүрүлүүчү активдерди алуучу ар бир Мүчө Фонд бөлүштүргөнгө чейин пайдаланган активдерге карата ошол эле укуктарга ээ болот.

VII глава. Статус, иммунитеттер жана артыкчылыктар

29-берене. Укуктук статусу

Фонд эл аралык финансылык уюм статусуна ээ.

Фонд толук укуктук субъективдүүлүккө жана толук укуктук жөндөмдүүлүккө ээ:

- а) келишимдерди түзүү;
- б) кыймылсыз жана кыймылдуу мүлктү улуттук мыйзамдарга ылайык сатып алуу, ижарага берүү жана тескөө;
- в) материалдык жана материалдык эмес мүлктү сатып алуу жана тескөө;
- г) юридикалык териштирүүлөрдү козгоо;
- е) Фонддун максаттарынын алкагында ар кандай операцияларды жүргүзүү.

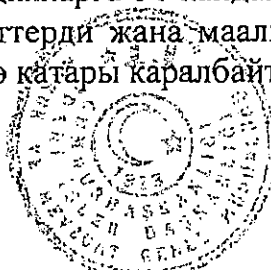
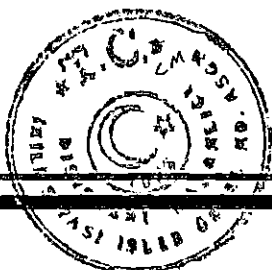
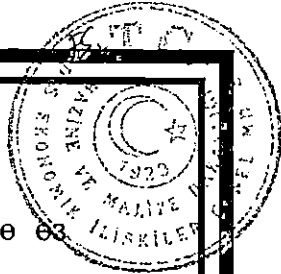
30-берене. Иммунитет, артыкчылыктар жана салыктан бошотуу

Фонд жана анын активдери катышуучу мамлекеттердин аймагында конфискациялоонун бардык чараларынан, ошондой эле секвестерден, мораторийден же ар кандай түрдөгү камакка алуудан аткаруу же мыйзам чыгаруу бийлигинин чечими боюнча кол тийбестикти пайдаланышат.

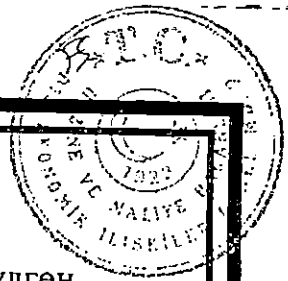
Фонд жана анын активдери, мүлкү, кирешелери жана алар менен байланышкан операциялар, анын ичинде расмий пайдалануу үчүн ташылып киргизилген товарлар жана транспорт каражаттары кошо, сактоо жана ушул сыяктуу кызмат көрсөтүүлөр үчүн төлөмдөрдөн тышкары, бардык түз жана кыйыр салыктардан, бажы алымдарынан, төлөмдөрдөн жана чыгымдардан бошотулат.

Бажы алымдарына карата мындай жеңилдиктер Мүчөлөрдүн эл аралык милдеттенмелерине ылайык берилет, алар жогоруда аталган жеңилдиктерди жүзөгө ашырууга тоскоолдук кылбайт жана кандайдыр бир өзгөчө шарттарга алып келбейт.

Мүчө мамлекеттер валютаны конвертациялоого жана Фонд же мүчө мамлекеттердин кайсынысындагы болбосун анын башка бенефициарларынын биринин акча алуу, сактоо, пайдалануу же которуу менен байланышкан операцияларга эч кандай чектөө койбойт. Мындай бүтүмдөр боюнча документтерди жана маалыматтарды берүүгө карата үзгүлтүксүз талаптар чектөө катары каралбайт.

TRUE COPY

Жогоруда баяндалгандарга карабастан, ушул беренедө көрсөтүлгөн өзгөчө учурлар Фонд инвестициялаган юридикалык жактарга же ишканаларга жайылтылбайт.

Фонд милдеттенмелерди камсыз кылуу үчүн же баалуу кагаздарды сатып алуу же сатуу же сатууну камсыз кылуу үчүн анын ыйгарым укуктарын жүзөгө ашырууга байланыштуу же андан келип чыгуучу учурларды кошпогондо, кандай гана болбосун соттук процесстен иммунитетке ээ, бул учурда Фондго каршы доолор Фонддун штаб-батири жайгашкан Мүчөнүн аймагындагы, же Фонд кызмат көрсөтүүнү алуу же процесс тууралуу кабарлоону алуу, же балуу кагаздарды чыгаруу же кепилдөө максатында анда агентин дайындаган кандай болбосун өлкөдөгү компетенттүү юрисдикциянын сотуна берилиши мүмкүн.

Фонддун миссияларын аткарган эксперттерди кошкондо, Президент, бардык Башкаруучулар жана Директорлор, ошондой эле алардын орун басарлары, Башкы директор, кесипкөй кызматкерлер, алардын өзүлөрүнүн мамлекеттерин жана Фонд иммунитеттен баш тарткан учурларды кошпогондо, бардык катышуучу мүчө мамлекеттерде алар кызматтык милдеттерин аткарган аракеттерге карата соттук териштирүүдөн иммунитетти пайдаланышат.

Фонд өзүнүн каалоосу боюнча ушул беренеге ылайык берилүүчү кандай гана болбосун артыкчылыктардан, иммунитеттерден жана алып коюулардан кандай болбосун учурда же ушундай жол менен жана ал Фонддун таламдарына ылайыктуу деп эсептеген шарттарда баш тарта алат.

31-берене. Архивдердин кол тийбестиги

Фонддун архивдери жана жалпысынан ага таандык же анда сакталган бардык документтер кайда болбосун кол тийгис.

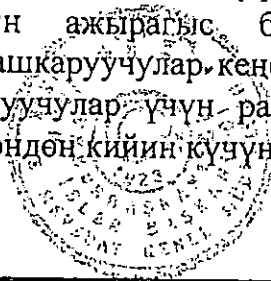
VIII глава. Түзөтүүлөр жана арбитраж

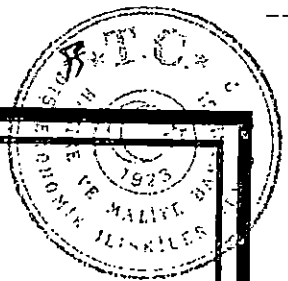
32-берене. Түзөтүүлөр

Бул Макулдашууга өзгөртүүлөр киргизилиши мүмкүн, алар Башкаруучулар кеңешинин бир добуштан кабыл алынган чечими менен жактырылат жана өзүнчө протокол менен таризделет.

Мүчөдөн же Директорлор кеңешинен болобу, ушул Макулдашууга өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө кандай болбосун сунуш Башкаруучулар кеңешинин Төрагасына жеткирилиши керек, ал өз учурунда сунушту Башкаруучулар кеңешине берет. Түзөтүү кабыл алынганда, Фонд аны бардык мүчөлөргө жолдонгон расмий билдирүү менен ырастайт.

Ушул Макулдашуунун ажырагыс бөлүгү болуп саналган өзгөртүүлөр жана, эгерде Башкаруучулар кеңеши анда башка мөөнөттү көрсөтпөсө, бардык катышуучулар үчүн расмий билдирүү берилген күндөн тартып үч (3) ай өткөндөн кийин күчүнө кирет.

33-берене. Колдонуу тили

Фонддун ишинин жумушчу тили болуп англис тили саналат.

34-берене. Чечмелөө

Ушул Макулдашуунун жоболорун чечмелөөгө же колдонууга байланыштуу Мүчөлөрдүн жана Фонддун ортосунда келип чыккан кандай болбосун маселелер Директорлор кеңешинин кароосуна киргизилет.

Директорлор кеңеши биринчи пунктка ылайык чечим кабыл алган бардык учурларда, кайсы болбосун кызыкдар тарап маселени анын чечими акыркы чечим болгон Башкаруучулар кеңешинин кароосуна өткөрүп берүүнү талап кыла алат. Башкаруучулар кеңеши чечимди кабыл алганга чейин, Фонд Директорлор кеңешинин чечиминин негизинде канчага чейин зарыл деп эсептесе, ошончо иштей алат.

35-берене. Арбитраж

Фонддун жана Мүчөлөрдүн жана/же Фонддун мурунку мүчөлөрүнүн ортосунда келип чыккан талаш-тартыштар мүмкүн болушунча кызыкдар тарабынан сүйлөшүү жана консультация жолу менен чечилет. Салык салууга тийиштүү талаш-тартыштар Башкаруучулар кеңеши тарабынан чечилет. Башкаруучулар кеңешинин салык салууга тийиштүү талаш-тартыштар боюнча чечимдери акыркы болуп саналат.

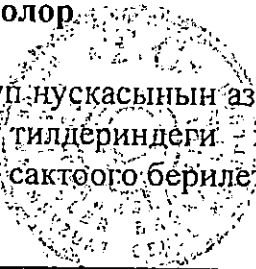
Эгерде мындай талаш-тартыштар, салык салууга байланыштуу талаш-тартыштарды кошпогондо, алар пайда болгон күндөн тартып үч (3) айдан кем эмес мөөнөттө сүйлөшүүлөр жана консультациялар аркылуу чечилбесе, анда алар үч (3) арбитражден турган курамдагы арбитражга берилет. Алардын бири Фонд тарабынан, экинчиси Фонддун тиешелүү мүчөсү же мурдагы мүчөсү тарабынан, үчүнчүсү, эгерде Тараптар башкача макулдашпаса, Эл аралык соттун төрагасы тарабынан дайындалат. Үчүнчү арбитради тандоодо дайындалган арбитрарлер ал талашка катышкан мамлекеттин жараны болбошу керек деген эрежени жетекчиликке алышат. Талаштарды чечүүдө арбитрарлер талаштын коомдук-укуктук мүнөзүн эске алуу менен ЮНСИТРАЛдын арбитраждык регламентин жетекчиликке алышат. Арбитраждын тили болуп англис тили саналат.

Арбитрарлер көпчүлүк добуш менен чечим кабыл алышат жана алардын кабыл алган чечими акыркы жана талаштын тараптары үчүн милдеттүү болуп саналат.

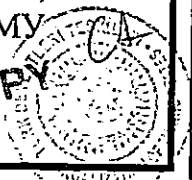
IX глава. Корутунду жоболор

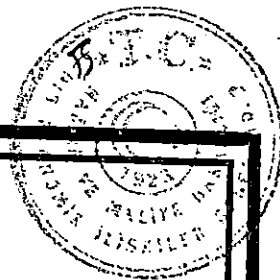
36-берене. Депозитарий

Ушул Макулдашуунун түп нускасынын азербайжан, казак, кыргыз, түрк, өзбек жана англис тилдериндеги жалгыз нускасы ТМУ Катчылыгына ("Депозитарий") сактоого берилет.

TRUE COPY

37-берене. Инаугурациялык отурум

Ушул Макулдашуу күчүнө киргенде, ар бир Мүчө Башкаруучуну дайындайт жана Фонддун Президенти Башкаруучулар кеңешинин Инаугурациялык отурумун чакырат.

Инаугурациялык отурумда:

i. Фонддун Директорлор кеңешинин мүчөлөрү 9-беренеге ылайык дайындалат жана шайланат;

ii. Фонддун ишинин башталган күндү аныктоо үчүн чаралар көрүлөт;

iii. Биринчи Башкы директор ушул Макулдашуунун 11-беренесине ылайык дайындалат.

Фонд бардык мүчөлөргө өзүнүн иши башталган күн жөнүндө кабарлайт.

38-берене. Ратификациялоо, кабыл алуу, иштөө мөөнөтү, күчүнө кириши жана башка ушул сыяктуу

Ушул Макулдашуу ратификацияланууга, кабыл алынууга же Фонддун Мүчөлөрүн бекитүүгө тийиш.

Ушул Макулдашуу дипломатиялык каналдар аркылуу Уюштуруучу мүчөлөр анын күчүнө кириши үчүн зарыл болгон ички жол-жоболорду аяктагандыгы жөнүндө Депозитарийдин акыркы жазуу жүзүндөгү билдирүүсүн алгандан кийин отузунчу күнү күчүнө кирет.

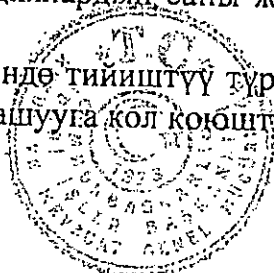
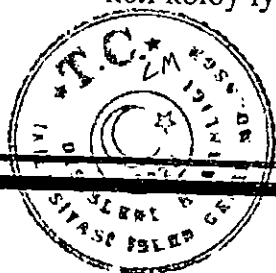
Бул Макулдашуу кошулуу жөнүндө өзүнүн документин Депозитарийге берүү жолу менен негиздөөчү Уюмдаштыруучу мүчө болуп эсептелбеген ТМУга кайсы болбосун катышуучу-мамлекеттин кошулушу үчүн ачык.

Бул Макулдашуу анын мүчөлүгүн Башкаруучулар кеңеши бекиткенден кийин депозитарийге кошулуу жөнүндө өзүнүн документин берүү жолу менен кайсы болбосун башка мамлекеттин кошулуусу үчүн ачык.

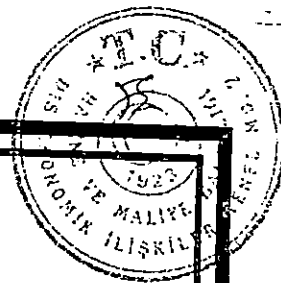
Кошулуп жаткан мамлекетке карата бул Макулдашуу Депозитарий тарабынан дипломатиялык каналдар боюнча анын кошулгандыгы жөнүндө документин алгандан кийин отузунчу күнү күчүнө кирет.

Ушул Макулдашууга ылайык сактоого берилген, ратификациялоо, кабыл алуу, бекитүү же кошулуу жөнүндө документте ушул Макулдашуунун 5-беренесинде каралгандай ага мындай Мүчө кошулган Фонддун баштапкы акционердик капиталынын акцияларынын саны көрсөтүлөт. Депозитарий бардык Мүчөлөргө ар бир депонирлөө, анын датасы жана кол коюлган акциялардын саны жөнүндө тийиштүү түрдө кабарлайт.

Муну ырастоо үчүн төмөндө тийиштүү түрдө ага ыйгарым укуктуу кол коюучулар ушул Макулдашууга кол коюшту.

TRUE COPY

2023-жылдын «16» мартында Анкара шаарында азербайжан, казак, кыргыз, түрк, өзбек жана англис тилдеринде бир түп нускада түзүлдү, мында бардык тексттер бирдей аутенттүүлүккө ээ. Ушул Макулдашуунун тексттеринин ортосунда айырмачылыктар болгон учурда, англис тилиндеги текст артыкчылыктануу күчкө ээ болот.

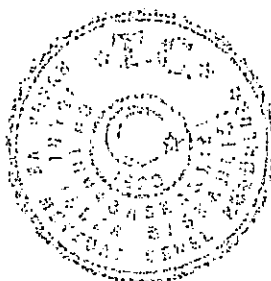
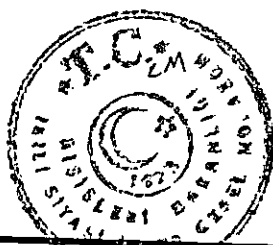
Азербайжан Республикасы үчүн

Казакстан Республикасы үчүн

Кыргыз Республикасы үчүн

Түркия Республикасы үчүн

Өзбекстан Республикасы үчүн

TRUE COPY

Фонддун капиталы

1-тиркеме

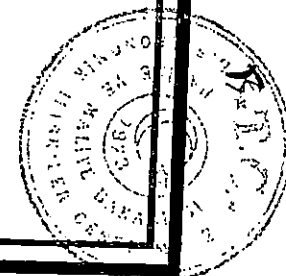
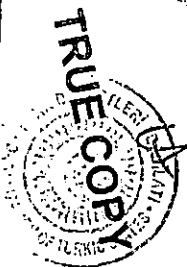
Мамлекет	Баштапкы акциялардын саны	Төлөнгөн акциялардын жыйынды номиналдык наркы	Чакыртып алууга тийиш болгон акциялардын жыйынды номиналдык наркы
Азербайжан Республикасы	2 000	70 000 000 АКШ доллары	30 000 000 АКШ доллары
Казакстан Республикасы	2 000	70 000 000 АКШ доллары	30 000 000 АКШ доллары
Кыргыз Республикасы	2 000	70 000 000 АКШ доллары	30 000 000 АКШ доллары
Түркия Республикасы	2 000	70 000 000 АКШ доллары	30 000 000 АКШ доллары
Өзбекстан Республикасы	2 000	70 000 000 АКШ доллары	30 000 000 АКШ доллары

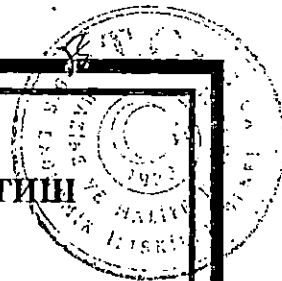
TRUE COPY

Төгүмдөр

2-тиркеме

Өлкө	Баштапкы төлөм (АКШ доллары)	Күтүлүүчү мөөнөтү (уюмдаштыруучу чогулуштан кийин)	Биринчи төгүм (АКШ доллары)	Экинчи төгүм (АКШ доллары)	Үчүнчү төгүм (АКШ доллары)
Азербайжан Республикасы	5 000 000	90 күндүн ичинде	18 000 000	23 000 000	24 000 000
Казакстан Республикасы	5 000 000	90 күндүн ичинде	18 000 000	23 000 000	24 000 000
Кыргыз Республикасы	5 000 000	90 күндүн ичинде	18 000 000	23 000 000	24 000 000
Түркия Республикасы	5 000 000	90 күндүн ичинде	18 000 000	23 000 000	24 000 000
Өзбекстан Республикасы	5 000 000	90 күндүн ичинде	18 000 000	23 000 000	24 000 000

ТУРКИЙ ИНВЕСТИЦИЯ ЖАМҒАРМАСИНИ ТАЪСИС ЭТИШ ТЎҒРИСИДА БИТИМ

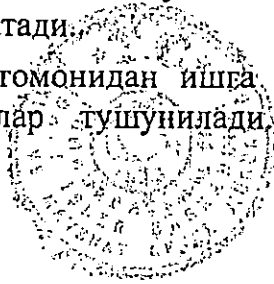
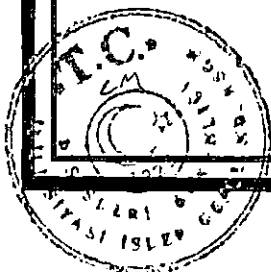
Озарбайжон Республикаси, Қозоғистон Республикаси, Қирғизистон Республикаси, Туркия Республикаси ва Ўзбекистон Республикаси (“Таъсисчи аъзолар”) 2009 йил 3 октябрдаги Нахичеван битими билан тузилган Туркий тилли давлатлар ҳамкорлик Кенгашининг (кейинги ўринларда 2021 йил 12 ноябрда Истанбул шаҳрида бўлиб ўтган Давлат раҳбарлари кенгаши қарори асосида ташкил этилган “Туркий давлатлар ташкилоти” деб юритилади) аъзоси сифатида қуйидаги қоидалар билан тартибга солинадиган Туркий Инвестиция Жамғармасини ташкил этишга келишиб олдилар:

1-боб. ТАЪРИФЛАР

1-модда. Таърифлар

Ушбу Битимда қўлланилган ҳар бир жойда қуйидаги атамалар, агар контекст бошқача кўрсатмаса ёки талаб қилмаса, қуйидаги маъноларга эга бўлади:

- а) “Қўшимча бадал” Жамғарма маблағларига 5-модданинг В бўлимига мувофиқ шартлар ва қоидалари асосида Бошқарувчилар кенгашининг қарорига биноан аъзолар томонидан киритиладиган қўшимча бадалларни англатади.
- б) “Бенефициар” лойиҳани амалга оширишда иштирок этувчи ва бевосита Жамғарма томонидан молиялаштириладиган жисмоний ёки юридик шахс.
- с) “Календарь йили” Григорий календарига асосланган 1 январдан 31 декабргача бўлган йил даврини англатади.
- д) “Марказий банк” давлатнинг валюта ва пул-кредит сиёсатини ёки расмий валюта иттифоқини бошқарувчи муассасани англатади.
- е) “Жамғарма” ушбу Битим билан таъсис этилган Туркий Инвестиция Жамғармасини англатади.
- ф) “Бошқарувчи” ушбу Битимнинг 9-моддасига мувофиқ тузилган Жамғарма Бошқарувчилар кенгашининг ҳар бир аъзоси тушунилади.
- г) “Аъзо(лар)” Таъсисчи Аъзолар, бошқа ТДТ иштирокчи-давлатлари ҳамда ушбу Битимнинг 4 моддасида назарда тутилган аъзолик тартиб-қоидалари орқали Жамғарма иштирокчиларига айланган учинчи давлатларни англатади.
- ҳ) “Микро, кичик ва ўрта корхоналар” тегишли лойиҳа амалга оширилиши керак бўлган давлатнинг миллий қонунчилигида белгиланган микро, кичик ва ўрта корхоналарни англатади.
- и) “Ходимлар” Жамғарма томонидан ишга қабул қилинган профессионал ва ёки маъмурий ходимлар тушунилади. Президент, Бошқарувчилар,

Бошқарувчиларнинг ўринбосарлари, Директорлар, Директорларнинг ўринбосарлари ҳамда Бош Директор ходим сифатида ҳисобга олинмайди.

j) “Давлат” ушбу Битимнинг 4-моддасига мувофиқ Жамғармага аъзо бўлиш ҳуқуқига эга бўлган Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг ҳар қандай аъзо-давлатини англатади.

к) “ТДТ” Туркий Давлатлар Ташкилотини англатади.

l) “ТДТ иштирокчи-давлат(лар)и” Жамғармага аъзо ва/ёки кузатувчи давлатларни англатади.

2-боб. МАҚСАД, ВАЗИФАЛАР, ВАКОЛАТЛАР ВА АЪЗОЛИК

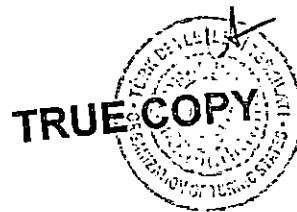
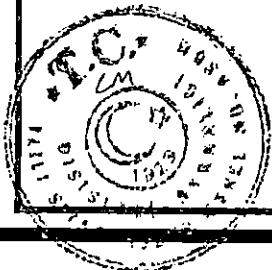
2-модда. Мақсад

Жамғарманинг мақсади минтақалараро савдони кенгайтириш ва иқтисодий фаолиятни қўллаб-қувватлаш орқали ТДТ иштирокчи-давлатларининг иқтисодий ривожланишига ҳисса қўшишдан иборат.

3-модда. Вазифалар ва ваколатлар

Жамғарма ўз мақсадини амалга ошириш учун инвестиция фаолияти орқали қуйидаги вазифалар ва ваколатларга эга:

- а) минтақалараро савдони ривожлантиришга кўмаклашиш;
- б) микро, кичик ва ўрта корхоналар лойиҳаларини молиялаштириш;
- с) халқаро ва миллий молия ва ривожланиш институтлари, савдо-саноат палаталари ва хусусий шахслар билан ҳамкорлик қилиш ва биргаликда молиялаштириш;
- д) транспорт ва логистика занжирларини, сақлаш ва ишлаб чиқариш қувватларини кенгайтиришни қўллаб-қувватлаш;
- е) жисмоний ва рақамли инфратузилмани яратиш ва модернизация қилишни, шу жумладан давлат-хусусий шерикликни қўллаб-қувватлаш;
- ф) жумладан саноат ишлаб чиқариши, инфратузилма, транспорт, кишлоқ хўжалиги, ахборот-коммуникация технологиялари ва туризмни ўз ичига олган ўзаро манфаатли соҳалардаги ривожланиш лойиҳаларини қўллаб-қувватлаш;
- г) энергия самарадорлиги, қайта тикланидиган энергия манбалари ва атроф-муҳитни муҳофаза қилишга сармоя киритиш орқали яшил иқтисодиётга ҳисса қўшадиган лойиҳаларни молиялаштириш;
- ҳ) зарур деб топилган ҳолда инвестиция лойиҳаларини тайёрлашга ёрдам ва молиявий кўмак кўрсатиш;
- i) ўз мақсадига эришишни тарғиб қилиши мумкин бўлган бошқа фаолиятни амалга ошириш ва бошқа хизматларни кўрсатиш.

4-модда. Аъзолик

Таъсисчи аъзолар бўлмаган ТДТ иштирокчи-давлатлари ушбу Битимга қўшилиш орқали Жамғарманинг аъзоси бўлишлари мумкин.

Бошқа давлатлар 38-моддага мувофиқ Бошқарувчилар кенгаши томонидан белгиланадиган шартлар асосида Жамғармага аъзо бўлишлари мумкин.

3-боб. МОЛИЯ РЕСУРСЛАРИ

5-модда. Жамғарма маблағлари

Ушбу Битимда фойдаланилганда, Жамғарманинг «Ресурслари» атамаси қуйидагиларни ўз ичига олади:

- а) Жамғарманинг устав капитали;
- б) Қўшимча бадаллар;

А. Капитал фонди ва обуна

Жамғарманинг устав капитали фонди беш юз миллион АҚШ долларини (500 000 000,00 АҚШ доллари) ташкил этади. Устав капитали фонди ҳар бирининг номинал қиймати эллик минг АҚШ доллари (50 000 АҚШ доллари) бўлган ўн минг (10 000) та акцияга бўлинади.

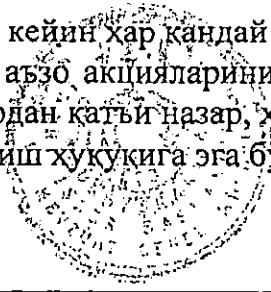
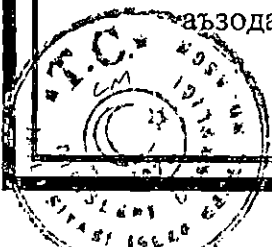
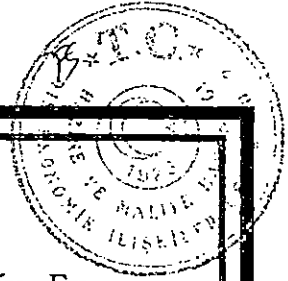
Устав капитали фонди тўланган акциялар ва чақирув ҳуқуқига эга бўлган акцияларга бўлинади. Уч юз эллик миллион доллар (350,000,000 АҚШ доллари) жами номинал қийматига эга бўлган акциялар тўланган ва бир юз эллик миллион доллар (150,000,000 АҚШ доллари) жами номинал қийматига эга бўлган акциялар чақирув ҳуқуқига эга бўлган акциялар ҳисобланади.

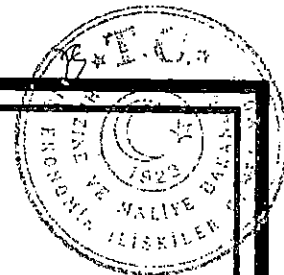
Ушбу Битим имзолангандан сўнг Таъсисчи аъзолар Жамғарманинг устав капитали улушларига 1-иловада кўрсатилган жадвалга мувофиқ тенг равишда обуна бўладилар.

Ҳар бир Аъзо ўзининг тўланган акциялари билан боғлиқ дастлабки тўловни биринчи йиғилишдан кейин 90 кун ичида 2-иловага мувофиқ (“Дастлабки тўлов”) тўлайди. Бундай маблағлар Жамғарма ҳисобварағига ўтказилади. Қолган обуна миқдори 3 (уч) йиллик тўловларда, дастлабки тўлов санасининг кейинги ҳар бир йиллиги бўйича 2 жадвалига мувофиқ тўланади. Тўловлар АҚШ долларида амалга оширилади. Ушбу Битим бўйича тўловларни бажармаслик Жамғарма олдидаги мажбуриятнинг бажарилмаслиги деб ҳисобланади ва ушбу Битимнинг 23-моддасида назарда тутилган ҳолда амалга оширилади.

Чақирув ҳуқуқига эга бўлган акцияларнинг тўланиши охириги тўловни тўлаш санасидан олдин талаб қилинмайди.

Ушбу Битим кучга киргандан кейин ҳар қандай аъзо қўшилган тақдирда, янги аъзо камида битта Таъсисчи аъзо акцияларини сонига тенг миқдорда обуна бўлиши керак. Юқоридагилардан қатъи назар, ҳар қандай янги аъзо Таъсисчи аъзодан кўра кўпроқ овоз бериш ҳуқуқига эга бўлмайди.

В. Қўшимча Бадаллар

Жамғарма фаолиятининг узлуксизлигини таъминлаш мақсадида Бошқарувчилар кенгаши вақти-вақти билан, ўзи зарур деб ҳисоблаган вақт оралиғида Жамғармада мавжуд бўлган маблағларнинг етарлилигини кўриб чиқади.

Агар Бошқарувчилар кенгаши бундай кўриб чиқиш натижасида зарур ёки керакли деб топса, у аъзоларни Жамғарма ресурсларига қўшимча бадаллар киритиши ҳақида қарор қилиши мумкин.

6-модда. Капитал фонди ва жавобгарликни чеклаш билан боғлиқ шартлар

Жамғарманинг акциялари ҳеч қандай тарзда бириктирилмайди, гаровга қўйилмайди ёки юкланмайди ва улар ушбу Битимнинг VII ва VIII-бобларига мувофиқ Жамғармадан ташқари ўтказилмайди.

Аъзонинг акциялар бўйича жавобгарлиги унинг капитал обунасининг тўланмаган қисми билан чекланади.

Ҳеч бир аъзо, фақат аъзолиги сабабли, Жамғарманинг мажбуриятлари бўйича жавобгар бўлмайди.

4-БОБ. ТАШКИЛ ЭТИШ ВА БОШҚАРИШ

7-модда. Таркиб

Жамғармада Жамғарма Президенти, Бошқарувчилар кенгаши, Директорлар кенгаши, Бош директори ва ходимлар мавжуд.

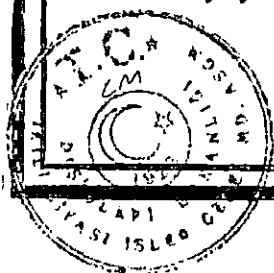
8-модда. Жамғарманинг Президенти

Жамғармада Бошқарувчилар кенгаши томонидан тўрт (4) йил муддатга ротация асосда узайтирилмасдан ва қайта тайинланмасдан тайинладиган Жамғарма Президенти бўлади. Бироқ, Бошқарувчилар кенгаши қарори билан Президент ўз вазифасини бажаришни тўхтатади.

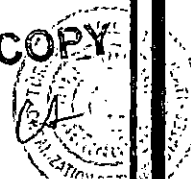
Ротация Бошқарувчилар кенгаши томонидан белгиланади ва унга Жамғарманинг биринчи Президенти ҳам киради.

Жамғарманинг биринчи Президенти ТДТ Давлат раҳбарлари кенгаши томонидан узайтирилмасдан ва қайта тайинланмасдан 4 йил муддатга тайинланади.

Президент Директорлар кенгаши Раиси ҳисобланади, лекин овоз бериш ҳуқуқига эга эмас.

TRUE COPY

Президент лавозимига иккинчи Президентдан бошлаб қуйидаги талаблар қўйилади:

а) иқтисодий, инвестиция ва молиявий масалаларда камида ўн беш (15) йил тажрибага ёки ўн (10) йил бошқарувчи даражасида юқори даражадаги тажрибага ёки халқаро молия ташкилотларида ўн (10) йиллик тажрибага эга бўлиш;

б) инглиз тилини билиш.

Президент қуйидагиларга жавобгар бўлади;

- Директорлар кенгаши мажлисларида раислик қилиш;
- Бошқарувчилар кенгаши қарорларини бажариш;
- халқаро майдонда Жамғарманинг вакили бўлиш;
- аъзо давлатларнинг давлат ва ҳукумат раҳбарлари билан мулоқот қилиш;
- Жамғармани биргаликда молиялаштириш ва ресурсларни сафарбар қилиш имкониятларини излаш;
- Жамғармага бадалларни жалб қилиш бўйича иш олиб бориш;
- халқаро ташкилотлар билан ҳамкорлик механизмларини осонлаштириш.

Президент Жамғарма маблағлари ҳисобидан хизмат қилади, мукофот эса Бошқарувчилар кенгаши томонидан белгиланади.

9-модда. Бошқарувчилар кенгаши

Бошқарувчилар кенгаши Жамғарманинг олий бошқарув органи ҳисобланади.

А. Таркиб

Ҳар бир аъзо Бошқарувчилар кенгашида вакиллик қилади ва бошланғич тўловни амалга оширгандан сўнг битта Бошқарувчи ва битта Бошқарувчи ўринбосари тайинлайди. Бошқарувчилар ва бошқарувчи ўринбосарлари ТДТ иштирокчи-давлатларининг фуқаролари бўлишади.

Бошқарувчилар кенгашининг ҳар бир Бошқарувчиси ва Бошқарувчилар кенгазининг ҳар бир Бошқарувчи ўринбосари тайинлаган аъзонинг кўрсатмаларига мувофиқ ишлайди. Бошқарувчилар кенгазининг Бошқарувчи ўринбосаридан бирортаси овоз беришда иштирок эта олмайди, ўша аъзо томонидан тайинланган Бошқарувчилар кенгаши Бошқарувчиси йўқ бўлган ҳолатдан мустасно.

Бошқарувчилар кенгаши ўзининг ҳар бир йиллик йиғилишида кейинги раис сайлангунга қадар ўз вазифасини бажарувчи бошқарувчилардан бирини раис этиб сайлайди.

Бошқарувчилар кенгашида (i) улим, (ii) жисмоний қобилиятсизлик, (iii) меҳнатга лаёқатсизлик ёки руҳий касаллик ёки (iv) истеъфога чиқиш ёки индан бўшатиш натижасида юзага келган ҳар қандай бўш ўрин бўлган.

TRUE COPY

тақдирда (Бошқарувчилар фақат уларни тайинлаган аъзо томонидан ишдан бўшатилиши мумкин), бундай бўш ўринга сабаб бўлган Бошқарувчини тайинлаган аъзо янги Бошқарувчини ва/ёки Бошқарувчи ўринбосари тайинлайди.

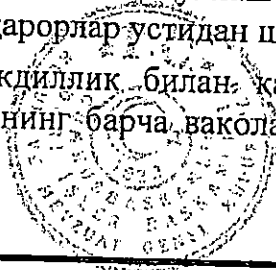
Бошқарувчилар ва Бошқарувчиларнинг ўринбосарлари Жамғарма маблағлари ҳисобидан ҳақ тўланмасдан ишлайдилар, бироқ уларнинг чўнтагидан ташқари харажатлари (турар жой ва йўлқира) ва кунлик харажатлари Жамғарма маблағлари ҳисобидан қопланади.

Б. Бошқарувчилар кенгашининг ваколатлари

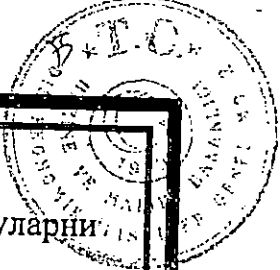
Бошқарувчилар кенгаши Жамғарма билан боғлиқ барча масалаларда аъзоларнинг манфаатларини ифодалайди.

Бошқарувчилар кенгаши қуйидаги ваколатларга эга:

- а) Жамғармага янги аъзоларни қабул қилишга рухсат беради ва уларни капиталга обуна бўлиш шартларини белгилайди;
 - б) Жамғармага қўшимча бадалларни киритишга рухсат беради, шартлар ва тартиботларни тасдиқлайди;
 - с) Устав капиталини ўзгартиради, чақириладиган капитални тўлашни талаб қилади ва зарур деб топилган капитални тўлаш шартларини белгилайди;
 - д) Директорлар кенгашини тузади;
 - е) Директорлар кенгашининг йиллик ҳисоботларини, аудиторлик ҳисоботларини, бухгалтерия балансини ва Жамғарманинг даромадлари ва харажатлари тўғрисидаги ҳисоботни кўриб чиқади ва тасдиқлайди;
 - ф) аъзолар фаолиятини тўхтатиб туриш тўғрисида қарор қабул қилади;
 - г) иштирокчи Жамғармадан чиққан тақдирда уни активларини қайтариш мақсадида Жамғарма аъзоларнинг улушини белгилайди;
 - ҳ) Жамғарма фаолиятини узайтириш тўғрисида қарор қабул қилади;
 - и) Жамғарма фаолиятини тугатиш ва унинг активларини тақсимлаш тартиби, муддатлари ва шартларини белгилайди ҳамда Жамғарма фаолиятини тугатиш тўғрисида қарор қабул қилади;
 - й) ушбу Битимга ўзгартиришлар киритади;
 - к) Бош Директорни тайинлайди ва лавозимидан озод қилади;
 - л) Жамғарма ҳисобларини текшириш, бухгалтерия баланси ва Жамғарманинг даромадлари ва харажатлари тўғрисидаги ҳисоботни тасдиқлаш учун ташқи аудиторларни танлайди;
 - м) ушбу Битимни талқин қилиш ёки қўллаш бўйича Директорлар кенгаши томонидан қабул қилинган қарорлар устидан шикоятларни ҳал қилади.
- Бошқарувчилар кенгаши якдиллик билан қабул қилинган қарорга кўра, Директорлар кенгашига ўзининг барча ваколатларини топшириши мумкин, қуйидагилардан ташқари:

TRUE COPY

-
- а) Жамғармага янги аъзоларни қабул қилишга рухсат бериш ва уларни капиталга обуна бўлиш шартларини белгилаш;
 - б) устав капиталини ўзгартириш, чақириладиган капитални тўлашни талаб қилиш ва зарур деб топилган капитални тўлаш шартларини белгилаш;
 - с) аъзоларнинг фаолиятини тўхтатиб туриш тўғрисида қарор қабул қилиш;
 - д) Жамғарма фаолиятини тугатиш ва унинг активларини тақсимлаш тартиби, муддатлари ва шартларини белгилаш ҳамда Жамғарма фаолиятини тугатиш тўғрисида қарор қабул қилиш;
 - е) ушбу Битимга ўзгартиришлар киритиш;

Бошқарувчилар кенгаши исталган вақтда ҳар қандай масалани Директорлар кенгашига топширишни бекор қилиши мумкин.

С. Учрашувлар, тартибот ва овоз бериш

Бошқарувчилар кенгаши йиллик йиғилиш ўтказди ва Бошқарувчилар кенгаши томонидан ёки икки Директорлар кенгашининг аъзолари тавсиясига биноан навбатдан ташқари йиғилишларга чақирилиши мумкин. Бошқарувчилар кенгаши ўз вазифаларини ва мажбуриятларини қисқа муддатда ва тезкорлик билан бажаришга имкон берадиган иш услубларини қабул қилиши керак.

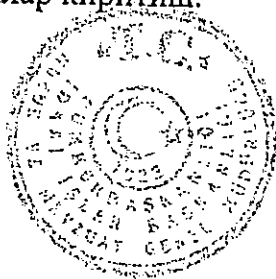
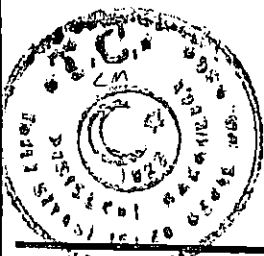
Ҳар бир аъзонинг овоз бериш ҳуқуқи, агар ушбу Битимда бошқача қоида назарда тутилган бўлмаса, унинг Жамғарма капиталидаги обуна бўлган улушлари сонига тенг бўлади.

Бошқарувчиларнинг учдан икки қисми Бошқарувчилар кенгашининг ҳар қандай мажлиси учун кворумни ташкил этади, агар бундай кўпчилик камида учта таъсисчи аъзони ўз ичига олса.

Бошқарувчилар кенгашининг қарорлари, агар ушбу Битимда бошқача қоида назарда тутилмаган бўлса, овоз бериш ҳуқуқининг камида тўртдан уч қисмини талаб қилади, агар бундай кўпчилик камида тўртта Таъсисчи аъзонинг ижобий овозларини ўз ичига олган бўлса.

Бошқарувчилар кенгашининг қуйидаги қарорлари барча Таъсисчи аъзоларнинг ижобий овозини талаб қилади:

- а) Жамғармага янги аъзоларни қабул қилишга рухсат бериш ва уларни капиталга обуна бўлиш шартларини белгилаш;
- б) устав капиталини ўзгартириш, чақириладиган капитални тўлашни талаб қилиш ва зарур деб топилган капитални тўлаш шартларини белгилаш;
- с) ушбу Битимга ўзгартиришлар киритиш.

10-модда. Директорлар кенгаши

А. Таркиб

Директорлар кенгаши ҳар бир аъзодан ва Жамғарма инвесторидан биттадан (1) директордан иборат бўлади.

Директорлар Бошқарувчилар кенгаши аъзоси бўлиши мумкин эмас ва қуйидаги малакаларга эга бўлиши зарур:

- а) бакалавриат битирувчилари;
- б) иқтисодий, инвестиция ва молиявий масалаларда камида 10 йиллик иш тажрибасига эга ёки камида директорлик даражасида 5 йиллик юқори иш тажрибаси бўлган ва/ёки халқаро молия ташкилотларида 5 йил иш тажрибасига эга;
- с) тайинланган пайтда ўттиз беш (35) ёшдан кичик бўлмаган ва олтмиш (60) ёшдан катта бўлмаган;
- д) инглиз тилини билувчи.

Бошқарувчилар кенгашининг ҳар бир Бошқарувчиси юқорида кўрсатилган талабларга эга бўлган Директор ва у бўлмаган тақдирда унинг ўрнига тўлиқ ваколатларга эга бўлган директор ўринбосарини тайинлайди. Директорлар ўринбосарлари Директорлар кенгаши йиғилишларида иштирок этишлари мумкин, лекин улар ўз директорлари ўрнини босган тақдирдагина овоз беришлари мумкин.

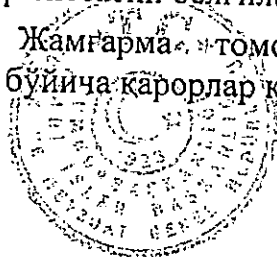
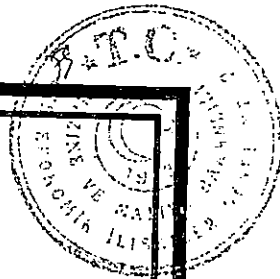
Директорлар уч (3) йил муддатга ўз лавозимларини эгаллайдилар ва қайта тайинланиши мумкин. Директор ушбу моддага мувофиқ унинг вориси тайинланмагунча ўз вазифасини бажаради.

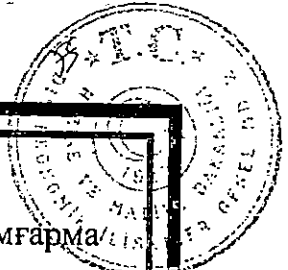
Директорлар ва директор ўринбосарлари Жамғарманинг штаб-квартираси жойлашган жойда доимий яшашлари шарт эмас ва Жамғарманинг тўлиқ штатдаги ходимлари ҳисобланмайди, лекин уларнинг чўнтагидан ташқари харажатлари (турар жой ва йўлқира) ва улар иштирок этадиган ҳар бир Директорлар кенгаши йиғилиши учун кунлик харажатлари Жамғарма маблағлари ҳисобидан қопланади. Директорлар ва директор ўринбосарларига бошқа тўловлар амалга оширилмайди.

Б. Ваколатлар

Директорлар кенгаши Жамғарманинг умумий фаолиятини йўналтириш учун жавобгардир ва шу мақсадда унга ушбу Битимда аниқ юкланган ваколатлардан ташқари, Бошқарувчилар кенгаши томонидан унга берилган барча ваколатларни амалга оширади; ва хусусан қуйидаги ҳуқуқларга эга:

- а) Жамғарма фаолиятига доир сиёсатни белгилайди;
- б) ушбу Битим бўйича Жамғарма томонидан тақдим этиладиган молиялаштириш масалалари бўйича қарорлар қабул қилади;

-
- с) Бошқарувчилар кенгашининг умумий йўналишларига мувофиқ Жамғарма фаолияти ва унинг фаолиятига доир қарорлар қабул қилади;
 - д) ҳар бир молиявий йил учун йиллик ҳисоботларни тайёрлайди ва ҳар бир йиллик йиғилишда Бошқарувчилар кенгашининг тасдиқлашига тақдим этади;
 - е) Жамғармага энг самарали ва тежамкор тарзда хизмат кўрсатишни таъминлайди;
 - ф) ушбу мақсадлар учун мавжуд бўлган ресурслар ва (ёки) бўш пул маблағларига мувофиқ Жамғарманинг бюджетини ва умумий молиялаштириш дастурини ва сиёсатини тасдиқлайди;
 - г) Бош Директорни лавозимга тайинлайди ва уни озод этади;
 - ҳ) Бошқарувчилар кенгашининг навбатдан ташқари йиғилишлари учун тавсиялар беради;
 - и) Жамғарма фаолияти учун зарур деб ҳисоблайдиган кўмиталар тузади;
 - й) ушбу Битимда Директорлар кенгашига аниқ юкланган бошқа ваколатларни амалга оширади.

С. Учрашувлар, тартиб ва овоз бериш

Директорлар кенгаши Жамғарма иши талаб қиладиган даражада тез-тез учрашади, лекин йилига камида икки марта. Директорлар кенгаши ўз вазифалари ва мажбуриятларини қисқа муддатда ва тезкорлик билан бажаришга имкон берадиган иш усуллари қабул қилиши керак.

Директорлар кенгашининг йиғилишлари Директорларнинг кўпчилиги иштирокида ўтказилади ва қарорлар Директорларнинг кўпчилик овози билан қабул қилинади.

Бироқ, Директорлар кенгаши Жамғарманинг инвестиция сиёсати тамойилларини бир овоздан қарор билан тасдиқлайди.

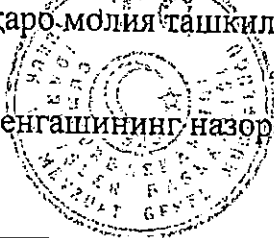
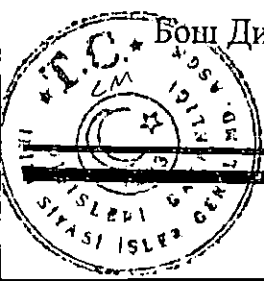
11-модда. Бош Директор

Бош Директор ТДТ иштирокчи-давлатларидан бирининг фуқароси бўлиши керак. ТДТ иштирокчи-давлатлари Бошқарувчилари ротация асосида Бош Директор лавозимига номзодни таклиф қиладилар.

Бош Директор лавозимига қуйидаги талаблар қўйилади:

- а) тегишли йўналишлар бўйича магистратура битирувчилари;
- б) тайинланган пайтда 35 ёшдан кичик бўлмаган ва 60 ёшдан катта бўлмаган;
- с) иқтисодий, инвестиция ва молиявий масалаларда камида 15 йиллик иш тажрибасига эга ёки камида раҳбарлик даражасида 10 йиллик юқори иш тажрибаси бўлган ва/ёки халқаро-молия ташкилотларида 10 йил ишлаган;
- д) инглиз тилини билиш.

Бош Директор Директорлар кенгашининг назорати остида бўлади.

Бош директор Директорлар кенгаши томонидан белгиланган йўриқномалар, тартиб ва қоидаларга мувофиқ Жамғарма фаолияти ва ишларини бошқариш бўйича тўлиқ ижро этувчи ваколатларга эга бўлади. Бош директор Директорлар кенгаши томонидан тасдиқланган режа, сиёсат ва бюджетга мувофиқ ходимларни лавозимга тайинлайди, лавозимини оширади ва лавозимидан озод қилади ва маблағларни тақсимлайди.

Жамғарма ходимларини тайинлашда самарадорлик ва техник малаканинг энг юқори стандартлари ҳамда ТДТ иштирокчи давлатлари аъзолари фуқароларидан мутаносиб географик тақсимот бўйича ходимларни ёллаш таъминланади.

Бош директор Директорлар кенгашига Директорлар кенгашининг розилиги билан ТДТ иштирокчи-давлатлари аъзолари ҳудудида жойлашган компаниялардан маслаҳат хизматларини ёллашни тавсия қилиши мумкин.

Бош Директор Директорлар кенгаши йиғилишларида қатнашади, лекин овоз бериш ҳуқуқига эга эмас. Бош Директор:

- а) операцион ва маъмурий бюджетларни таклиф қилади;
- б) умумий молиялаштириш дастурини таклиф қилади;
- с) Жамғарма томонидан молиялаштириш учун лойиҳа ва дастурларни ўрганиш ва баҳолашни ташкил этади;
- д) тўғри ташкил этиш, ходимлар ва хизмат кўрсатишни таъминлаш ва назорат қилиш;
- е) техник маслаҳат ва ёрдам кўрсатиш бўйича қарорлар қабул қилади;
- ф) Директорлар кенгаши томонидан белгиланадиган бошқа вазифаларни бажариш.

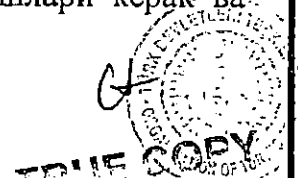
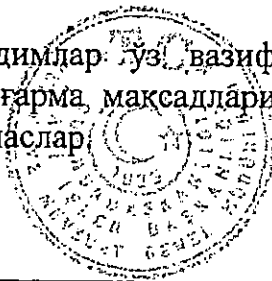
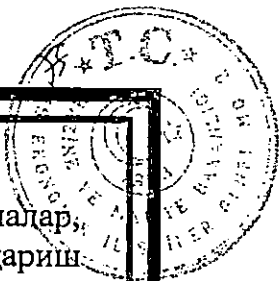
Бош директор Жамғарма маблағлари ҳисобидан ишлайди, мукофот эса Директорлар кенгаши томонидан белгиланади.

12-модда. Жамғарманинг халқаро характери ва сиёсий фаолиятни тақиқлаш

Жамғарма ўзининг мақсади ёки функцияларига бирон-бир тарзда зарар етказиши, чеклаши, чалғитиши ёки бошқача тарзда ўзгартириши мумкин бўлган ҳар қандай қўшимча ресурслар ёки ёрдамни қабул қилмайди.

Жамғарма, унинг Президенти, Бош Директор, Ходимлар ўз қарорларида фақат ушбу Битимда кўрсатилган Жамғарманинг мақсади, функциялари ва фаолиятига тегишли фикрларни ҳисобга олишлари керак. Жамғарманинг мақсади ва вазифаларига эришиш ва амалга ошириш учун бундай мулоҳазалар ҳолисона кўриб чиқилиши керак.

Президент, Бош Директор, Ходимлар ўз вазифаларини бажаришда ўз мажбуриятларини бутунлай Жамғарма мақсадларига боғлашлари керак ва бошқа ҳеч қандай ваколатга эга эмаслар.

Ҳар бир аъзо ушбу мажбуриятнинг халқаро ва сиёсий бўлмаган хусусиятини ҳурмат қилади ва ўз мажбуриятларини бажаришда уларнинг ҳар қандайига таъсир ўтказишга уринишлардан сақлайди.

13-модда. Штаб-квартира ва идоралар

Жамғарма штаб-квартираси Истанбулда жойлашган.

Бошқарувчилар кенгаши ҳар қандай бошқа Аъзо давлат ҳудудида ваколатхоналар очиш тўғрисида қарор қабул қилиши мумкин.

Жамғарманинг штаб-квартираси жойлашган аъзо давлат тегишли шартлар, имтиёзлар ва иммунитетлар кўрсатилган Қабул қилувчи давлат шартномасини имзолайди.

14-модда. Молиявий йил

Жамғарманинг молиявий йили Календарь йили ҳисобланади.

15-модда. Алоқа канали, депозитарийлар

Ҳар бир аъзо Жамғарма ушбу Битим бўйича юзага келадиган ҳар қандай масала бўйича мулоқот қилиши мумкин бўлган тегишли расмий органни тайинлайди.

Ҳар бир аъзо ўзининг Марказий банкини ёки Жамғарма билан келишилган бошқа давлат молия институтини депозитарий сифатида белгилайди, бунда Жамғарма бундай аъзо давлат валютасини, шунингдек, Жамғарманинг бошқа активларини сақлаши мумкин.

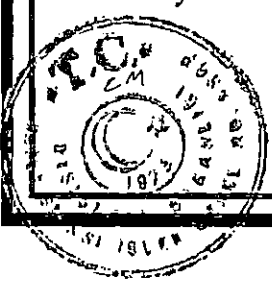
16-модда. Аудиторлар ва ҳисоботлар

Директорлар кенгашининг тавсиялари ва Бошқарувчилар кенгашининг розилиги билан Жамғарма ишларини кетма-кет уч йилдан кўп бўлмаган муддатга текшириш учун ТДТ иштирокчи-давлатларидан бирида рўйхатдан ўтган халқаро обрўга эга бўлган малакали ташқи аудиторлар тайинланади.

Бош директор ўз ҳисобварақлари бўйича текширилган ҳисоботни ўз ичига олган йиллик ҳисоботни эълон қилади ва ҳар чоракда Жамғарма аъзоларига Жамғарманинг молиявий ҳолати тўғрисидаги йиғма ҳисоботни ҳамда унинг фаолияти натижаларини акс эттирувчи даромадлар ва харажатлар тўғрисидаги ҳисоботни юборади.

Бош директор ўз мақсадларини амалга ошириш учун зарур деб ҳисоблаган бошқа ҳисоботларни Директорлар кенгашининг розилиги билан эълон қилиши мумкин.

Бошқарувчилар кенгаши Жамғарма маблағларидан тўғри фойдаланиш ва унинг фаолиятини текшириш учун давлат аудиторларини тайинлаши мумкин.

17-модда. Соф даромадни тақсимлаш

Жамғарманинг устав капитали йигирма беш (25) фоизга этгунга қадар Жамғарманинг йиллик соф даромадининг камида ўн (10) фоизи умумий захираларга йўналтирилади. Жамғарма умумий захиралари устав капитали йигирма беш (25) фоизига этгунга қадар Жамғарма соф даромадининг ҳеч бир қисми Аъзоларга фойда шаклида тақсимланмаслиги шарти билан, Бошқарувчилар кенгаши қўшимча захира яратиш ёки аъзоларга тарқатиш учун қўшимча маблағ ажратиш тўғрисида қарор қабул қилиши мумкин.

5-боб. ОПЕРАЦИЯЛАР

18-модда. Жамғарма ресурсларидан фойдаланиш, инвестиция ва молиявий тамойиллари

Жамғарманинг маблағлари ва ресурсларидан фақат ушбу Битимнинг 2 ва 3-моддаларида назарда тутилган мақсадларни амалга ошириш ва функцияларни бажариш учун фойдаланилади.

Жамғарма фаолиятининг инвестицион ва молиявий сиёсати ва тамойиллари Директорлар кенгаши томонидан белгиланади.

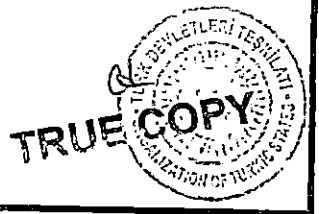
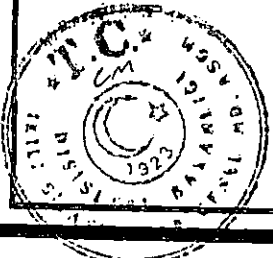
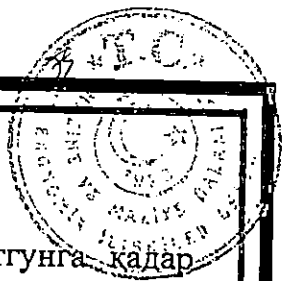
Жамғарма ўз инвестицияларининг ТДТ иштирокчи-давлатлари аъзолари ўртасида адолатли тақсимланишини таъминлайди.

19-модда. Молиялаштиришга оид мулоҳазалар

Жамғарма ўз фаолиятини амалга оширишда:

- а) уни молиялаштириш бўйича ўз манфаатларини ҳимоя қилади;
- б) иқтисодий ва ижтимоий ривожланиш ва даромадли бандлик имкониятларини кенгайтириш орқали ТДТ иштирокчи-давлатларида одамлар фаровонлигини оширишга кўмаклашади;
- в) тегишли давлат органлари билан ҳамкорлик қилиш орқали мамлакат қонунчилигини ва унинг тартибини ҳурмат қилади;
- д) яшил иқтисодиётга ўтишни қўллаб-қувватлашга қаратилган лойиҳаларга устувор аҳамият беради;
- е) камида иккита ТДТ иштирокчи-давлатларидан Бенефициарларни жалб қиладиган лойиҳаларга устуворлик беради;
- ф) эркин бозор иқтисодиёти ва ҳалол рақобат тамойилларига риоя қилади.

Жамғарма минтакавий лойиҳаларга, шунингдек, ТДТ иштирокчи-давлатлари ўртасидаги иқтисодий ҳамкорликни рағбатлантириш ва мустаҳкамлашга қаратилган лойиҳаларга алоҳида эътибор беради.

TRUE COPY

20-модда. Маҳаллий қоидалар ва тартибларни қўллаш

Жамғарманинг минтақавий хусусиятини ва аъзоларда турли хил қонунлар ва меъёрий ҳужжатлар ва ҳуқуқий тартибларнинг мавжудлигини ҳисобга олган ҳолда, Жамғарма ушбу мамлакатларнинг ҳар қандайда ҳар қандай шаклда берилган барча молиявий имкониятлар ички қонунлар билан қопланиши ва ҳимоя қилинишини таъминлайди, шунда тўловлар ва йиғимлар тўланади. Жамғарма даъволари тўсқинлик қилинмайди. Шу билан бирга, барча молиявий имкониятлар Жамғарма томонидан тасдиқланган қоидалар ва низомларга асосланади.

21-модда. Кўриб чиқиш ва баҳолаш

Жамғарма томонидан молиялаштирилаётган тугалланган лойиҳалар, дастурлар ва тадбирларни ҳар томонлама ва доимий кўриб чиқиш Жамғарманинг мақсадларини амалга оширишда унинг самарадорлигини аниқлашда Директорлар кенгаши ва Бош Директорга ёрдам бериш учун амалга оширилади. Бош Директор ушбу текширувни ўтказди ва унинг натижалари Бошқарувчилар кенгашига хабар қилинади.

6-БОБ. ЧИҚИШ, ОПЕРАЦИЯЛАРНИ ТУГАТИШ ВА ЖАМҒАРМА МУДДАТИ

22-модда. Аъзолар чиқиши

Ҳар қандай аъзо исталган вақтда Жамғарма штаб-квартирасига ёзма равишда билдиришнома юбориш орқали Жамғарма аъзолигидан чиқиши мумкин.

Аъзолардан бирининг Жамғармадан чиқиши ва унинг аъзолиги билдиришномада кўрсатилган санада тугайди, бироқ Жамғарма бундай билдиришномани олгандан кейин (6) олти ойдан кечиктирмай кучга киради. Бироқ, чиқиш якуний кучга киргунга қадар исталган вақтда, аъзо Жамғармани ўзининг чиқиш нияти тўғрисидаги билдиришномасини бекор қилганлиги ҳақида ёзма равишда хабардор қилиши мумкин.

23-модда. Аъзоликни тўхтатиб туриш

Агар аъзо Жамғарма олдидаги мажбуриятларидан бирини бажармаса, Жамғарма унинг аъзолигини тўхтатиб қўйиши мумкин. Аъзоликни тўхтатиб туриш Бошқарувчилар кенгашининг қарори билан амалга оширилади. Аъзолик тўхтатилгандан кейин бир йил ичида Бошқарувчилар кенгаши ўз қарорини қайта кўриб чиқади ва аъзоликни тиклайди ёки бундай аъзонинг фаолиятини тўхтатиб туриш муддатини узайтиради.

Аъзо, тўхтатиб турилган ҳолда, ушбу Битим бўйича ҳеч қандай ҳуқуқлардан фойдаланишга ҳақли эмас, чиқиш ҳуқуқидан ташқари, лекин ўзининг барча мажбуриятлари бўйича жавобгар бўлишда давом этади.

TRUE COPY

24-модда. Аъзоликни тугатиш бўйича ҳисоб-китоблар

Аъзо аъзоликдан чиққан санадан кейин ("Аъзоликни тугатиш"), у ўша кунгача Жамғарма олдидаги бевосита мажбуриятлари бўйича жавобгар бўлади. Шунингдек, у аъзо бўлишни тугатмасдан олдин ҳисобланган бундай мажбурият бекор қилинмагунча, унинг маблағларга бўлган шартли мажбуриятлари учун жавобгар бўлиб қолади. Аъзоликни тугатиш вақтида Жамғарма ушбу модданинг қоидаларига мувофиқ бундай Аъзо билан ҳисоб-китобларнинг бир қисми сифатида Жамғарма томонидан бундай Аъзо акцияларини қайта сотиб олишни ташкил қилади. Шу мақсадда акцияларни қайта сотиб олиш нархи Жамғарма китобларида аъзолик тугатилган санада кўрсатилган қиймат бўлиши керак.

Ушбу моддага мувофиқ Жамғарма томонидан сотиб олинган акциялар учун тўлов қуйидаги шартлар билан тартибга солинади:

(а) Аъзога ўз улушлари учун тўланиши керак бўлган ҳар қандай сумма, агар аъзо Жамғарма олдида тўланмаган мажбуриятларга эга бўлса, ушлаб қолинади. Бундай Аъзога тўланадиган ҳар қандай сумма, Жамғарма ихтиёрига кўра, унинг муддати тугаши билан ҳар қандай бундай мажбуриятга нисбатан қўлланилиши мумкин.

(б) Акциялар учун қайта сотиб олиш нархининг Жамғармага тегишли аъзонинг мажбуриятларининг умумий миқдоридан ортиқча миқдорига тенг бўлган соф сумма тегишли акциялар топширилгандан сўнг Директорлар кенгаши томонидан белгиланадиган муддат ичида тўланади.

(с) Тўловлар Жамғарма томонидан 2 йилдан ортиқ бўлмаган муддатда АҚШ долларида амалга оширилади.

(д) Агар аъзолик тугатилган санада тўланмаган ҳар қандай мажбурият бўйича Жамғарма томонидан зарарлар қопланса ва бундай йўқотишлар миқдори йўқотишлар учун берилган захира миқдоридан ошса манфаатдор аъзо талаб қилиб, агар қайта сотиб олиш нархи аниқланганда йўқотишлар ҳисобга олинган бўлса, унинг акцияларини қайта сотиб олиш нархи камайтирилиши мумкин.

Агар Жамғарма ушбу Битимнинг 25-моддасига мувофиқ ўз фаолиятини Аъзолик тугатилган кундан бошлаб олти (6) ой ичида тўхтатса, тегишли аъзонинг барча ҳуқуқлари 27 ва 28-моддалар қоидаларига мувофиқ белгиланади. Бундай аъзо ушбу моддаларнинг мақсадлари учун ҳали ҳам аъзо сифатида кўриб чиқилади, лекин овоз бериш ҳуқуқига эга эмас.

25-модда - Операцияни вақтинча тўхтатиб туриш

Директорлар кенгаши фавқулудда вазиятларда барча инвестициялар бўйича Жамғарма фаолиятини вақтинча тўхтатиб туришни таклиф қилиши мумкин. Бу масалани кўриб чиқиш ва шу муносабат билан қарор қабул қилиш учун Бошқарувчилар кенгашини навбатдан ташқари йиғилишга чақиради.

TRUE COPY

Агар аъзо Жамғармага устав капитали тўловларни амалга оширмаса, Жамғарма аъзони тўлаш муддати тугаганидан кейин 15 (ўн беш) кундан кечиктирмай хабардор қилади. Агар аъзо бундай тўлов бўйича хабардор қилинганидан кейин 90 (тўқсон) кун ичида уни амалга оширмаса, бундай тўлов амалга оширилгунга қадар Жамғарма маблағлари ҳисобидан бундай аъзонинг ҳудудида янги инвестиция киритилмайди.

26-модда - Жамғарманинг фаолият юритиш муддати

Жамғарма таъсис мажлиси ўтказилган кундан бошлаб 20 (йигирма) йил муддатда фаолият кўрсатади. Бошқарувчилар кенгаши исталган вақтда Жамғарма фаолиятини тугатиш ёки узайтириш тўғрисида қарор қабул қилиши мумкин.

Бошқарувчилар кенгаши Жамғарма фаолиятини тугатиш тўғрисида қарор қабул қилган тақдирда, Жамғарма барча фаолиятини дарҳол тўхтатади, ўз активларини тартибга солиш, сақлаш ва мажбуриятларини тартибга солиш билан боғлиқ бўлган ҳолатлар бундан мустасно.

Бундай мажбуриятлар якуний ҳал этилгунга қадар ва активлар тақсимлангунга қадар Жамғарма мавжуд бўлиб қолади ва унинг аъзоларининг барча ўзаро ҳуқуқ ва мажбуриятлари бузилмаган ҳолда сақланиб қолади.

27-модда - Аъзоларнинг жавобгарлиги ва даъволар бўйича тўловлар

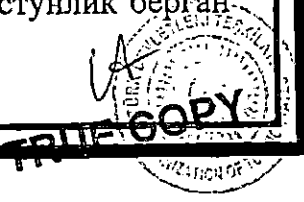
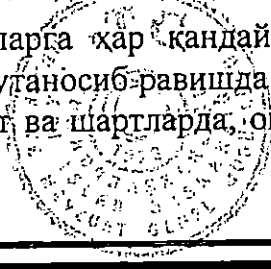
Жамғарма фаолияти тўхтатилган тақдирда, Жамғарма устав капиталининг тўланмаган қисми бўйича Аъзоларнинг жавобгарлиги кредиторларнинг барча талаблари, шу жумладан барча шартли талаблар қондирилгунга қадар давом этади.

Тўғридан-тўғри талабларга эга бўлган барча кредиторлар биринчи навбатда Жамғарма маблағлари ҳисобидан, кейин эса Жамғармага тўланмаган обуналар ҳисобидан тўланади. Тўғридан-тўғри талабларга эга бўлган кредиторларга ҳар қандай тўловларни амалга оширишдан олдин, Директорлар кенгаши тўғридан-тўғри ва шартли талаблар эгалари ўртасида мутаносиб равишда тақсимланишини таъминлаш учун ўз қарорига кўра зарур бўлган чораларни кўради.

28-модда - Активларни тақсимлаш

Кредиторлар олдидаги барча мажбуриятлар бажарилмагунча ёки таъминланмагунча Жамғарма капиталига обуна бўлганлиги сабабли Аъзоларга активларни тақсимлаш амалга оширилмайди. Бундай тақсимот Бошқарувчилар кенгаши томонидан тасдиқланиши керак.

Жамғарма активлари Аъзоларга ҳар қандай тақсимлаш ҳар бир Аъзога тегишли устав капиталига мутаносиб равишда ва Жамғарма адолатли ва тенг ҳуқуқли деб ҳисоблаган вақт ва шартларда, омонатчиларга устунлик берган

ҳолда амалга оширилади. Ҳеч бир аъзо Жамғарма олдидаги барча мажбуриятларини тўламагунча активларни бундай тақсимлашда ўз улушини олишга ҳақли эмас.

Ушбу моддага мувофиқ тақсимланган активларни оладиган ҳар қандай аъзо Жамғарма тақсимлашдан олдин фойдаланилган активларга нисбатан бир хил ҳуқуқлардан фойдаланади.

7-боб. МАҚОМ, ИММУНИТЕТЛАР ВА ИМТИЁЗЛАР

29-модда - Ҳуқуқий мақом

Жамғарма халқаро молия ташкилоти мақомига эга.

Жамғарма тўлиқ юридик шахс ҳисобланади ва қуйидаги тўлиқ ҳуқуқ лаёқатига эга:

- а. шартнома тузиш,
- б. миллий қонун ҳужжатларига мувофиқ кўчмас ва кўчар мулкни сотиб олиш, ижарага олиш ва тасарруф этиш;
- с. моддий ва номоддий мулкни сотиб олиш ва уларни тасарруф этиш;
- д. суд ишларини кўзғатиш,
- э. Жамғарма мақсадлари доирасида ҳар қандай операцияларни амалга ошириш.

30-модда - Иммунитетлар, имтиёзлар ва солиқлардан озод қилиш

Жамғарма ва унинг активлари ушбу Битим аъзолари ҳудудида барча мусодара қилиш чораларидан, шунингдек, секвестр, моратория ёки қонунчилик ҳаракатлари билан олиб қўйишнинг ҳар қандай шаклларида иммунитетга эга.

Жамғарма ва унинг мол-мулки, даромадлари ва улар билан боғлиқ операциялари, шу жумладан расмий фойдаланиш учун олиб кириладиган товарлар ва транспорт воситалари сақлаш ва шунга ўхшаш хизматлар учун йиғимлардан ташқари барча тўғридан-тўғри ва билвосита солиқлар, божхона тўловлари ва йиғимлардан озод қилинади.

Божхона тўловларига нисбатан бундай имтиёзлар аъзо давлатларнинг халқаро мажбуриятларига мувофиқ тақдим этилади, улар юқорида кўрсатилган имтиёзларга тўсқинлик қилмайди ёки истисно қилмайди.

Аъзо давлатлар валютани конвертация қилиш ва Жамғарма ёки унинг бошқа бенефициарлари томонидан пулни олиш, сақлаш, фойдаланиш ёки ўтказиш билан боғлиқ операцияларга ҳеч қандай чекловлар қўймайди. Бундай операциялар тўғрисидаги ҳужжатлар ва маълумотларни тақдим этишга қўйиладиган одатий талаблар чеклашлар деб ҳисобланмайди.

TRUE COPY

Юқоридагилардан қатъи назар, ушбу моддада кўрсатилган имтиёзлар Жамғарма томонидан инвестиция қилинган ҳар қандай юридик шахс ёки корхонага тааллуқли эмас.

Жамғарма ҳар қандай суд жараёнларидан иммунитетга эга, Жамғармани штаб-квартираси жойлашган давлатни ёки хизматни қабул қилиш ёки жараён тўғрисида хабар бериш мақсадида Жамғарма тайинлаган агент ёки қимматли қоғозларни чиқарган ёки кафолатлаган ҳар қандай давлатнинг ваколатли судида ўз ваколатларини амалга ошириш, мажбуриятларни кафолатлаш, қимматли қоғозларни сотиб олиш ёки сотишни таъминлашдан келиб чиқадиган ҳолатларда Жамғармага қарши даъво қўзғатилиши мумкин бўлган ҳолатлар бундан мустасно.

Президент, барча Бошқарувчилар ва директорлар ва уларнинг ўринбосарлари, Бош директор, профессионал ходимлар, шу жумладан Жамғарманинг миссиясини бажарувчи экспертлар барча Аъзо давлатларда ўзларининг расмий мақомида қилган хатти-ҳаракатлари бўйича суд жараёнидан иммунитетга эга, ўз давлатида ва Жамғарма иммунитетдан воз кечган ҳоллар бундан мустасно.

Жамғарма ўз ихтиёрига кўра, ушбу моддага мувофиқ берилган имтиёзлар, иммунитетлардан ва истиснолар ҳар қандай ҳолатда ёки ҳолларда, Жамғарма манфаатларига мос келадиган тарзда ва шартларда воз кечиши мумкин.

31-модда. Архивлар дахлсизлиги

Жамғарма архивлари ва умуман, унга тегишли ёки тасарруфидаги барча ҳужжатлар қаерда жойлашган бўлишидан қатъи назар дахлсиз бўлиши керак.

8-БОБ. ЎЗГАРТИРИШЛАР ВА АРБИТРАЖ

32-модда. Ўзгартиришлар

Ушбу Битимга Бошқарувчилар кенгашининг бир овоздан қарори билан алоҳида баённомалар билан расмийлаштириладиган ўзгартиришлар киритилиши мумкин.

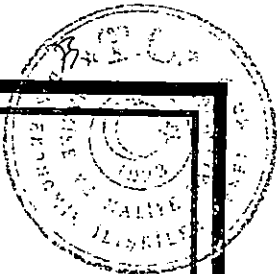
Ушбу Битимга ўзгартиришлар киритиш тўғрисидаги ҳар қандай таклиф, хоҳ аъзо ёки Директорлар кенгашидан келиб чиқадиган бўлсин, Бошқарувчилар кенгаши раисига юборилади, у таклифни Бошқарувчилар кенгашига киритади. Агар ўзгартириш қабул қилинган бўлса, Жамғарма буни барча аъзоларга йўлланган расмий хабарда тасдиқлайди.

Ушбу Битимнинг ажралмас қисми бўлган ўзгартиришлар барча аъзолар учун расмий эълон қилинган кундан бошлаб уч (3) ой ўтгач кучга киради, агар Бошқарувчилар кенгаши бошқа муддатни белгиламаса.

33-модда. Тил

Жамғарманинг иш тили инглиз тилидир.

TRUE COPY

34-модда. Талқин

Ушбу Битим қоидаларини талқин қилиш ёки қўллаш билан боғлиқ Аъзолар, инвесторлар ва Жамғарма ўртасида юзага келадиган ҳар қандай саволлар Директорлар кенгашига қарор қабул қилиш учун тақдим этилади.

Директорлар кенгаши 1-хатбошига мувофиқ қарор қабул қилган ҳар қандай ҳолатда, ҳар қандай манфаатдор томон бу масалани Бошқарувчилар кенгашига юборишни сўраши мумкин, унинг қарори якуний ҳисобланади. Бошқарувчилар кенгаши қарори қабул қилингунга қадар Жамғарма ўзи зарур деб ҳисоблаганча, Директорлар кенгаши қарори асосида иш олиб бориши мумкин.

35-модда. Арбитраж

Жамғарма ва Жамғарманинг аъзолари ва/ёки собиқ аъзолари ўртасида юзага келадиган низолар, иложи бўлса, манфаатдор томонлар томонидан музокаралар ва маслаҳатлашувлар йўли билан ҳал қилинади. Солиқ солишга оид масалалар бўйича низолар Бошқарувчилар кенгаши томонидан ҳал қилинади. Бошқарувчилар кенгашининг солиққа тортиш билан боғлиқ низолар бўйича қарорлари якуний ҳисобланади.

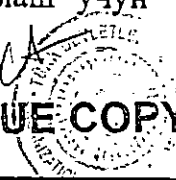
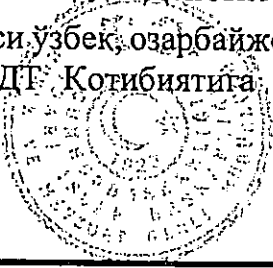
Солиқ билан боғлиқ бўлган низолардан ташқари низолар улар юзага келган кундан бошлаб камида уч (3) ой ичида музокаралар ва маслаҳатлашувлар йўли билан ҳал этилмаган бўлса, учта (3) ҳакамдан иборат арбитраж судига тақдим этилади, учта (3) ҳакамдан бири Жамғарма томонидан, иккинчиси Жамғарманинг тегишли аъзоси ёки собиқ аъзоси томонидан ва учинчиси, Томонлар бошқача келишувга эришмаган бўлса, Халқаро Суд раиси томонидан тайинланади. Учинчи ҳакамни тайинлашда сайланган ҳакамлар низода иштирок этувчи давлат фуқароси бўлмаслиги кераклиги ҳақидаги қоидага амал қиладилар. Низони ҳал қилишда ҳакамлар низонинг оммавий ҳуқуқий хусусиятини ҳисобга олган ҳолда УНСИТРАЛ арбитраж қоидаларига амал қиладилар. Арбитраж тили инглиз тилидир.

Ҳакамларнинг қарори якуний ва низо тарафлари учун мажбурийдир.

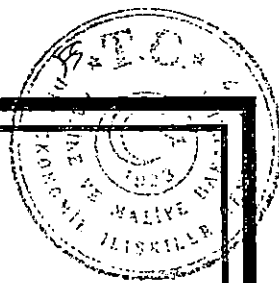
9-БОБ. ЯКУНИЙ ҚОИДАЛАР

36-модда. Депозитарий

Ушбу Битимнинг асл нусхаси ўзбек, озарбайжон, қирғиз, қозоқ, турк ва инглиз тилларида бир нусхада ТДТ Котибиятига («Депозитарий») сақлаш учун топширилади.

TRUE COPY

37-модда. Таъсис йиғилиши

Ушбу Битим кучга кириши биланоқ ҳар бир аъзо ўз Бошқарувчисини тайинлайди ва Жамғарма Президенти Бошқарувчилар кенгашининг таъсис йиғилишини чақиради.

Ташкилий йиғилишда:

- i. Жамғарманинг Директорлар кенгаши аъзолари 9-моддага мувофиқ тайинланади ва сайланади;
- ii. Жамғарма фаолиятини бошлаш санасини белгилаш бўйича чоратadbирлар амалга оширилади;
- iii. Биринчи Бош директор 11-моддага мувофиқ тайинланади.

Жамғарма барча аъзоларни ўз фаолиятини бошлаш санаси тўғрисида хабардор қилади.

38-модда. Ратификация қилиш, қабул қилиш, амал қилиши, кучга кириши ва бошқа қондалар

Ушбу Битим Жамғарма аъзолари томонидан ратификация қилиниши, қабул қилиниши ёки тасдиқланиши керак.

Ушбу Битим унинг кучга кириши учун зарур бўлган давлат ички тартиб-қондаларини Таъсисчи аъзолар бажарганлиги тўғрисида Депозитарий томонидан охириги ёзма хабарнома дипломатик каналлар орқали олинган кундан бошлаб ўттизинчи кун кучга киради.

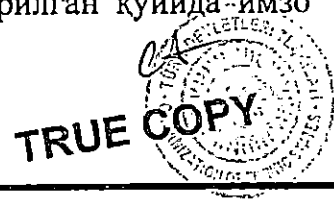
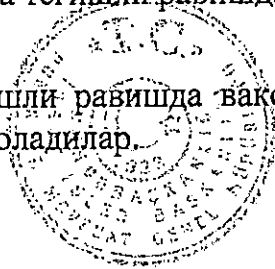
Ушбу Битим аъзо-таъсисчи бўлмаган ҳар қандай ТДТ иштирокчи-давлатига қўшилиш тўғрисидаги ҳужжатни Депозитарийга тақдим этиш орқали қўшилиши учун очикдир.

Ушбу Битим Бошқарувчилар кенгаши томонидан унинг аъзолиги тасдиқлаганидан кейин Депозитарийга қўшилиш тўғрисидаги ҳужжатни тақдим этиш орқали бошқа ҳар қандай давлатнинг қўшилиши учун очикдир.

Қўшилган давлатга нисбатан ушбу Битим Депозитарий дипломатик каналлар орқали қўшилиш тўғрисидаги ҳужжатни олган кундан бошлаб ўттизинчи кун кучга киради.

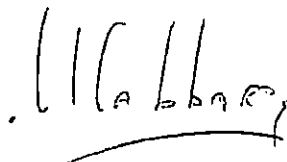
Ратификация ёрлиғи, қабул қилиш, тасдиқлаш ёки қўшилиш тўғрисидаги ҳужжат, ушбу билан назарда тутилган тарзда сақлаш учун топширилганда, ушбу Битимнинг 5-моддасида кўрсатилганидек, бундай аъзо обуна бўлган Жамғарманинг бошланғич капиталидаги улушларнинг сонини кўрсатиши керак. Депозитарий барча Томонларни ҳар бир депозит, унинг санаси ва обуна бўлган акциялар сони тўғрисида тегишли равишда хабардор қилади.

Бунинг гувоҳи сифатида тегишли равишда ваколат берилган қуйида-имзо чекувчилар ушбу Битимни имзоладилар.

2023 йил 16 мартда Анкара шаҳрида бир асл нусхада, ҳар бири ўзбек, озарбайжон, қирғиз, қозоқ, турк ва инглиз тилларида тузилди, бунда барча матнлар бир хил кучга эга. Ушбу Битим матнлари ўртасида келишмовчиликлар юзага келган тақдирда, Инглиз тилидаги матн устунлик қилади.

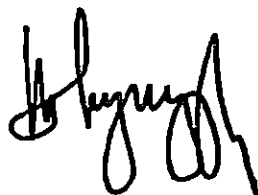
Озарбайжон Республикаси номидан

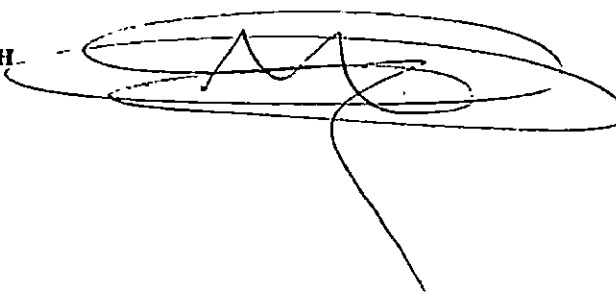
Қозоғистон Республикаси номидан

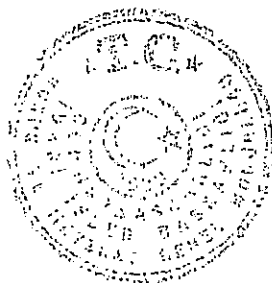
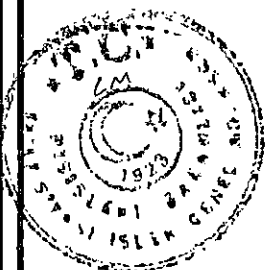
Қирғизистон Республикаси номидан

Туркия Республикаси номидан

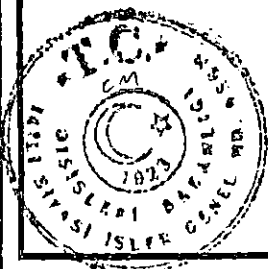
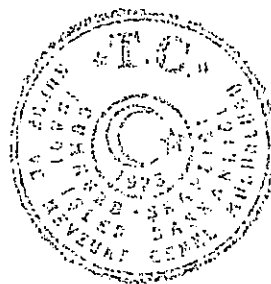
Ўзбекистон Республикаси номидан

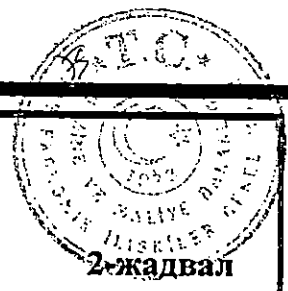

1-жадвал

Жамғарма капитали

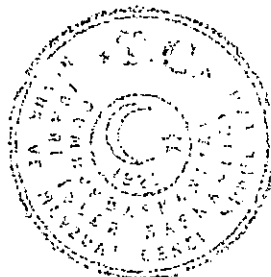
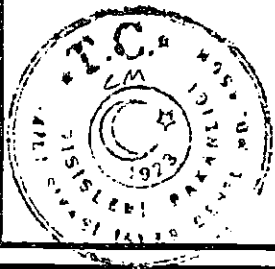
Давлат	Бошланғич акциялар йиғиндис	Тўланган акцияларнинг умумий номинал қиймати	Чақирилиши мумкин бўлган акцияларнинг умумий номинал қиймати
Озарбайжон Республикаси	2,000	70,000,000 АҚШ доллари	30,000,000 АҚШ доллари
Қозоғистон Республикаси	2,000	70,000,000 АҚШ доллари	30,000,000 АҚШ доллари
Қирғизистон Республикаси	2,000	70,000,000 АҚШ доллари	30,000,000 АҚШ доллари
Туркия Республикаси	2,000	70,000,000 АҚШ доллари	30,000,000 АҚШ доллари
Ўзбекистон Республикаси	2,000	70,000,000 АҚШ доллари	30,000,000 АҚШ доллари

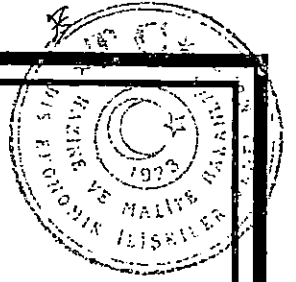

Обуна

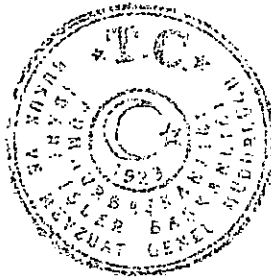
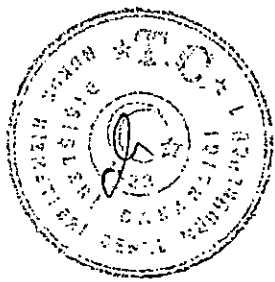
Давлат	Бошланғич тўлов (АҚШ доллари)	Муддат	Биринчи тўлов (АҚШ доллари)	Иккинчи тўлов (АҚШ доллари)	Учунчи тўлов (АҚШ доллари)
Озарбайжон Республикаси	5,000,000	Таъсис йи- илишидан кейин 90 кун ичида	18,000,000	23,000,000	24,000,000
Қозоғистон Республикаси	5,000,000	Таъсис йи- илишидан кейин 90 кун ичида	18,000,000	23,000,000	24,000,000
Қирғизистон Республикаси	5,000,000	Таъсис йи- илишидан кейин 90 кун ичида	18,000,000	23,000,000	24,000,000
Туркия Республикаси	5,000,000	Таъсис йи- илишидан кейин 90 кун ичида	18,000,000	23,000,000	24,000,000
Ўзбекистон Республикаси	5,000,000	Таъсис йи- илишидан кейин 90 кун ичида	18,000,000	23,000,000	24,000,000

TRUE COPY

THE AGREEMENT ESTABLISHING THE TURKIC INVESTMENT FUND

THE AGREEMENT ESTABLISHING THE TURKIC INVESTMENT FUND

The Republic of Azerbaijan, the Republic of Kazakhstan, the Kyrgyz Republic, the Republic of Türkiye and the Republic of Uzbekistan (the "Founding Members") as Members of the Cooperation Council of Turkic Speaking States (hereinafter referred to as the "Organization of Turkic States" based on the decision of the Council of Heads of State taken on November 12, 2021 in Istanbul) established by the Nakhchivan Agreement on the Establishment of the Cooperation Council of Turkic Speaking States on October 3, 2009, have agreed to establish hereby the Turkic Investment Fund, which shall be governed by the following provisions:

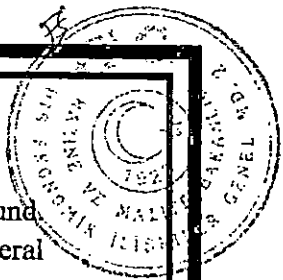
Chapter I — DEFINITIONS

Article 1 – Definitions

The following terms wherever used in this Agreement shall have the following meanings, unless the context shall otherwise specify or require:

- a) "Additional Contribution" shall mean additional contributions to the resources of the Fund to be made by the Members upon decision of the Board of Governors on terms and conditions consistent with Section B of Article 5.
- b) "Beneficiary" shall mean a natural person or legal entity that takes part in the implementation of the project and is directly funded by the resources of the Fund.
- c) "Calendar Year" shall mean the year period between January 1 and December 31 based on the Gregorian calendar.
- d) "Central Bank" shall mean the institution that manages the currency and monetary policy of a State or formal monetary union.
- e) "Fund" shall mean the Turkic Investment Fund established by this Agreement.
- f) "Governor" shall mean each member of Board of Governors of the Fund to be composed in accordance with Article 9 of this Agreement.
- g) "Member(s)" shall mean the Founding Members and other OTS Participating States, and third States that have become Members of the Fund through membership procedures pursuant to Article 4 of this Agreement.
- h) "Micro, Small and Medium -Sized Enterprises" shall mean Micro, Small and Medium Enterprises as defined under the national legislation of a State in the territory of which the concerned project is to be implemented.

TRUE COPY

-
- i) "Staff" shall mean professional and/or administrative employees, employed by the Fund. The President, Governors, Alternate Governors, Directors, Alternate Directors and General Director are not considered as Staff.
 - j) "State" shall mean any State member of the United Nations that is eligible for membership of the Fund in accordance with Article 4 of this Agreement.
 - k) "OTS" shall mean the Organization of Turkic States.
 - l) "OTS Participating State(s)" shall mean the Members and Observer States of the OTS.

Chapter II — PURPOSE, FUNCTIONS, POWERS AND MEMBERSHIP

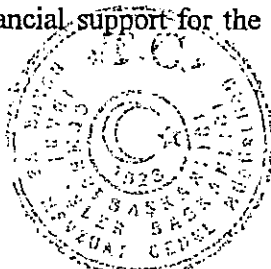
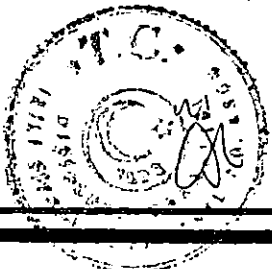
Article 2 – Purpose

The purpose of the Fund is to contribute to the economic development of the OTS Participating States through expanding intra-regional trade and supporting economic activities.

Article 3 – Functions and Powers

To fulfill its purpose, the Fund shall have the following functions and powers through investment activities:

- a) to assist in the promotion of intra-regional trade;
- b) to finance projects particularly those of Micro, Small and Medium-sized enterprises;
- c) to cooperate and co-finance with international and national finance and development institutions as well as chambers of commerce, and private entities;
- d) to support the expansion of transport and logistic chains, storage and production capacities;
- e) to support creation and modernization of the physical and digital infrastructure including public private partnership;
- f) to support development projects in the fields of mutual interest, including industrial production, infrastructure, transport, agriculture, information and communication technologies, and tourism;
- g) to finance projects that contribute to green economy by investing in energy efficiency, renewable energy and environmental protection;
- h) to provide assistance and financial support for the preparation of investment projects as deemed necessary;

TRUE COPY

- i) to undertake such other activities and provide such other services as may advance its purpose.

Article 4 – Membership

The OTS Participating States, which are not Founding Members may become Member of the Fund by accession to this Agreement.

Other States may become Member of the Fund upon the terms and conditions to be determined by the Board of Governors in accordance with the Article 38.

Chapter III — FINANCIAL RESOURCES

Article 5 – Resources of the Fund

As used in this Agreement, the term "Resources" of the Fund shall include the following:

- a) Capital stock of the Fund;
- b) Additional Contributions;

A. Capital Stock and Subscription

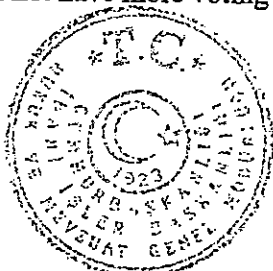
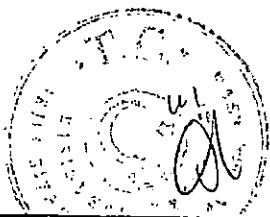
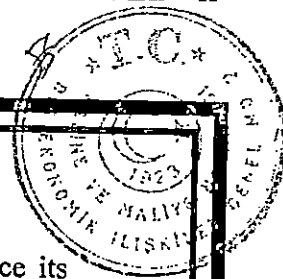
The authorized capital stock of the Fund shall be five hundred million dollars [USD 500,000,000]. The authorized capital stock shall be divided into ten thousand [10,000] shares having a nominal value of fifty thousand dollars [USD 50,000] each.

The authorized capital stock shall be divided into paid-in shares and callable shares. Shares having an aggregate par value of three hundred and fifty million dollars [USD 350,000,000] shall be paid-in shares, and shares having an aggregate par value of one hundred and fifty million dollars [USD 150,000,000] shall be callable shares.

Upon entry into force of this Agreement, the Founding Members shall subscribe to the shares of the authorized capital of the Fund equally in accordance with the table as shown in Schedule-1 ("Capital of the Fund"- Appendix I).

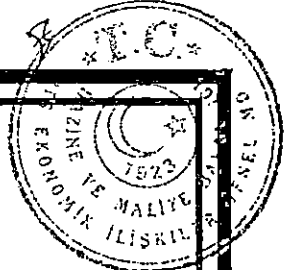
Each Member shall pay the initial payment related to its paid-in shares in 90 days after the inaugural meeting in accordance with Schedule-2 ("Initial Payment"- Appendix II). Such amount shall be deposited for the Fund's accounts. The remaining subscription amount shall be payable in 3 (three) annual instalments on each subsequent anniversary of the date of the Initial Payment in accordance with Schedule-2. The payments shall be made in USD. Failure in fulfilment of herein instalment payments shall be deemed as failure of an obligation to the Fund and shall be subject to provision of Article 23 of this Agreement.

In case of accession of any State to this Agreement after its entry into force, the new Member shall subscribe to no less than the number of shares as one Founding Member. Notwithstanding the above, any new Member shall not have more voting rights than a Founding Member.

TRUE COPY

B. Additional Contributions

In order to assure continuity in the operations of the Fund, the Board of Governors shall periodically, at such intervals as it deems appropriate, review the adequacy of the resources available to the Fund.

If the Board of Governors, as a result of such a review, deems it necessary or desirable, it may decide that the Members make additional contributions to the resources of the Fund.

Article 6 – Conditions Relating to Capital Stock and Limitation of Liability

Shares of capital stock of the Fund itself shall not be attached, pledged or encumbered in any manner whatsoever and they shall not be transferable except to the Fund in accordance with Chapter VII and VIII of this Agreement.

The liability of a Member on shares shall be limited to the unpaid portion of its capital subscription.

No Member, solely for the reason of its membership, shall be liable for the obligations of the Fund.

Chapter IV — ORGANIZATION AND MANAGEMENT

Article 7 – Structure

The Fund shall have the President of the Fund, Board of Governors, Board of Directors, General Director and the Staff.

Article 8 – President of the Fund

The Fund shall have the President of the Fund, appointed by the Board of Governors on rotational basis for the term of four (4) years without prolongation and reappointment. The President shall, however, cease to hold office when the Board of Governors so decides.

The rotation shall be decided by the Board of Governors and it includes the first President of the Fund.

First President of the Fund shall be appointed by Council of Heads of States of the OTS for the term of four (4) years without prolongation and reappointment.

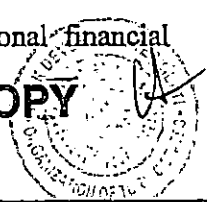
President of the Fund shall be the Chairman of the Board of Directors but shall have no voting rights.

Following requirements shall be sought for the position of the President of the Fund, starting from the second President:

a) minimum fifteen (15) years of experience in economic, investment and financial matters, or 10 years

of high-level experience at managerial level of ten (10) years in international financial organizations;

TRUE COPY

b) proficiency in English.

The President of the Fund shall be responsible for;

- chairing the meetings of the Board of Directors,
- following up the decisions of Board of Governors,
- representing the Fund at the international arena,
- communicating with the Heads of States and Governments of the Member States,
- seeking co-financing and resource mobilisation opportunities for the Fund,
- working to attract contributions to the Fund,
- facilitating the cooperation mechanisms with international organisations.

President of the Fund shall receive remuneration from the Fund, and the remuneration shall be determined by the Board of Governors.

Article 9 – The Board of Governors

The Board of Governors shall be the highest governing body of the Fund.

A. Composition

Each Member shall be represented on the Board of Governors and shall appoint one Governor and one alternate Governor upon fulfilment of the initial payment. Governors and alternate Governors shall be citizens of the Members from OTS Participating States.

Each Governor and alternate Governor of the Board of Governors shall serve in line with the instructions of the appointing Member. No alternate Governor of the Board of Governors may vote except in the absence of the Governor of the Board of Governors appointed by the same Member.

At each of its annual meetings, the Board shall elect one of the Governors as Chairman who shall hold office until the election of the next Chairman.

In the event of a vacancy in the Board of Governors, such as any vacancy resulting from (i) death, (ii) physical incapacity, (iii) incapacity or mental illness or (iv) resignation or dismissal (provided that the Governors appointed by the Members may be dismissed only by the Member which appointed them), such Member appointing the Governor causing such vacancy shall appoint the new Governor and/or alternate Governor.

Governors and alternate Governors shall not receive remuneration from the Fund, but their out-of-pocket expenses (accommodation and travel) and per diem incurred in attending each meeting of the Board of Governors shall be borne from the resources of the Fund.

B. The Powers of the Board of Governors

The Board of Governors represents the interests of the Members in all matters related to the Fund.

TRUE COPY

The Board of Governors shall have the power to:

- a) authorize the admission of new members to the Fund and determine the terms and conditions of their subscriptions to the capital;
- b) authorize the introduction of Additional Contributions to the Fund, approve the conditions and procedures;
- c) change the authorized capital, call for payment of callable capital, and determine the terms and conditions of the payment of the callable capital as it may deem necessary;
- d) form the Board of Directors;
- e) review and approve annual reports of the Board of Directors, audit reports, balance sheet and the statement of the income and expenditures of the Fund;
- f) make decision on suspension of the Members;
- g) determine the share of the Members in the Fund's assets with a view to returning it in case the participant withdraws from the Fund;
- h) decide to prolong the Fund;
- i) determine the procedures, terms and conditions for termination of the Fund and distribution of its assets, and decide to terminate the Fund;
- j) amend this Agreement;
- k) appoint and dismiss the President of the Fund;
- l) select external auditors to audit the accounts of the Fund and approve audited financial statement of the Fund;
- m) decide appeals from decisions made by the Board of Directors concerning the interpretation or application of this Agreement.

The Board of Governors, upon unanimous decision, may delegate to the Board of Directors all its powers, except the powers to:

- a) authorize the admission of new Members to the Fund and determine the terms and conditions of their subscriptions to the capital;
- b) change the authorized capital, call for payment of callable capital, and determine the terms and conditions of the payment of the callable capital as it may deem necessary;
- c) make decision on suspension of the Members;
- d) determine the procedures, terms and conditions for termination of the Fund and distribution of its assets, and decide to terminate the Fund;
- e) amend this Agreement;

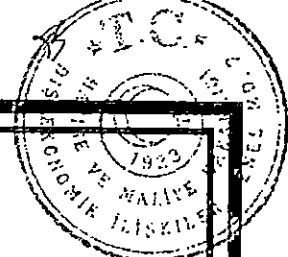
The Board of Governors may at any time revoke the delegation of any matter to the Board of Directors.

C. Meetings, Procedure and Voting

The Board of Governors shall hold an annual meeting and extraordinary meetings as may be provided for by the Board of Governors or called whenever requested by the majority of the Members of the Board of Directors. The Board of Governors shall adopt working methods to enable it to carry out duties and responsibilities at short notice and rapid turn-around.

The voting power of each Member shall be equal to the number of its subscribed shares in the capital stock of the Fund unless otherwise specified in this Agreement.

TRUE COPY

Two-thirds of the Governors shall constitute a quorum for any meeting of the Board of Governors, provided such majority includes at least three Founding Members.

Decisions of the Board of Governors shall require at least three-fourth of the voting power provided such majority includes affirmative votes of at least four Founding Members, unless otherwise specified in this Agreement.

The following decisions of the Board of Governors shall require affirmative votes of all Founding Members:

- a) to authorize the admission of new States to the Fund and determine the terms and conditions of their subscriptions to the capital;
- b) to change the authorized capital (increase, additional contribution, decrease), call for payment of callable capital, and determine the terms and conditions of the payment of the callable capital as it may deem necessary;
- c) to amend this Agreement.

Article 10 – Board of Directors

A. Composition

The Board of Directors shall consist of one (1) director as representative from each Member.

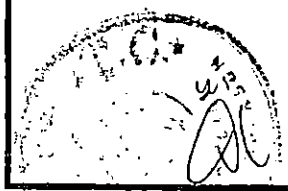
Directors shall not be members of the Board of Governors and shall have the following qualifications:

- a) graduates of bachelor degree;
- b) minimum ten (10) years of experience in economic, investment and financial matters, or five (5) years high-level experience at least minimum directorial level, and /or five (5) years in international financial organizations;
- c) not younger than thirty-five (35) and not older than sixty (60) years old at the moment of appointment;
- d) proficiency in English.

Each Governor of the Board of Governors shall appoint a Director and an alternate Director who possesses the above-mentioned requirements with full powers to act for the Director when the Director is not present. Alternate Directors may participate in the meetings of the Board of Directors but may vote only when they are acting in place of their principals.

Directors shall hold office for a term of three (3) years and may be reappointed. A Director shall hold office until his/her successor shall have been designated pursuant to this Article.

Directors and alternate Directors shall not necessarily reside permanently at the location of the headquarters of the Fund and shall not be considered full time employees of the Fund, but their out-of-pocket expenses (accommodation and travel) and per diem incurred in attending each meeting of the Board of Directors shall be borne from the resources of the Fund. No further payment nor remuneration from the Fund shall be made to Directors and alternate Directors.

B. Powers

The Board of Directors shall be responsible for the direction of general operations of the Fund and for this purpose, shall, in addition to the powers assigned to it expressly by this Agreement, exercise all the powers delegated to it by the Board of Governors, and in particular shall have the power to:

- a) establish policies regarding the operations of the Fund;
- b) take decisions concerning the financing to be provided by the Fund under this Agreement;
- c) take decisions concerning the business of the Fund and its operations in conformity with the general directions of the Board of Governors;
- d) review, assess and submit the annual reports for each financial year for the approval of the Board of Governors at each annual meeting;
- e) ensure that the Fund is served in the most efficient and economical manner;
- f) approve the budget and overall financing programme and policies of the Fund, in accordance with the resources and/or free cash available for these purposes;
- g) appoint and dismiss General Director;
- h) make recommendations to the Board of Governors for extraordinary meetings;
- i) establish committees that it may deem necessary for the operations of the Fund;
- j) exercise such other powers as are expressly assigned to the Board of Directors in this Agreement.

C. Meetings, Procedure and Voting

The Board of Directors shall meet as often as the business of the Fund may require but no less than twice a year. The Board of Directors shall adopt working methods to enable it to carry out duties and responsibilities at short notice and rapid turn-around.

The meetings of the Board of Directors shall convene with the participation of the majority of the Directors and the resolutions shall be adopted with the affirmative votes of majority of the participating Directors.

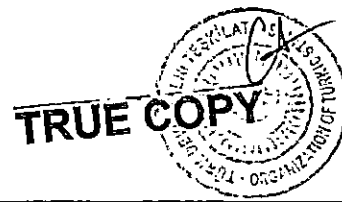
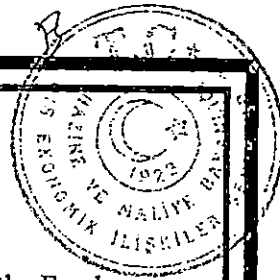
However, the Board of Directors shall approve the principles of investment policy of the Fund with unanimous decision.

Article 11 – General Director

The General Director shall be citizen of one of the OTS Participating States. Governors of the Members from OTS Participating States shall propose a candidate for the General Director position on a rotational basis. General Director shall be appointed by the Board of Directors and shall serve only for a period of four (4) years without prolongation or reappointment.

Following requirements shall be sought for the position of General Director:

- a) graduates of master's degree in relevant spheres;
- b) not younger than thirty-five (35) and not older than sixty (60) years old at the moment of appointment;

TRUE COPY

c) minimum fifteen (15) years of experience in economic, investment and financial matters, or ten (10) years of high-level experience at managerial level or ten (10) years in international financial organizations;

d) proficiency in English.

General Director shall be under the supervision of the Board of Directors.

General Director shall, in accordance with the guidelines, rules and regulations laid down by the Board of Directors, shall have full executive powers to manage the operations and affairs of the Fund. General Director shall appoint, promote and dismiss Staff and disburse funds in accordance with the plan, policy and budget approved by the Board of Directors.

In appointing Staff of the Fund, the highest standards of efficiency and technical competence and the recruitment of personnel on a balanced geographical distribution from the citizens of the Members from OTS Participating States shall be ensured.

General Director may recommend the Board of Directors to hire advisory/consultancy services from companies located in the territories of the Members from OTS Participating States upon approval of the Board of Directors.

General Director shall attend the meetings of the Board of Directors but shall not have voting rights.

General Director shall:

- a) propose the operating and administrative budgets;
- b) propose the overall financing programme;
- c) arrange for the study and appraisal of projects and programmes for financing by the Fund;
- d) ensure and control the proper organization, staffing and service;
- e) make decisions on providing technical advice and assistance;
- f) perform other duties determined by Board of Directors.

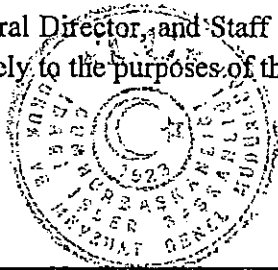
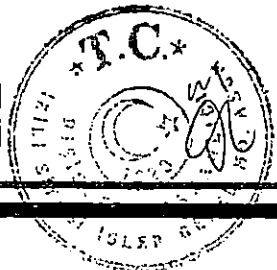
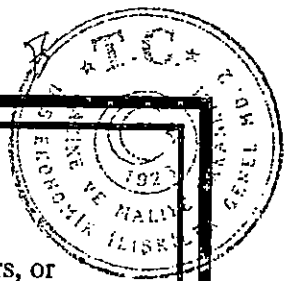
General Director shall receive remuneration from the Fund, and the remuneration shall be determined by the Board of Directors.

Article 12 – International Character of the Fund and Prohibition of Political Activity

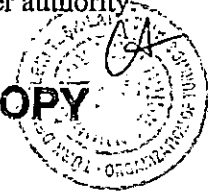
The Fund shall not accept any kind of additional resources or assistance that may in any way prejudice, limit, deflect or otherwise alter its purpose or functions.

The Fund, the President of the Fund, General Director, and Staff of the Fund shall, in their decisions, take into account only considerations relevant to the Fund's purpose, functions, and operation as set out in this Agreement. Such considerations shall be weighed impartially in order to achieve and carry out the purpose and functions of the Fund.

The President of the Fund, General Director, and Staff of the Fund, in the discharge of their offices, shall owe their duty entirely to the purposes of the Fund and to no other authority.

TRUE COPY

Each Member shall respect the international and non-political character of this duty and shall refrain from all attempts to influence any of them in the discharge of their duties.

Article 13 – Headquarters and Offices

The Headquarters of the Fund shall be in Istanbul.

The Board of Governors may decide to establish offices in the territory of any other Member.

Member hosting the Headquarters of the Fund shall sign a Host Country Agreement, where relevant terms, conditions, privileges, and immunities are specified.

Article 14 – Financial Year

The Fund's financial year shall be the Calendar Year.

Article 15 – Channel of Communication, Depositories

Each Member shall designate an appropriate official authority with which the Fund may communicate in connection with any matter arising under this Agreement.

Each Member shall designate its Central Bank, or such other state-owned financial institution as may be agreed upon with the Fund as a depository with which the Fund may keep its holding of currency of that Member State as well as other assets of the Fund.

Article 16 – Auditors and Reports

Upon the recommendations of the Board of Directors and approval of the Board of Governors, qualified external auditors of international reputation registered in one of the OTS Participating States shall be designated to audit the affairs of the Fund for no more than three consecutive years.

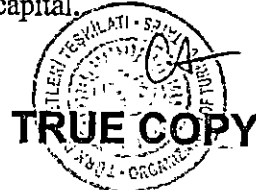
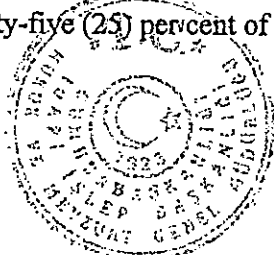
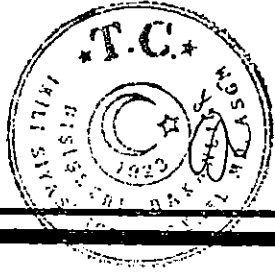
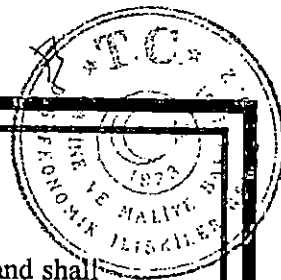
General Director shall publish an annual report containing an audited statement of its accounts and shall circulate to the Members of the Fund on quarterly basis a summary statement of the Fund's financial position and an income and expenditures statement showing the results of its operations.

General Director may publish such other reports as it deemed desirable to carry out its purposes upon the approval of the Board of Directors.

Board of Governors may designate state auditors for audit of proper uses of resources and activities of the Fund.

Article 17 – Allocation of Net Income

At least ten (10) per cent of the annual net income of the Fund shall be allocated to the general reserves until the general reserve attains twenty-five (25) per cent of the subscribed capital of the Fund. The Board of Governors may decide to allocate a supplementary amount to form an additional reserve or distribute to Members, provided that no part of the net income of the Fund shall be distributed to Members by way of profit until the General Reserves of the Fund shall have attained the level of twenty-five (25) percent of the subscribed capital.

Chapter V — OPERATIONS

Article 18 – Use of Resources, Investment and Financial Principles of the Fund

The resources and facilities of the Fund shall be used exclusively to implement the purpose and carry out the functions set forth, respectively, in Articles 2 and 3 of this Agreement.

Investment and financial policies and principles of the Fund shall be determined by the Board of Directors.

The Fund shall ensure fair distribution of its investments among the Members from OTS Participating States.

Article 19 – Considerations Relevant to Financing

In conducting its operations, the Fund shall:

- a) safeguard its interests in respect of its financing;
- b) promote the well-being of the people in the Members from OTS Participating States through economic and social development and the enlargement of opportunities for gainful employment;
- c) respect the law of the respective country of operation and its due process through cooperation with the country's respective authorities;
- d) prioritize projects aimed at supporting the transition to green economies;
- e) prioritize projects that involve Beneficiaries from at least two Members who are OTS Participating States;
- f) observe the principles of free market economy and fair competition.

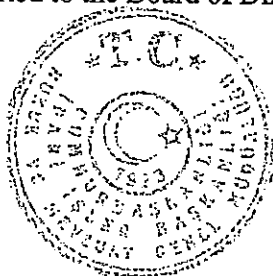
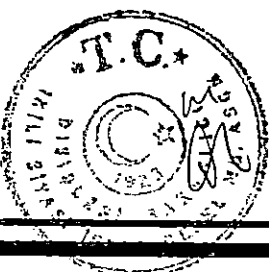
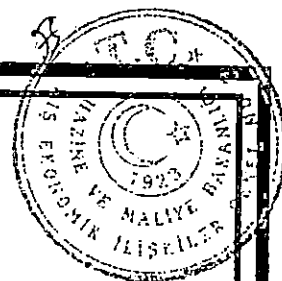
The Fund shall give special emphasis to regional projects as well as to projects which promote and strengthen economic cooperation among the Members who are OTS Participating States.

Article 20 – Application of Local Rules and Regulations

In view of the regional character of the Fund, and the existence of different laws, regulations and legal procedures in the Members, the Fund shall ensure that all financial facilities granted in any of these countries in any form shall be covered and protected by the provisions of domestic laws so that repayments and collections of the Fund's claims shall be unhindered. However, all financial facilities shall be based on the rules and regulations approved by the Fund.

Article 21 – Review and Evaluation

A comprehensive and continuing review of completed projects, programmes, and activities financed by the Fund shall be carried out to assist the Board of Directors in determining the effectiveness of the Fund in accomplishing its purposes. General Director shall conduct this review and its results shall be reported to the Board of Directors.

TRUE COPY

Chapter VI — WITHDRAWAL, TERMINATION OF OPERATIONS AND TERM OF THE FUND

Article 22 – Withdrawal by Members

Any Member may withdraw from the membership of the Fund at any time by transmitting a notice in writing to the Fund at its Headquarters.

Withdrawal by a Member shall become effective and its membership shall cease on the date specified in its notice, but in no event less than six (6) months after such notice is received by the Fund. However, at any time before the withdrawal becomes finally effective, the Member may notify the Fund in writing of the cancellation of its notice of intention to withdraw.

Article 23 – Suspension of Membership

If a Member fails to fulfill any of its obligations to the Fund, the Fund may suspend its membership. The suspension of membership shall be made by a decision of the Board of Governors. Within one year after the membership was suspended, the Board of Governors shall reconsider its decision and either restore the membership or prolong suspension of such Member.

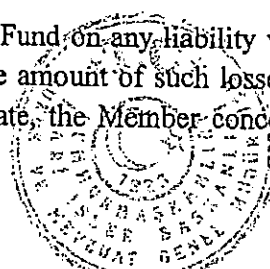
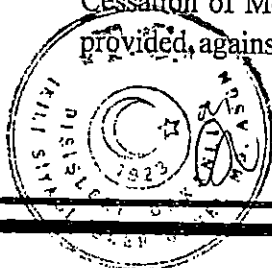
A Member, while under suspension, shall not be entitled to exercise any rights under this Agreement, except the right of withdrawal, but shall continue to be liable on all of its obligations.

Article 24 – Settlement of Accounts on Cessation of Membership

After the date on which a Member withdraws from membership ("Cessation of Membership"), it shall remain liable for its direct obligations to the Fund incurred as of that date. It shall also remain responsible for its contingent liabilities to the Funds so long as such a liability accrued before it ceases to be a Member is outstanding. At the time of Cessation of Membership, the Fund shall arrange for the repurchase of such Member's shares by the Fund as a part of the settlement of accounts with such Member in accordance with the provisions of this Article. For this purpose, the repurchase price of the shares shall be the value shown by the books of the Fund on the date of Cessation of Membership.

The payment for shares repurchased by the Fund under this Article shall be governed by the following conditions:

- (a) Any amount due to the Member for its shares shall be withheld so long as the Member has outstanding obligations to the Fund. Any amount due to such Member may, at the option of the Fund, be applied to any such liability as it matures.
- (b) The net amount, equal to the excess of the repurchase price for shares over the aggregate amount of liabilities of the Member concerned to the Fund, shall be payable within a period to be determined by the Board of Directors, upon surrender of the corresponding stock.
- (c) Payments shall be made by the Fund in USD in no more than two (2) years.
- (d) If losses are sustained by the Fund on any liability which was outstanding on the date of Cessation of Membership and the amount of such losses exceeds the amount of the reserve provided against losses on the date, the Member concerned shall repay, upon demand, the

TRUE COPY

amount by which the repurchase price of its shares would have been reduced if the losses had been taken into account when the repurchase price was determined.

If the Fund terminates its operations pursuant to Article 23 of this Agreement within six (6) months of the date upon Cessation of Membership, all rights of the Member concerned shall be determined in accordance with the provisions of Articles 27 and 28. Such Member shall still be considered as a Member for purposes of such Articles, but shall have no voting rights.

Article 25 – Temporary Suspension of Operations

The Board of Directors may suggest, in emergencies, temporarily suspending the Fund's operations in respect to all investments. It shall call the Board of Governors to an extraordinary meeting to consider the matter and to take a decision in this respect.

If a Member fails to make its share capital payments to the Fund, the Fund shall notify the member in no later than fifteen (15) days after the due date of the payment. If the Member fails to make such payment within ninety (90) days after the notification, no new investment from the resources of the Fund shall be made in the territory of such Member until such payment is made.

Article 26 – Duration of the Fund

The Fund shall be operative for a term of twenty (20) years from the date of the inaugural meeting. The Board of Governors may decide to terminate or prolong the Fund at any time.

In the event that the Board of Governors decides to terminate the Fund, the Fund shall forthwith cease all activities except those incidentals to the orderly realization, conservation and preservation of its assets and settlement of its obligations.

Until final settlement of such obligations and distribution of assets, the Fund shall remain in existence and all mutual rights and obligations of the Fund and its Members shall continue unimpaired.

Article 27 – Liability of Members and Payments of Claims

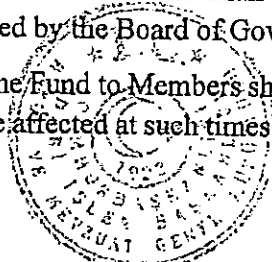
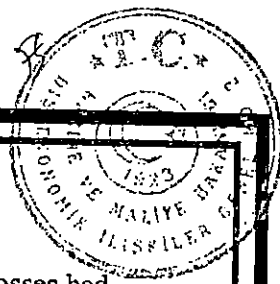
In the event of termination of the operations of the Fund, the liability of Members for the unpaid portion of the subscribed capital of the Fund shall continue until all claims of creditors, including all contingent claims, shall have been discharged.

All creditors holding direct claims shall first be paid out of the assets of the Fund and then out of payments to the Fund on unpaid subscriptions. Before making any payments to the creditors holding direct claims, the Board of Directors shall make such arrangements as are necessary in its judgment to ensure a pro rata distribution among holders of direct and contingent claims.

Article 28 – Distribution of Assets

No distribution of assets shall be made to Members on account of their subscriptions to the capital of the Fund until all liabilities to creditors shall have been discharged or provided for. Such distribution must be approved by the Board of Governors.

Any distribution of the assets of the Fund to Members shall be in proportion to the capital stock held by each Member and shall be affected at such times and under such conditions as the Fund

TRUE COPY

shall deem fair and equitable, giving priority to depositors. The share of assets distributed need not be uniform as to type of asset. No Member shall be entitled to receive its share in such a distribution of assets until it has settled all of its obligations to the Fund.

Any Member receiving assets distributed pursuant to this Article shall enjoy the same rights with respect to such assets as the Fund enjoyed prior to the distribution.

Chapter VII — STATUS, IMMUNITIES AND PRIVILEGES

Article 29 – Legal Status

The Fund shall have the status of international financial organization.

The Fund shall possess full juridical personality and full legal capacity:

- a. to contract,
- b. to acquire, lease and dispose of immovable and movable property in accordance with national legislations,
- c. to acquire and dispose of tangible and intangible property,
- d. to institute legal proceedings,
- e. to carry out any transactions within the purpose of the Fund.

Article 30 – Immunities, Privileges and Exemption from Taxes

The Fund and its assets shall enjoy in the territory of the Members immunity from all confiscation measures, as well as from sequestration, moratoria or any form of seizure by executive or legislative action.

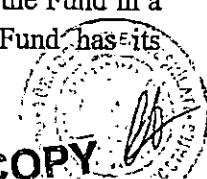
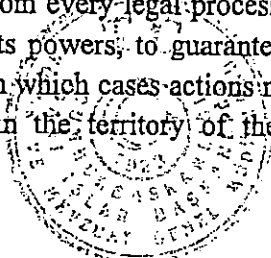
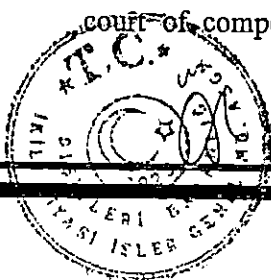
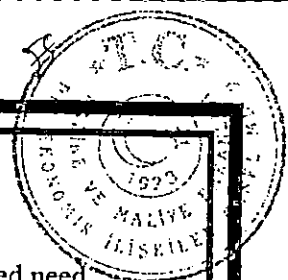
The Fund and its assets, property, income and transactions related thereto including goods and vehicles imported for the official use shall be exempt from all direct and indirect taxes, customs duties, fees and charges other than fees for storage and similar services.

Such exemptions in respect of custom duties shall be provided in accordance with the international commitments of the Members that shall not hinder or bring any exclusion to the above-mentioned exemptions.

Member States shall not impose any restrictions on currency conversion and transactions related to receipt, custody, use or transfer of money by the Fund or any of its other beneficiaries in any of Member States. Regular requirements for the provision of documents and information about such transactions shall not be considered as restrictions.

Notwithstanding the above, the exemptions stated in this Article shall not apply to any legal entity or enterprise invested in by the Fund.

The Fund shall enjoy immunity from every legal process except in cases arising out of or in connection with the exercise of its powers; to guarantee obligations, or to buy and sell or underwrite the sale of securities, in which cases actions may be brought against the Fund in a court of competent jurisdiction in the territory of the State in which the Fund has its

TRUE COPY

Headquarters or in any country where the Fund has appointed an agent for the purpose of accepting service or notice of process or has issued or guaranteed securities.

The President, all Governors and Directors and their alternates, General Director, professional employees, including experts performing missions for the Fund shall be immune from legal process with respect to acts performed by them in their official capacity in all Members except of their own State and when the Fund waives the immunity.

The Fund at its discretion may waive any of the privileges, immunities and exemptions conferred under this Article in any case or instance, in such manner and upon such conditions as it may determine to be appropriate in the best interests of the Fund.

Article 31 – Immunity of Archives

The archives of the Fund and in general all documents belonging to or held by it shall be inviolable wherever located.

Chapter VIII — AMENDMENTS AND ARBITRATION

Article 32 – Amendments

This Agreement may be amended by unanimous decision of the Board of Governors in the form of separate protocols.

Any proposal to amend this Agreement, whether emanating from a Member or the Board of Directors, shall be communicated to the Chairman of the Board of Governors, who shall bring the proposal before the Board of Governors. When an amendment has been adopted, the Fund shall so certify in an official communication addressed to all Members.

Amendments being an integral part of the present Agreement, shall enter into force for all Members three (3) months after the date of the official communication unless the Board of Governors specifies therein a different period.

Article 33 – Language

The working language of the Fund is English.

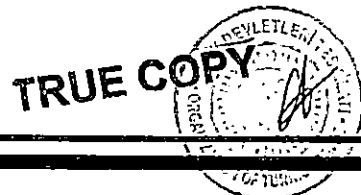
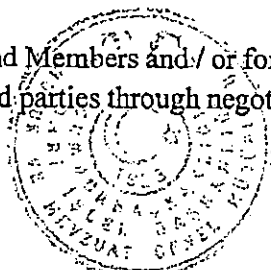
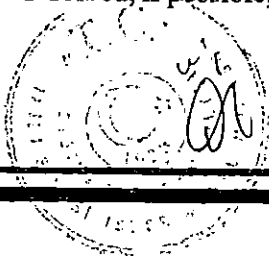
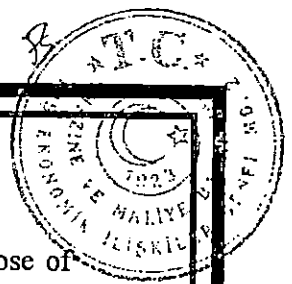
Article 34 – Interpretation

Any issues arising between Members, Members and the Fund related to interpretation or application of the provisions of this Agreement shall be submitted to the Board of Directors for decision.

In any case where the Board of Directors has given a decision under the first paragraph, any concerned party may request the question be referred to the Board of Governors, whose decision shall be final. Pending the decision of the Board of Governors, the Fund may, so far as it deems necessary, act on the basis of the decision of the Board of Directors.

Article 35 – Arbitration

Disputes arising between the Fund and Members and/or former Members of the Fund shall be resolved, if possible, by the concerned parties through negotiations and consultations. Disputes

TRUE COPY

on matters related to taxation shall be resolved by the Board of Governors. The decisions of the Board of Governors on disputes related to taxation shall be final.

If such disputes except those related to taxation have not been resolved through negotiations and consultations within at least three (3) months from the date of their occurrence, shall be submitted to arbitration from three (3) arbitrators, one of whom is appointed by the Fund, the other by the appropriate Member or former Member of the Fund, and the third unless the Parties agree otherwise by the chairman of the International Court of Justice. When choosing a third arbitrator, the elected arbitrators are guided by the rule that they should not be a citizen of a State party to the dispute. When resolving a dispute, the Arbitrators shall be governed by the UNCITRAL Arbitration Rules, taking into account the publicly legal nature of the dispute. The language of the arbitration shall be English.

The decision of arbitrators shall be final and binding on the parties to the dispute.

Chapter IX FINAL PROVISIONS

Article 36 – Depositary

The original of this Agreement in a single copy in Azerbaijani, Kazakh, Kyrgyz, Turkish, Uzbek and English languages shall be deposited with the OTS Secretariat ("the Depositary").

Article 37 – Inaugural Meeting

As soon as this Agreement enters into force, each Member shall appoint a Governor, and the President of the Fund shall call the inaugural meeting of the Board of Governors.

At the inaugural meeting:

- i. Members of the Board of Directors of the Fund shall be designated and selected pursuant to Article 9;
- ii. Arrangements shall be made for determining the date on which the Fund shall commence operations;
- iii. the first General Director shall be appointed pursuant to Article 11.

The Fund shall notify all Members of the date of commencement of its operations.

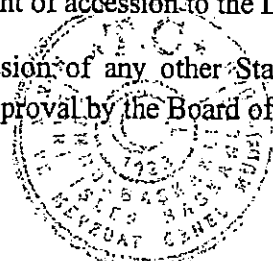
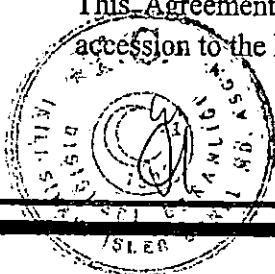
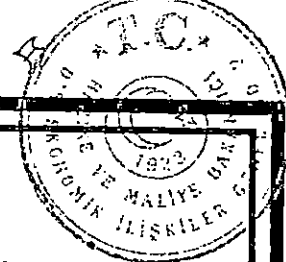
Article 38 – Ratification, Acceptance, Validity, Entry into Force and Miscellaneous

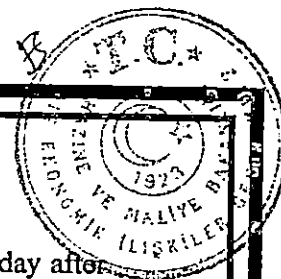
This Agreement shall be subject to ratification, acceptance or approval by the Members of the Fund.

This Agreement shall enter into force on the thirtieth day after the receipt through diplomatic channels of the last written notification by the Depositary on the completion by the Founding Members of internal procedures required for its entry into force.

This Agreement is open for accession of any OTS Participating State, which is not a Founding Member, by submitting its instrument of accession to the Depositary.

This Agreement is open for accession of any other State by submitting its instrument of accession to the Depositary upon approval by the Board of Governors.

With regard to acceding State, this Agreement shall enter into force on the thirtieth day after the receipt by the Depositary through diplomatic channels of its instrument of accession.

Instrument of ratification, acceptance, approval or accession, when deposited as provided herein, shall specify the number of the shares of the initial capital stock of the Fund to which such Member subscribes as provided in Article 5 of this Agreement. The Depositary shall duly notify all the Members of each deposit, the date thereof, and the number of shares subscribed.

In witness whereof the undersigned, being thereunto duly authorized, have signed this Agreement.

Done at Ankara, on the 16th day of March 2023 in one original copy in the Azerbaijani, Kazakh, Kyrgyz, Turkish, Uzbek and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergence between the texts of this Agreement, the English text shall prevail.

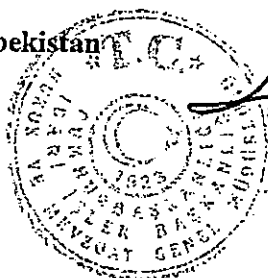
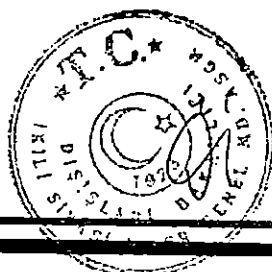
On behalf of the Republic of Azerbaijan

On behalf of the Republic of Kazakhstan

On behalf of the Kyrgyz Republic

On behalf of the Republic of Türkiye

On behalf of the Republic of Uzbekistan

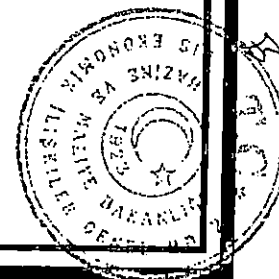
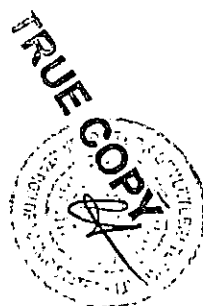

TRUE COPY

Appendix I

Schedule-1: Capital of the Fund

State	Number of Initial Shares	Aggregate Nominal Value of Paid-in Shares	Aggregate Nominal Value of Callable Shares
The Republic of Azerbaijan	2,000	70,000,000 USD	30,000,000 USD
The Republic of Kazakhstan	2,000	70,000,000 USD	30,000,000 USD
The Kyrgyz Republic	2,000	70,000,000 USD	30,000,000 USD
The Republic of Türkiye	2,000	70,000,000 USD	30,000,000 USD
The Republic of Uzbekistan	2,000	70,000,000 USD	30,000,000 USD

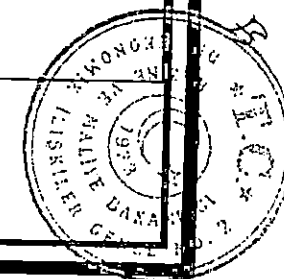

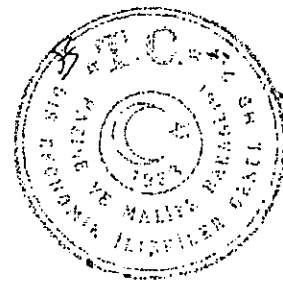
Appendix II

Schedule-2: Subscription

State	Initial Payment (USD)	Due	First Instalment (USD)	Second Instalment (USD)	Third Instalment (USD)
The Republic of Azerbaijan	5,000,000	Within 90 days after the inaugural meeting	18,000,000	23,000,000	24,000,000
The Republic of Kazakhstan	5,000,000	Within 90 days after the inaugural meeting	18,000,000	23,000,000	24,000,000
The Republic of Kyrgyz	5,000,000	Within 90 days after the inaugural meeting	18,000,000	23,000,000	24,000,000
The Republic of Türkiye	5,000,000	Within 90 days after the inaugural meeting	18,000,000	23,000,000	24,000,000
The Republic of Uzbekistan	5,000,000	Within 90 days after the inaugural meeting	18,000,000	23,000,000	24,000,000

TRUE COPY

It is hereby certified that, this is a true copy of the original

The Agreement Establishing
the Turke Investment Fund

SECRETARIAT OF ORGANIZATION OF TURKIC STATES

